



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

«ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΟΖΑΝΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ ΤΟΥ»



ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ
ΝΑΟΥΜΑΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΣΤΙΣ
«ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ»

ΦΛΩΡΙΝΑ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

Φύλλο εξέτασης

1. Επόπτης: Ηλιάδου – Τάχου Σοφία
Βαθμός:
Υπογραφή:
Ημερομηνία:
2. Δεύτερος βαθμολογητής: Ανδρέου Ανδρέας
Βαθμός:
Υπογραφή:
Ημερομηνία:
3. Τρίτος βαθμολογητής: Κασβίκης Κωνσταντίνος
Βαθμός:
Υπογραφή:
Ημερομηνία:

Γενικός βαθμός:

Η συγγραφέας Παπαϊωάννου Ναούμα βεβαιώνει ότι το περιεχόμενο του παρόντος έργου είναι αποτέλεσμα προσωπικής εργασίας και ότι έχει γίνει η κατάλληλη αναφορά στις εργασίες τρίτων, όπου κάτι τέτοιο ήταν απαραίτητο, σύμφωνα με τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Υπογραφή:

Ημερομηνία:

Περιεχόμενα

Περίληψη	5
Abstract.....	6
Εισαγωγή	7
Σκοπός της έρευνας και επιμέρους στόχοι	11
Πρωτοτυπία της έρευνας	12
Μεθοδολογία.....	12
Ευχαριστίες.....	17
Κεφάλαιο 1. Ο Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης.....	18
1.1 Ιστορία.....	18
1.2 Ο ιδρυτής Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος.....	21
1.3 Το Καταστατικό του Συνδέσμου.....	22
1.4 Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου.....	24
1.5 Το έργο του Συνδέσμου.....	25
1.1 Συνεντεύξεις πρώην και νυν μελών του ΔΣ του Συνδέσμου.....	29
Κεφάλαιο 2 Το Ιστορικό – Λαογραφικό & Φυσικής Ιστορίας Μουσείο.....	38
2.1 Ιστορία.....	38
2.2 Συλλογές - εκθέματα.....	41
Κεφάλαιο 3 Η εκδοτική δράση	50
3.1 Οι εκδόσεις.....	50
3.1.1 Οι συγγραφείς.....	54
3.1.2 Οι θεματικές.....	55
3.1.3 Τόποι δημοσιεύσεων.....	57
3.1.4 Αριθμός εκδόσεων ανά έτος.....	58
3.1.5 Αριθμός δημοσιεύσεων ανά συγγραφέα.....	60
3.2 Τα Δυτικομακεδονικά Γράμματα	61
3.2.1 Πίνακας δημοσιεύσεων ανά συγγραφέα.....	63
3.2.2 Επάγγελμα συγγραφέα και αριθμός δημοσιεύσεων	71
3.2.3 Η θεματολογία των δημοσιεύσεων.....	73
3.2.4 Αριθμός δημοσιεύσεων ανά έτος.....	74
Κεφάλαιο 4 Αξιολόγηση.....	76
4.1 Η συμβολή του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης	79

4.2 Η συμβολή των Δυτικομακεδονικών Γραμμάτων.....	82
Συμπεράσματα	83
Πηγές.....	86
Βιβλιογραφία.....	88
Παράρτημα.....	91

Περίληψη

Το Ιστορικό – Λαογραφικό & Φυσικής Ιστορίας Μουσείο Κοζάνης, ιδρύθηκε το 1969 και εγκαινιάστηκε επίσημα στις 10 Οκτωβρίου 1987. Το Μουσείο είναι δημιούργημα του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης του οποίου ιδρυτής υπήρξε ο Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος. Η ίδρυση του εντάσσεται στο πλαίσιο καταγραφής της Τοπικής Ιστορίας μέσα από την ανάδειξη του λαϊκού πολιτισμού όπως αυτός διαμορφώνεται με βάση τις αρχές της επιστήμης της Λαογραφίας. Ωστόσο δεν περιορίζεται στην διήγηση του παρελθόντος, αλλά προχωρεί και στην ανάδειξη της πνευματικής ζωής, μέσα από μια πλούσια και αξιόλογη σειρά εκδόσεων, με ποικίλο περιεχόμενο, που έχουν κυκλοφορήσει τα τελευταία 50 χρόνια. Με το συγκεκριμένο πόνημα θα επιχειρήσουμε να δώσουμε μια εικόνα των εκδόσεων αυτών σε συνδυασμό με τις απόψεις και τις πληροφορίες των μελών του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης για την δημιουργία και την εξελικτική πορεία του Μουσείου.

Λέξεις Κλειδιά

Ιστορικό – Λαογραφικό & Φυσικής Ιστορίας Μουσείο, Τοπική Ιστορία, Λαογραφία, Εκδόσεις Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος.

Abstract

The Historical - Folklore & Natural History Museum of Kozani was founded in 1969 and was officially inaugurated on October 10, 1987. The Museum is a creation of the Association of Letters and Arts of the Prefecture of Kozani, whose founder was Konstantinos Siabanopoulos. Its establishment is part of the recording of Local History through the promotion of popular culture as it is formed based on the principles of the science of Folklore. However, it is not limited to narrating the past, but also proceeds to highlight spiritual life, through a rich and remarkable series of publications with varied content, which have been published in the last 50 years. With this in mind, we will try to give an image of these publications in combination with the opinions and information of the members of the N. Kozani Letters and Arts Association on the creation and evolution of the Museum.

Keywords

Historical - Folklore & Natural History Museum, Local History, Folklore, Publications of the Association of Letters and Arts of Kozani, Konstantinos Siabanopoulos.

Εισαγωγή

Τον 16ο και 17ο αιώνα, η έννοια του πολιτισμού υπέστη μια βαθιά επανεκτίμηση, προκαλώντας μια ολοκληρωμένη εξερεύνηση των ορίων του. Την περίοδο αυτή παρατηρήθηκε μια κριτική εξέταση των επικρατουσών αξιών μέσα από τον φακό του πολιτισμού, που αποτέλεσε σήμα κατατεθέν των πολιτικών και φιλοσοφικών τάσεων του Διαφωτισμού.¹ Έργα με επιρροή, όπως το "Πνεύμα των νόμων" του Μοντεσκιέ, πρωτοστάτησαν σε μια νέα προσέγγιση για τη μελέτη της ανθρώπινης κοινωνίας, δίνοντας έμφαση στη σύγκριση, την κατανόηση της εξέλιξης και τη σύνθεση διαφόρων πτυχών, όπως οι πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί, η θρησκεία, οι ιδέες, η ηθική και οι τέχνες. Αυτή η μετασχηματιστική περίοδος έθεσε τα θεμέλια για μια νέα πνευματική τάξη, αμφισβητώντας τα καθιερωμένα πολιτιστικά πρότυπα και θολώνοντας τα όρια μεταξύ υψηλής τέχνης και μαζικής κουλτούρας, αναδιαμορφώνοντας έτσι την κοινωνική διαστρωμάτωση.²

Ο 19ος αιώνας ήταν μάρτυρας μιας σεισμικής αλλαγής στο πολιτικό τοπίο της Ευρώπης, καθώς από τη φεουδαρχία και τις επεκτατικές αυτοκρατορίες μετατράπηκε στην ανάδυση μικρότερων εθνικών κρατών.³ Η μεταμόρφωση αυτή τροφοδοτήθηκε από την άνοδο του ρομαντικού πνεύματος, με παράδειγμα τον εθνικισμό, ο οποίος απέκλινε από τα ιδανικά του Διαφωτισμού δίνοντας προτεραιότητα στο συγκεκριμένο έναντι του γενικού, στο συναίσθημα έναντι του ορθολογισμού και στο εθνικό έναντι του παγκόσμιου.⁴ Κατά συνέπεια, κάθε έθνος ξεκίνησε μια ατομική αναζήτηση για να εξερευνήσει τις μοναδικές του ρίζες, αναζητώντας την ιδιαιτερότητα σε σύγκριση με τα άλλα.⁵ Αυτή η έμφαση στην ιδιαιτερότητα και τη διάκριση έγινε κινητήριος δύναμη στη διαμόρφωση του γεωπολιτικού τοπίου, σηματοδοτώντας μια απόκλιση από την προηγούμενη τάξη πραγμάτων και αντανακλώντας τη διαρκή επίδραση του ρομαντισμού στον σύγχρονο κόσμο.⁶

¹ Theodor Adorno – Max Horkheimer., *Κουλτούρα και Πολιτισμός, στο εισαγωγικά Δοκίμια*, Κριτική : Αθήνα, 1987,18.

² Fernand Braudel , *Γραμματική των πολιτισμών*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης : Αθήνα, 2001,59.

³ Άλκη Κυριακίδου-Νέστορος, *Η θεωρία της ελληνικής Λαογραφίας. Κριτική Ανάλυση*, Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών : Αθήνα, 1978, 17.

⁴ Σπύρος Ασδραχάς , *Ελληνική κοινωνία και οικονομία (1η ' και 1θ ' αιώνες)*, Ερμής : Αθήνα, 1982, 28.

⁵ Στυλιανός Δαμιανάκος, *Παράδοση ανταρσίας και λαϊκός πολιτισμός*, Πλέθρον : Αθήνα, 1987,48.

⁶ Γιώργος Βελουδής, *Ο Jacob Philip Fallmerayer και η γένεση του ελληνικού ιστορισμού*, Ε.Μ.Ν.Ε Μνήμων: Αθήνα, 1982, 32.

Το αποτέλεσμα του παραπάνω μετασχηματισμού, ήταν ο λαϊκός πολιτισμός να τοποθετηθεί ισότιμα στο πολιτισμικό γίνεσθαι⁷. Η αρχή έγινε στην Γερμανία στην οποία κυριαρχούσε η γαλλική κουλτούρα. Αποτέλεσμα της γαλλικής επιρροής υπήρξε η υιοθέτηση της γαλλικής γλώσσας από την γερμανική κοινωνική ελίτ, αλλά και νοοτροπίας. Μια ομάδα Γερμανών διανοούμενων, ανάμεσα στους οποίους και ο Γκαίτε δημιούργησαν ένα πνευματικό κίνημα με την επωνυμία *Θύελλα και Ορμή*, *Sturm und Drang* τον 19^ο αιώνα, με το οποίο ούτε λίγο ούτε πολύ καλούσαν τον γερμανικό λαό να επιστρέψει στις ρίζες του. Δεν είναι η γερμανική γλώσσα, υποστήριζαν δύσκολη και τραχιά. Είναι η ταυτότητα τους και όφειλαν να την καλλιεργούν και να την διασώσουν. Βρισκόμαστε στις απαρχές του σχηματισμού της επιστήμης της Λαογραφίας. Η γερμανική λαογραφία δίνει βάρος στην οριοθέτηση της γερμανικής ταυτότητας και ιδιοπροσωπίας, και ο όρος που επικράτησε στην Γερμανία είναι *volkskunde*, (λαογνωσία), που βάζει στο κέντρο του επιστημονικού ενδιαφέροντος της, αυτό που γνωρίζουμε εμείς για το λαό και όχι αυτό που γνωρίζει ο λαός. Έτσι ξεκίνησε η επιστροφή στις ρίζες με υπέρμετρο ζήλο ο οποίος σταδιακά οδήγησε στον εθνικισμό με τις γνωστές σε όλους συνέπειες⁸.

Εν τω μεταξύ, στην Ελλάδα, που καθυστερούσε από την οθωμανική κυριαρχία στο μεγαλύτερο μέρος της επικράτειάς της, ο απόηχος του ρομαντισμού βρήκε γόνιμο έδαφος στον ελληνισμό, ο οποίος επιδίωκε την ανεξαρτησία μέσα στο ποικιλόμορφο οθωμανικό πολιτισμικό μωσαϊκό.⁹ Οι Έλληνες διεκδίκησαν την ιδιαιτερότητά τους ως απόγονοι των αρχαίων Ελλήνων στα ευρωπαϊκά κράτη. Η πρόκληση, ωστόσο, ήταν η απόδειξη της ιστορικής συνέχειας μετά από αιώνες ξένης κατάκτησης. Η λαογραφία αναδείχθηκε ως ένα κρίσιμο εργαλείο, με πρωτοπόρους προσωπικότητες όπως ο Κωνσταντίνος Παπαρηγόπουλος, ο Σπύρος Ζαμπέλιος, Νίκος Πολίτης και άλλοι, για τη μελέτη και την τεκμηρίωση του λαϊκού πολιτισμού ως μέσο διατήρησης της καθαρότητας του ελληνικού έθνους. Το νεοσύστατο ελληνικό κράτος υιοθέτησε επίσημα αυτό το ενδιαφέρον το 1857, με τον υπουργό Κ. Χριστόπουλο να εγκρίνει τη μελέτη των παραδόσεων, των συνηθειών και των εθίμων. Αυτό ευθυγραμμίζεται με τις ευρύτερες παγκόσμιες τάσεις κατά τον 19ο αιώνα, όπου η

⁷ Δημήτρης Λουκάτος, *Λαογραφία-Εθνογραφία. Στοιχεία διδασκαλίας και απόψεις από τον εναρκτήριο λόγο της έδρας του*, Φιλοσοφική Σχολή Ιωαννίνων: Ιωάννινα, 1968, 12.

⁸ Τάκης Λάππας, *Τα 100 χρόνια της Ιστορικής-Εθνολογικής Εταιρείας και του μουσείου της (1882-1982)*, Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία Ελλάδος : Αθήνα. 1982,36.

⁹ Δάφνη Βουδούρη, «Το νέο νομικό πλαίσιο των μουσείων στην Ελλάδα υπό το φως της διεθνούς εμπειρίας», *Εθνογραφικά* 12-13 (2003), 59.

ίδρυση εθνικών κρατών προκάλεσε την ανάγκη κατασκευής και προώθησης ενός κοινού εθνικού πολιτισμού. Αυτό συχνά περιελάμβανε εξιδανικευμένες, μυθοποιημένες αφηγήσεις ενός αγροτικού παραδοσιακού παρελθόντος, που εξυπηρετούσαν την καλλιέργεια μιας πολιτισμικά δημιουργικής ταυτότητας και συνέβαλαν στην ανάπτυξη μιας κοινής συλλογικής συνείδησης.

Στον απόηχο αυτών των επιρροών, στην πρωτεύουσα της Δυτικής Μακεδονίας, την Κοζάνη, ένας δάσκαλος, ο Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος έχει ένα όραμα: την δημιουργία ενός Μουσείου Λαογραφικού το οποίο θα αφηγείται την ιστορία της ευρύτερης περιοχής. Αυτό θα το επιτύχει μέσα από την ίδρυση του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης. Με περιορισμένους έως ελάχιστους πόρους βασίζεται καταρχάς στην προσωπική του εργασία αλλά και στον εθελοντισμό των συμπολιτών του, προκειμένου να υλοποιήσει το όραμα του. Ζητά από όλους να συνδράμουν στην δημιουργία του με χρήματα, προσωπική εργασία, ακόμη και με αντικείμενα παραδοσιακά τα οποία θα τον βοηθούσαν στην ανασύσταση της ζωής της υπαίθρου. Οι πολίτες ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του. Από το 1969 αφιερώει την υλοποίησης του οράματός του, και έπειτα από την εναλλαγή μερικών προσωρινών εγκαταστάσεων, κατόρθωσε να δημιουργήσει την μόνιμη κατοικία του οράματός στο κτίριο που βρίσκεται σήμερα επί της οδού Ίωνος Δραγούμη 9 στην Κοζάνη.

Το Ιστορικό – Λαογραφικό & Φυσικής Ιστορίας Μουσείο Κοζάνης, αποτελεί την επιβεβαίωση της τοπικής οντότητας, του καθημερινού και της ιστορίας¹⁰. Ο τρόπος της αναπαράστασης μεταφρασμένος με αντικείμενα αποδίδει και τον τρόπο της παραγωγής, του μετασχηματισμού της οικιακής μονάδας, των κοινωνικών και ιδεολογικών συμπεριφορών και των λαϊκών παραδοσιακών τεχνών της περιοχής. Και ακόμη την εθιμική ζωή, τον κόσμο των νοοτροπιών, αν κάποιος θελήσει να τον ανακαλύψει στους νοητούς άξονες της οργάνωσης του Μουσείου και στα όρια απεικόνισης της παραδοσιακής σκέψης¹¹.

Μία εξίσου σημαντική δραστηριότητα του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης με την ίδρυση του Μουσείου είναι οι Εκδόσεις. Οι Εκδόσεις του Συνδέσμου αφορούν σε κάθε λογοτεχνικό είδος αξίζει ωστόσο να

¹⁰ Άλκη Κυριακίδου-Νέστορος, «Η οργάνωση του χώρου στον παραδοσιακό πολιτισμό», Λαογραφικά Μελετήματα, 1973,50.

¹¹ Θεόδωρος Παπαδόπουλος, «Το πεδίο και το περιεχόμενο της Λαογραφίας δια του ορισμού αυτής», Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών : Λευκωσία, 1970, 38.

σταθεί κάποιος στις εκδόσεις που αφορούν στην Τοπική Ιστορία. Σε μια εποχή που η συγγραφή της Τοπικής Ιστορίας αποτελούσε πάρεργο ερασιτεχνών ερευνητών ή στην καλύτερη περίπτωση έργο συνταξιούχων εκπαιδευτικών, ο Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, επιχειρεί να δώσει βήμα σε όλους όσους θέλουν να διαφωτίσουν άγνωστες πτυχές της Τοπικής Ιστορίας οι συγγραφείς αυτοί είναι επιστήμονες και έχουν σημαντική συμβολή στην ανάπτυξη της¹². Σε πολλές περιπτώσεις, οι τοπικές ιδιαιτερότητες αλλάζουν την γενική οπτική για κάποια ζητήματα. Η Τοπική Ιστορία παράλληλα μπορεί ευκολότερα, λόγω έκτασης, να παρακολουθήσει μια τοπική εξέλιξη κάθετα μέσα στη διάρκεια του ιστορικού χρόνου, αναδεικνύοντας τις αλλαγές που βίωσε η τοπική κοινωνία στη μακρά, τη μέση ή τη βραχεία διάρκεια¹³. Αν σκεφτεί κανείς πως ως διακριτός τομέας της Ιστορίας η Τοπική Ιστορία έγινε μόλις τα τελευταία χρόνια τότε αντιλαμβανόμαστε το μέγεθος του εγχειρήματος. Αξίζει να αναφερθεί πως οι Εκδόσεις του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης αποτελούν ένα σημαντικό έσοδο για την λειτουργία και την συντήρηση του Μουσείου.

Η διάρθρωση της εργασίας είναι δομημένη σε τέσσερα κεφάλαια. Στην εισαγωγή παρουσιάζονται ο κυρίαρχος σκοπός και οι επιμέρους στόχοι της εργασίας καθώς επίσης και η πρωτοτυπία της. Εν συνεχεία, περιγράφονται οι πηγές που αξιοποιήθηκαν όπως και η μεθοδολογία της έρευνας που εφαρμόστηκε. Στο τέλος του προλόγου βρίσκονται οι ευχαριστίες σε όλους εκείνους που συνέβαλαν στη δημιουργία της παρούσας διπλωματικής.

Στην αρχή του πρώτου κεφαλαίου γίνεται μια σύντομη αναφορά στη ζωή και το έργο του Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου. Ακολούθως, παρατίθεται αναλυτικά το πλαίσιο γύρω από την ίδρυση του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης όπως και ο τρόπος λειτουργίας του. Το κεφάλαιο κλείνει με τις συνεντεύξεις πρώην και νυν μελών του Συνδέσμου.

¹² Μόνιμο ζήτημα για την τοπική ιστορία είναι η χάραξη των ορίων σε σχέση με τη γενική ή τις θεματικές ιστορίες. Κατά κανόνα η τοπική ιστορία προσπαθεί να προσεγγίσει περισσότερο την καθολική ιστορία, εξετάζοντας διάφορα ζητήματα από ποικίλες πλευρές και θεματικές. Ένα δεύτερο μεγάλο ζήτημα είναι το πώς προσδιορίζουμε κάθε φορά το τοπικό, ξεκινώντας από το επίπεδο του οικισμού ή της συνοικίας και φτάνοντας μέχρι μια μεγάλη γεωγραφική ή διοικητική περιφέρεια, όπως για παράδειγμα μια τοπική ιστορία της Κρήτης (Λουκάτος, ο.π.).

¹³ Μιχάλης Μερακλής, *Η συνηγορία της Λαογραφίας*, Ίδρυμα Αγγελικής Χατζημιχάλη : Αθήνα, 2004, 67.

Το δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζει αναλυτικά τα εκθέματα και τις συλλογές του Ιστορικού – Λαογραφικού & Φυσικής Ιστορίας Μουσείου Κοζάνης αφού αναλύονται πρώτα οι συνθήκες ίδρυσης του.

Στο επόμενο κεφάλαιο, το τρίτο, γίνεται λόγος για τις εκδόσεις του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης. Πρόκειται για το σύνολο των εκδόσεων όσο και του περιοδικού συγγράμματος του Συνδέσμου “Δυτικομακεδονικά Γράμματα”. Στο σημείο αυτό, έγινε η ακριβής καταγραφή όλων των εκδόσεων και ο χωρισμός σύμφωνα με ορισμένες υποκατηγορίες και θεματικές ενοότητες προκειμένου να σχηματιστεί μια εικόνα για το εκδοτικό έργο του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών του Ν. Κοζάνης.

Στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο, επιχειρείται να γίνει μια αποτίμηση του συνολικού του συνολικού έργου του Συνδέσμου και να καταγραφεί η συμβολή του στην πολιτισμική ανάπτυξη της πόλης

Σκοπός της έρευνας και επιμέρους στόχοι

Πρωταρχικός σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η διεξοδική διερεύνηση του Ιστορικού – Λαογραφικού & Φυσικής Ιστορίας Μουσείου Κοζάνης και του καθοριστικού ρόλου που διαδραμάτισε ο Σύλλογος Γραμματέων και Τεχνών στην ίδρυσή του. Στόχος της έρευνας είναι να φωτίσει την πολιτιστική σημασία του Μουσείου στη διατήρηση και ανάδειξη της πλούσιας λαογραφίας και της τοπικής ιστορίας της Κοζάνης. Εμβαθύνοντας στην προέλευση και την ανάπτυξη του Μουσείου, η έρευνα επιδιώκει να προσφέρει μια αποχρωματισμένη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα πολιτιστικά ιδρύματα, με πρωτεργάτες αφοσιωμένους ανθρώπους όπως ο Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, συμβάλλουν στη διατήρηση και την προώθηση της περιφερειακής κληρονομιάς. Επιπλέον, η εργασία φιλοδοξεί να ρίξει φως στον ευρύτερο αντίκτυπο των εκδόσεων του Συλλόγου στη διάδοση της γνώσης για τη λαογραφία και την τοπική ιστορία, προωθώντας έτσι μια βαθύτερη εκτίμηση για την πολιτιστική ταυτότητα της Κοζάνης.

Οι επιμέρους στόχοι του παρόντος πονήματος είναι:

- ✓ Εξέταση του ιστορικού και κοινωνικοπολιτικού πλαισίου γύρω από την ίδρυση του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης .

- ✓ Παρουσίαση του οράματος και των κινήτρων του Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου ως ιδρυτικού μέλους του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης και με ποιον τρόπο το όραμα του διαμόρφωσε την ίδρυση και τους στόχους του Μουσείου.
- ✓ Περιγραφή του χώρου του Μουσείου και των συλλογών του, εστιάζοντας στα αντικείμενα, τα εκθέματα και τις προθήκες που συμβάλλουν στη διατήρηση και αναπαράσταση της λαογραφίας και της τοπικής ιστορίας της Κοζάνης.
- ✓ Μελέτη και καταγραφή εις βάθος των εκδόσεων του Συνδέσμου με έμφαση στην περιοδική έκδοση «Δυτικομακεδονικά Γράμματα»
- ✓ Η αξιολόγηση στη συμβολή του Συνδέσμου και των εκδόσεων του αλλά και του Μουσείου στα πολιτιστικά δρώμενα της Κοζάνης και της Δυτικής Μακεδονίας.

Μέσω αυτών των συγκεκριμένων στόχων, η εργασία στοχεύει να παράσχει μια ολοκληρωμένη και διεισδυτική ανάλυση του Ιστορικού – Λαογραφικού & Φυσικής Ιστορίας Μουσείου Κοζάνης και του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, αξιολογώντας την πολύτιμη συμβολή τους στους τομείς της πολιτιστικής κληρονομιάς, της μουσειολογίας και της τοπικής ιστορίας.

Πρωτοτυπία της έρευνας

Η ιδιαιτερότητα και η πρωτοτυπία της συγκεκριμένης έρευνας έγκειται στο γεγονός ότι ενδεχομένως για πρώτη φορά γίνεται προσπάθεια καταγραφής και μελέτης των εκδόσεων του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης. Η μοναδική πληροφόρηση ως τώρα για το έργο του Συνδέσμου είναι μέσα από την περιοδική του έκδοση, τα Δυτικομακεδονικά Γράμματα. Δεδομένου, όμως, ότι το συγκεκριμένο περιοδικό δεν έτυχε ευρείας αποδοχής από το κοινό, λίγοι γνωρίζουν σήμερα για τις εκδόσεις του Συνδέσμου. Επιπλέον μέσα από τις συνεντεύξεις πρώην και νυν μελών του ΔΣ του Συνδέσμου προσπάθησα να καλύψω τα όποια κενά προέκυπταν αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας και το συνολικό έργο του Συνδέσμου.

Μεθοδολογία

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων και την εκπόνηση της παρούσας εργασίας χρησιμοποιήθηκε ένας συνδυασμός ερευνητικών μεθόδων. Αρχικά

μελετήθηκε το αρχαιακό υλικό του Συνδέσμου, καταγράφηκαν και μελετήθηκαν όλες οι εκδόσεις του Συνδέσμου και όλα τα τεύχη του περιοδικού Δυτικομακεδονικά Γράμματα, πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις σε πρώην και νυν μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και έγινε επιτόπια έρευνα από την ερευνήτρια στον χώρο του Μουσείου.

1. Ανάλυση Περιεχομένου

Με τη βοήθεια της Ποιοτικής Έρευνας και της Ανάλυσης του Περιεχομένου (content analysis) επιχειρήθηκε η καταγραφή και η μελέτη όλων των εκδόσεων του Συνδέσμου και όλων των τευχών του περιοδικού Δυτικομακεδονικών Γραμμάτων, το αρχαιακό υλικό του Μουσείου και άλλες δευτερογενείς πηγές προκειμένου να οροθετηθεί το κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο το οποίο αναπτύσσεται γύρω από την δημιουργία του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης αλλά και να αναλυθεί το ιστορικό πλαίσιο δημιουργίας του Μουσείου. Η Ανάλυση Περιεχομένου μπορεί να πραγματοποιηθεί τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά. Έτσι, αντίστοιχα με το είδος της έρευνας, τα δεδομένα μπορεί να είναι ποσοτικά ή ποιοτικά.¹⁴

Η Ανάλυση περιεχομένου είναι ένα σύνολο τεχνικών που αποσκοπούν στην αποκωδικοποίηση κειμένων και αντικείμενο της αποτελούν τα βιβλία, οι εφημερίδες, τα περιοδικά, οι συνεντεύξεις και το εικονιστικό υλικό. Επομένως, είναι μια μέθοδος που αναζητάει τα θέματα ενός κειμένου όπως επίσης και τη συχνότητα εμφάνισης τους μέσω προκαθορισμένων ερωτημάτων ή συστήματος κατηγοριών.¹⁵ Μέσα από τη συγκεκριμένη μέθοδο ο ερευνητής μελετά τα χαρακτηριστικά του πομπού και του δέκτη, τους κρυφούς ή φανερούς σκοπούς του μηνύματος, τα μέσα που χρησιμοποιούνται για να προκληθεί το ενδιαφέρον του δέκτη και τα αποτελέσματα του μηνύματος στον δέκτη. Η ποιοτική έρευνα δίνει τη δυνατότητα στον ερευνητή να «αυτοσχεδιάσει», στην προσπάθειά του να προσεγγίσει βαθύτερα τα ζητήματα που τον απασχολούν και να ανιχνεύσει με προσοχή την πολυπλοκότητα του θέματος αναπτύσσοντας με βάση το υπό διερεύνηση υλικό τις δικές του αναλυτικές κατηγορίες.¹⁶

¹⁴ H. F. Hsieh & S.E Shannon, Three Approaches to Qualitative Content Analysis. *Qualitative Health Research*, 15(9), 2005, 1277– 1288. <https://doi.org/10.1177/1049732305276687>

¹⁵ Γεώργιος Τσιώλης, «Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων: διλήμματα, δυνατότητες, διαδικασίες», στο Γ. Πυργιωτάκης & Χρ. Θεοφιλίδης (επιμ.) *Ερευνητική Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες και στην Εκπαίδευση. Συμβολή στην επιστημολογική θεωρία και την ερευνητική πράξη*, Αθήνα: Πεδίο, 2015, 473-498.

¹⁶ Φιλία Ίσαρη & Μάρκος Πουρκός,, *Ποιοτική μεθοδολογία έρευνας*, Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2015. Ανακτήθηκε από: <http://hdl.handle.net/11419/5826>

Εφαρμόστηκε ανάλυση περιεχομένου στο σύνολο των άρθρων των εκδόσεων του Συνδέσμου που σύμφωνα με τη Νόβα – Καλτσούνη ορίζεται ως μία ερευνητική τεχνική για την αντικειμενική, συστηματική και ποσοτική περιγραφή του προφανούς περιεχομένου της πληροφορίας. Πρόκειται για τεχνική η οποία μπορεί να εφαρμοστεί τόσο σε προσωπικές επικοινωνίες (συζητήσεις, συνεντεύξεις) όσο και σε δημόσιες ή μαζικές επικοινωνίες (εφημερίδες, περιοδικά κ.α.).¹⁷ Η καταγραφή των εκδόσεων έγινε σε αρχείο του excel αρχικά και έπειτα για την στατιστική ανάλυση και επεξεργασία τα δεδομένα μεταφέρθηκαν στο στατιστικό πακέτο SPSS 20.0 (Statistical Package for Social Sciences). Τα αποτελέσματα της στατιστικής ανάλυσης θα αποδοθούν μέσα από γραφήματα, πίνακες και σχολιασμό προκειμένου να παρακολουθήσουμε τους σκοπούς τους στόχους και τον σχεδιασμό του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης και το πόσο αυτοί υλοποιήθηκαν.

2. Συνεντεύξεις

Για τις συνεντεύξεις προτιμήθηκε ως καταλληλότερη μορφή η ημιδομημένη συνέντευξη¹⁸ επειδή οι συνεντευξιαζόμενοι παίρνοντας ως αφορμή μια ερώτηση κατέληγαν να μιλάνε για αρκετή ώρα αναπτύσσοντας άλλα θέματα και όχι πάντα συναφή με την αρχική ερώτηση. Με αυτό τον τρόπο τους δινόταν το βήμα να αναπτύξουν θέματα που έκριναν οι ίδιοι σημαντικά. Ο κάθε συνεντευξιαζόμενος διέθετε τις δικές του βιοματικές και βιογραφικές εμπειρίες. Ο ρόλος του ιστορικού–ερευνητή ήταν συντονιστικός, χωρίς να διακόπτει τους ομιλούντες μονάχα για διευκρινήσεις, για περαιτέρω συναφείς ερωτήσεις και για επαναφορά στο πλαίσιο των ερωτήσεων.¹⁹ Η επιλογή των συνεντευξιαζόμενων, έγινε με σχολαστικότητα και προσοχή, όπως συμβαίνει σε όλες τις ποιοτικές έρευνες. (σκόπιμη δειγματοληψία).²⁰ Το κριτήριο που χρησιμοποιείται για την επιλογή συμμετεχόντων και τοποθεσιών είναι το αν εξασφαλίζουν «πλούτο πληροφοριών» και στη συγκεκριμένη περίπτωση

¹⁷ Χ. Νοβα-Καλτσούνη, *Μεθοδολογία εμπειρικής έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες*, Gutenberg: Αθήνα, 2006,25-30.

¹⁸ Ημιδομημένη θεωρείται η συνέντευξη που αν και έχει προκαθορισμένες ερωτήσεις, η διάταξη τους μπορεί να τροποποιηθεί, ανάλογα με την αντίληψη του ερευνητή. Ενδέχεται η διατύπωση των ερωτήσεων να αλλάξει και να δοθούν εξηγήσεις. Παράλληλα, οι ερωτήσεις που φαίνονται ακατάλληλες μπορούν να παραιφθούν η να προστεθούν νέες ερωτήσεις. Colin Robson, *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. Ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές*, Αθήνα: Gutenberg, 2010, 321.

¹⁹ Louis Cohen, Lawrence Manion & Keith Morrison, *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*, Αθήνα: Μεταίχμιο, 2008, 276.

²⁰ L. Creswell, *Η έρευνα στην εκπαίδευση. Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση της Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας*, Ιωνικές εκδόσεις: Αθήνα, 2011, σελ.244

αν μπορούν να μου προσφέρουν αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τη δράση και το έργο του Συνδέσμου.

Με αυτόν τον τρόπο πραγματοποιήθηκαν 8 προφορικές συνεντεύξεις είτε τηλεφωνικές είτε δια ζώσης. Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν από τον Ιούλιο του 2022 μέχρι τον Αύγουστο του 2023. Οι περισσότερες συνεντεύξεις μαγνητοφωνήθηκαν με τη χρήση του κινητού τηλεφώνου και απομαγνητοφωνήθηκαν πλήρως. Δεν κρίθηκε σκόπιμο να ενταχθεί η απομαγνητοφώνηση των συνεντεύξεων στο κείμενο της εργασίας αλλά επιλέχθηκαν τα σημεία που ανταποκρίνονταν πλήρως στα ερωτήματα μου. Πιο συγκεκριμένα, οι συνεντεύξεις παρουσιάζονται σε θεματικές οι οποίες εναρμονίζονται πλήρως με τα ερωτήματα που έθετα. Αξίζει να σημειωθεί ότι, όλοι οι συνεντευξιζόμενοι ήταν σύμφωνοι με τη δημοσίευση των στοιχείων τους αλλά και των μαρτυριών τους

3. Επιτόπια έρευνα

Η παρατήρηση διακρίνεται σε άμεση και συμμετοχική. Στην άμεση παρατήρηση (συνήθως σε δημόσιους χώρους), ο ερευνητής, χωρίς να παρεμβαίνει ή να συμμετέχει, μελετά την καθημερινότητα των παρατηρούμενων υποκειμένων, τα οποία δε γνωρίζουν ότι παρατηρούνται. Αντίθετα, στη συμμετοχική παρατήρηση, ο ερευνητής παρατηρεί συμμετέχοντας και ο ίδιος στα γεγονότα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η ερευνήτρια επισκέφτηκε αρκετές φορές το Ιστορικό – Λαογραφικό & Φυσικής Ιστορίας Μουσείο Κοζάνης προκειμένου να καταγράψει τις συλλογές και τα εκθέματα και να αντιληφθεί με τη βοήθεια των μελών του ΔΣ του Συνδέσμου τον τρόπο λειτουργίας του Μουσείου.

4. Τοπικός Τύπος

Συμπληρωματικά προς όλα τα παραπάνω, κρίθηκε σκόπιμο να εξεταστεί μια ακόμη πρωτογενής πηγή²¹, ο τοπικός τύπος. Οι εφημερίδες μελετήθηκαν ψηφιακά από την ψηφιοποιημένη συλλογή της Βιβλιοθήκης της Βουλής και με επιτόπια έρευνα

²¹ Σε μια ιστορική έρευνα οι πηγές των δεδομένων διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες : τις πρωτογενείς και τις δευτερογενείς. Ως πρωτογενείς πηγές θεωρούνται αυτές που διακρίνονται από πρωτοτυπία όσον αφορά το μελετώμενο θέμα. Σε αυτή την κατηγορία συγκαταλέγονται το αρχαικό υλικό, βιβλία, περιοδικά ποικίλης ύλης, εφημερίδες, συνεντεύξεις, αποτελέσματα έρευνας και στατιστικές. Οι δευτερογενείς πηγές είναι εκείνες που δεν συνδέονται άμεσα με το μελετώμενο θέμα και συντίθενται από δεδομένα που δεν μπορούν να προσδιοριστούν ως πρωτότυπα. Cohen., Manion & Morrison, ό.π., 233.

στο αρχείο της Κοβεντάρειου Δημοτικής Βιβλιοθήκης Κοζάνης. Ο τοπικός τύπος μου προσέφερε πολύτιμες πληροφορίες σχετικά τη λειτουργία του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης κατά τα πρώτα έτη της ίδρυσης του όπως και αυτής του Ιστορικού – Λαογραφικού & Φυσικής Ιστορίας Μουσείου.

Ευχαριστίες

Με την παρούσα διπλωματική εργασία ολοκληρώνονται οι σπουδές μου στο ΠΜΣ «Επιστήμες της αγωγής: Ζητήματα ιστορίας, ιστορικής εκπαίδευσης και εκπαιδευτικής πολιτικής». Η περίοδος φοίτησης μου ήταν ιδιαίτερα ευχάριστη και εποικοδομητική , γνωρίζοντας αξιόλογους ακαδημαϊκούς δασκάλους που μου μετέδωσαν τις γνώσεις και γι' αυτό τους ευχαριστώ όλους ανεξαιρέτως.

Θερμές ευχαριστίες θα ήθελα να εκφράσω στην επόπτρια και διευθύντρια του μεταπτυχιακού κα. Ηλιάδου-Τάχου Σοφία για τη διαρκή διαθεσιμότητα της ,τη συνεχή καθοδήγηση της και για τις χρήσιμες συμβουλές και υποδείξεις της σε όλη τη διάρκεια εκπόνησης της έρευνας μου. Ευχαριστώ επίσης τον κ. Ανδρέου Ανδρέα και τον κ. Κασβίκη Κωνσταντίνο μέλη της εξεταστικής επιτροπής για τις πολύτιμες συμβουλές τους.

Επιπρόσθετα οφείλω να ευχαριστήσω τον κ. Αγγέλη Πολυνείκη Πρόεδρο του Συνδέμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν.Κοζάνης για την πολύτιμη βοήθεια του ,τις πληροφορίες και τα αρχεία που μου παραχώρησε ώστε να ολοκληρωθεί αυτή η εργασία καθώς και για την ξενάγηση μου στους χώρους του μουσείου. Παράλληλα θα ήθελα να εκφράσω από καρδιάς ευχαριστίες στα μέλη του Συνδέσμου για τη διαρκή διαθεσιμότητα τους και την άμεση εξυπηρέτηση. Είναι γεγονός ότι με προθυμία και ευγένεια μου αφιέρωσαν πολύτιμο χρόνο και έδειξαν εμπιστοσύνη στο πρόσωπο μου , παραχωρώντας μου συνέντευξη.

Τέλος ,οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ στην οικογένεια μου για την ηθική υποστήριξη και συμπαράσταση τους, καθώς και στους φίλους μου ,που με τον τρόπο τους συνέβαλαν στην ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας.

1. Ο Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης

1.1 Ιστορία

Στα μέσα της δεκαετίας του 1970, στη Βιβλιοθήκη της Κοζάνης άρχισε να γίνεται συζήτηση ανάμεσα σε μια μικρή ομάδα μελετητών αναφορικά με την ίδρυση ενός συλλόγου με σκοπό την προστασία των μνημείων και την προαγωγή του πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου του λαού. Σύλλογοι αυτού του είδους δεν υπήρχαν στην Κοζάνη ούτε στον Νομό και απόπειρες που είχαν σημειωθεί τόσο το 1936 με την ίδρυση της «ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» όσο και το 1955 με την ίδρυση του Λαογραφικού και Τουριστικού Συλλόγου «ΛΑΣΣΑΝΗΣ» δεν άντεξαν με τις πρώτες δυσκολίες.

Τελικά, την 24^η Σεπτεμβρίου 1967, έπειτα από μακροχρόνιες προσπάθειες ο Γεώργιος Χρυσόχου Γενικός Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης, ο Μιχαήλ Καμπέρης Αναπληρωτής Επιθεωρητής Στοιχειώδους Εκπαίδευσης, ο λογοτέχνης Γιάννης Σακελλίων και όλοι οι Διευθυντές των Δημοτικών Σχολείων και των Γυμνασίων της Κοζάνης σε σύσκεψη που έγινε στο Δημαρχείο Κοζάνης, αποφάσισαν την ίδρυση ενός Κοινοφελούς σωματείου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με σκοπό : *«Τη διάσωση, διατήρηση, διαίωνιση και προβολή των παντοειδών στοιχείων και μνημείων της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου και την ανάπτυξη των πνευματικών και καλλιτεχνικών δυνάμεων του τόπου»*.²²

Υπεύθυνοι για τη σύνταξη του καταστατικού του σωματείου ,το όνομα και τη νομική του υπόσταση τέθηκαν οι εξής: Γιάννης Σακελλίων, Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος ,διευθυντής τότε του 7^{ου} δημοτικού σχολείου Κοζάνης και Γιάννης Τσούρλος ,φιλόλογος καθηγητής στο Βαλταδώρειο γυμνάσιο Κοζάνης. Η επιτροπή αυτή, συνέταξε το πρώτο καταστατικό του Συνδέσμου βασιζόμενη στα καταστατικά αντίστοιχων σωματείων και κυρίως της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Τρεις μήνες αργότερα στις 22 Δεκεμβρίου 1967, στον ίδιο χώρο 43 ιδρυτικά μεληφιλόμουσοι κάτοικοι της Κοζάνης- ενέκριναν τις καταστατικές διατάξεις λειτουργίας του Σωματείου υπό την επωνυμία «ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ» και με έμβλημα τον «ΛΟΓΙΟΝ ΚΑΙ ΚΕΡΔΩΟΝ ΕΡΜΗΝ» το

²² Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, “Ο Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης και το έργο του”, *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, έτος α’ (1990), 13-15.

σύμβολο της οικονομικής ευρωστίας και της πνευματικής ακμής της Κοζάνης στα χρόνια της τουρκοκρατίας²³.



Το έμβλημα του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης

Η συνέλευση των ιδρυτικών μελών εξουσιοδότησε την τριμελή Διοικούσα Επιτροπή να συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες της μέχρι την αναγνώριση του Σωματείου από το Πρωτοδικείο Κοζάνης και την εκλογή του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου.²⁴ Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο άρχισε τις εργασίες με ιδιαίτερο ζήλο και προχώρησε τάχιστα στην έκδοση ενός τουριστικού και ιστορικού οδηγού του

²³ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, *Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης. Φύση, Ζωή, Τέχνη, Παράδοση του Ν. Κοζάνης*, Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης : Κοζάνη, 1992, 11-12.

²⁴ Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο εξελέγη από τη Γενική Συνέλευση των μελών που διεξήχθη στο Δημαρχείο Κοζάνης στις 4 Απριλίου 1968.

Νομού Κοζάνης, έργο που απέσπασε ευνοϊκές κριτικές και βραβεύτηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.²⁵ Ο οδηγός αυτός, με τίτλο *Γνωριμία με τον Νομό Κοζάνης* εκδόθηκε το 1970 από τη Νομαρχία Κοζάνης και κατέγραψε όλα τα ιστορικά μνημεία του νομού.²⁶

Με ενίσχυση της Νομαρχίας Κοζάνης ενοικιάστηκε και επιπλώθηκε γραφείο για έναν χρόνο έτσι ώστε να στεγάσει τις εργασίες του Συνδέσμου. Οι κάτοικοι της Κοζάνης εξ αρχής θέλησαν να συμβάλλουν στη δημιουργική πορεία του Συνδέσμου μέσα από δωρεές αλλά και εθελοντική εργασία.²⁷ Η συγκέντρωση μουσειακών αντικειμένων, ιδίως λαογραφικού περιεχομένου ήταν μεγάλη και ανάγκασε τον Σύλλογο να αλλάξει στέγη. Μεταφέρθηκε σε μια μεγαλύτερη αίθουσα επί της οδού Φον Καραγιάν 13, εκεί εκτίθεται και η πρώτη μουσειακή συλλογή. Υπεύθυνος σ' αυτή τέθηκε ο Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος. Η συλλογή εμπλουτίζονταν όλο και περισσότερο και ο νέος χώρος αποδείχτηκε μικρός. Έτσι, γίνεται η δεύτερη μετακίνηση του Συνδέσμου και της μουσειακής συλλογής στο διώροφο κτίριο της φιλόπτωχου αδελφότητας όπου και παρέμεινε αρκετά χρόνια.²⁸

Στα 10 πρώτα χρόνια λειτουργίας του ο Σύνδεσμος έγινε ευρύτερα γνωστός με αποτέλεσμα να αυξηθεί η προσφορά σε είδη λαογραφικού περιεχομένου από τους κατοίκους.²⁹ Τότε ο Σιαμπανόπουλος άρχισε να σκέφτεται την ιδέα μιας μόνιμης στέγης του Συνδέσμου που να αποτελεί ιδιοκτησία του και να μπορεί να περιλάβει στους εκθετήριους χώρους όλα τα συγκεντρωθέντα μουσειακά αντικείμενα. Εντοπίστηκε λοιπόν ο σημερινός χώρος όπου βρίσκεται το Ιστορικό Λαογραφικό και Φυσικής Ιστορίας Μουσείο, όπου ήταν παλαιά δημοτικά λουτρά και τα οποία ήταν ανενεργά και ετοιμόρροπα. Ο δήμος Κοζάνης συναίνεσε στην παραχώρηση των λουτρών στον Σύνδεσμο και ύστερα από δωρεές δημόσιες και ιδιωτικές ολοκληρώθηκε η μόνιμη εγκατάσταση του Συνδέσμου.³⁰

²⁵ Ο οδηγός αυτός αποτέλεσε τη βάση του συλλογικού βιβλίου *Γνωριμία με τον Νομό Κοζάνης* που εκδόθηκε το 1970 από τη Νομαρχία Κοζάνης.

²⁶ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, “Ο εορτασμός των 35 ετών ζωής και δράσης του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης”, *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, έτος ιδ' (2003), 423.

²⁷ «Η Πνευματική κίνησης εις τον τόπον μας», *Δυτική Μακεδονία*, 14^{ης} Απριλίου 1968, σ. 4.

²⁸ Γεώργιος Γιαννάκης, “Ο Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος ως παιδαγωγός, ως δημιουργός, ως άνθρωπος και συγγραφέας”, *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, τόμος 19^{ος} (2007), 281.

²⁹ «Λαογραφικόν Μουσείον», *Δυτική Μακεδονία*, 22^{ης} Δεκεμβρίου 1968, σ. 1.

³⁰ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, “Ο Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης”, 19-20.

1.2 Ο ιδρυτής Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος

Ο Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος γεννήθηκε στο χωριό Χρώμιο της Κοζάνης, το 1923. Ακολούθως φοίτησε στο Γυμνάσιο Αρρένων Κοζάνης και εισήχθη το 1941 στην Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης. Το 1946 διορίστηκε ως δάσκαλος στο Δημοτικό Σχολείο Αιανής, αναλαμβάνοντας σχεδόν αμέσως και τη διεύθυνση του σχολείου. Πλημμυρισμένος από μεγάλο ζήλο επιθυμούσε να μεταλαμπαδεύσει στους μαθητές τις γνώσεις του, παρόλο που οι συνθήκες δεν ήταν οι κατάλληλες. Αρκετές φορές εργάζονταν υπερωριακά άνευ αμοιβής προκειμένου να κάνει τους μαθητές να αγαπήσουν το σχολείο. Δεδομένου ότι οι οικονομικοί πόροι της εποχής για τα σχολεία ήταν πενιχροί, κατόρθωσε να βρει αρωγούς ώστε να δημιουργήσει την πρώτη δανειστική βιβλιοθήκη και να λειτουργήσει νυχτερινό σχολείο για τους αναλόγους μεγάλων ηλικιών που αποτελούσαν την πλειοψηφία.³¹

Εκτός από τις διδασκαλικές του δραστηριότητες, ήταν και ιδιαίτερα δημιουργικός. Κατάφερε να συλλέξει μόνος του από τον ευρύτερο χώρο της Αιανής αρχαία αντικείμενα τα οποία αποτέλεσαν την πρώτη συλλογή του Αρχαιολογικού Μουσείου Αιανής. Ακόμη, κατά την 17χρονη παραμονή του στην Αιανή, πραγματοποίησε πολλά έργα όπως η ίδρυση σχολικού κήπου, μετατροπή άγονων εκτάσεων σε καταπράσινες οάσεις, τακτική συγκέντρωση κατοίκων για ενημέρωση καθημερινών προβλημάτων, οργάνωση μαθητικού Ερυθρού Σταυρού, διοργάνωση μαθητικών συσσιτών κ.α. Η μεγαλύτερη του προσφορά στην Αιανή ήταν η ίδρυση πλήρους 6θεςιου Δημοτικού Σχολείου.³² Το 1963 μετατέθηκε στην Κοζάνη όπου παράλληλα με τις σχολικές του υποχρεώσεις ασχολήθηκε επισταμένως με την ίδρυση του Συλλόγου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης.

Παράλληλα με την ίδρυση του Λαογραφικού Μουσείου Κοζάνης, πρωτοστάτησε και στη δημιουργία τμημάτων χορευτικού, χορωδίας, ζωγραφικής, θεατρικής ομάδας κ.α. Σιγά σιγά η προσωπικότητα του αρχίζει να αναγνωρίζεται από τους διάφορους φορείς της πόλης, της Νομαρχίας αλλά και τους απλούς κατοίκους, ανεβαίνοντας στην εκτίμηση και τη συνείδηση τους. Η δεκαετία του '80 ήταν ιδιαίτερα δημιουργική για τον Σιαμπανόπουλο καθώς μετά τη συνταξιοδότηση του αφιερώνεται εξ ολοκλήρου στην ανέγερση του Λαογραφικού Μουσείου, στο

³¹ Γεώργιος Γιαννάκης, "Ο Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος ως παιδαγωγός", 277-280.

³² Α.Ι.Π, Βιογραφικό Σημείωμα Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου, *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, τόμος 18^{ος}(2006), 13-28.

πολυάριθμο συγγραφικό του έργο (συνέγραψε 12 βιβλία) και στην επιμέλεια των εκδόσεων του Συνδέσμου. Η λειτουργία του Λαογραφικού Μουσείου δεν αναστέλλει τη δημιουργικότητα και την εργατικότητα του καθώς προχώρησε και στην ίδρυση του Μουσείου του Μακεδονικού Αγώνα στο Χρώμιο Κοζάνης.³³

Απεβίωσε το 2005 και αναμφίβολα υπήρξε μια φωτεινή μορφή του πολιτισμού που δίδαξε με το πολύτιμο κοινωνικό και δημιουργικό του έργο. Μοναδική του φιλοδοξία ήταν να προσφέρει όλες τις δυνάμεις του στην παιδεία του ελληνικού λαού, για την οποία εργάστηκε ακατάπαυστα. Για τη συνολική του προσφορά προς τον Σύνδεσμο ο 18^{ος} τόμος του περιοδικού Δυτικομακεδονικά Γράμματα που εκδόθηκε το 2006, αφιερώθηκε εξ ολοκλήρου στη ζωή και το έργο του Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου.³⁴

1.3 Καταστατικό του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης

Το πρώτο καταστατικό του Συνδέσμου υπερψηφίστηκε από τα ιδρυτικά μέλη αφού έγιναν ορισμένες προσθήκες, μεταβολές και βελτιώσεις στην «κατ' άρθρον συζήτησιν». Τελικά, υπογράφηκε στις 22 Δεκεμβρίου 1967 απ' όλους η ιδρυτική πράξη. Το καταστατικό του Συλλόγου εγκρίθηκε από το Πρωτοδικείο Κοζάνης με την υπ' αριθμ. 49/1968 απόφαση του, που κοινοποιήθηκε την 1^η Απριλίου 1968 και καταχωρήθηκε στα βιβλία του Πρωτοδικείου Κοζάνης με αύξοντα αριθμό 561/1.4.1968.

Έκτοτε, τροποποιήθηκε τέσσερις φορές με τις εξής αποφάσεις του Πρωτοδικείου Κοζάνης :

α) με αρ. 12/1972 και καταχωρήθηκε στα βιβλία αυτού με αύξοντα αριθμό 30/16.3.1972

β) με αρ. 7/1990 και καταχωρήθηκε στα βιβλία αυτού με αύξοντα αριθμό 1502/26.3.1990

γ) με αρ. 280/2011 και καταχωρήθηκε στα βιβλία αυτού με αύξοντα αριθμό 2702/7.9.2011

³³ Αικατερίνη Γκουργούτα, “ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος. Μια ζωή με όραμα”, *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, τόμος 21^{ος} (2009), 315-320.

³⁴ Εισαγωγικό σημείωμα, *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, τόμος 18^{ος}(2006), 5-11.

δ) με αρ. 2780/2020 και καταχωρήθηκε στα βιβλία αυτού με αύξοντα αριθμό 52/18.8.2020.

Η τελευταία τροποποίηση του καταστατικού αφορούσε τα άρθρα 1, 3ζ, 11, 17, 20, 24, 25, 26 και 28.

Στο δεύτερο άρθρο του πρώτου καταστατικού του Συνδέσμου, ορίζεται ως σκοπός η έρευνα κάθε θέματος που αφορά στα γράμματα, στις τέχνες, στην ιστορία και στην παράδοση της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης, ειδικότερα δε η περισυλλογή, καταγραφή, διατήρηση, μελέτη και δημοσίευση γλωσσικού, λαογραφικού, ιστορικού υλικού και ειδών λαϊκής τέχνης και μέσω αυτών η προβολή του τόπου.³⁵ Το πρώτο καταστατικό αποτελείται από 28 άρθρα και υπογράφηκε από τα ιδρυτικά μέλη στο Δημαρχείο Κοζάνης.

Σε γενικές γραμμές, το ισχύον καταστατικό δεν παρουσιάζει μεγάλες διαφορές με το πρώτο καταστατικό. Στο άρθρο 2, ως συμπληρωματικός σκοπός ορίζεται η προβολή των παραπάνω επιτευγμάτων της ανθρώπινης διάνοησης και της τέχνης που έχουν σχέση με την εθνική παράδοση και την εξέλιξη της, αλλά και η ανάπτυξη των πνευματικών και καλλιτεχνικών δυνάμεων του τόπου με σκοπό την ανανέωση της πνευματικής ζωής και την προαγωγή του μορφωτικού επιπέδου των κατοίκων της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης.³⁶

Στο άρθρο 3, αναλύονται τα μέσα με τα οποία ο Σύνδεσμος θα επιδιώξει να επιτύχει τον σκοπό του, ενώ τα άρθρα 4-9 αναφέρονται στις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των μελών του Συνδέσμου. Το 10^ο άρθρο ορίζει τα σχετικά με την ίδρυση και την οργάνωση παραρτημάτων του Συνδέσμου. Εν συνεχεία, με τα άρθρα 11-16 οροθετείται το Διοικητικό Συμβούλιο καθώς και οι υποχρεώσεις των μελών του ενώ τα άρθρα 17-20 αναφέρουν τους κανονισμούς των Γενικών Συνελεύσεων, των Αρχαιρεσιών και της εξελεγκτικής επιτροπής. Οι οικονομικοί πόροι του Συνδέσμου παρατίθενται στα άρθρα 22-24 και οι τελικές διατάξεις του καταστατικού στα άρθρα 25-28. Κάθε καταστατικό υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τον Γενικό Γραμματέα του Συνδέσμου.

³⁵ Καταστατικόν του εν Κοζάνη εδρεύοντος Σωματείου υπό την επωνυμίαν Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών, 22/12/1967, Κοβεντάρειος Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης, Τ.Α 060 ΚΑΤ.

Ολόκληρο το πρώτο καταστατικό του Συνδέσμου παρατίθεται στο Παράρτημα της παρούσας εργασία.

³⁶ Δεν κρίθηκε σκόπιμο να ενταχθεί στο κύριο σώμα της εργασίας το ισχύον καταστατικό αλλά παρατίθεται αυτούσιο στο Παράρτημα.

Η κύρια διαφορά ανάμεσα στο πρώτο καταστατικό του Συνδέσμου και στο ισχύον καταστατικό έγκειται στη χρονική διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία θα παρατεθεί στην επόμενη ενότητα.

1.4. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών.

Τα μέλη του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, όπως προέκυψαν από τη συνεδρίαση των ιδρυτικών μελών στις 22 Δεκεμβρίου 1967, για το χρονικό διάστημα 1968-1969 ήταν τα εξής:

Πρόεδρος: Πολυζούλης Κωνσταντίνος (Δήμαρχος Κοζάνης)

Αντιπρόεδρος και έφορος του Μουσείου: Σιαμπανόπουλος Κωνσταντίνος

Γεν. Γραμματέας: Σακελλίων Ιωάννης

Μέλη: Τσούρλος Ιωάννης, Κωστόπουλος Αριστοτέλης, Παλαμίδου Μαριέττα, Παπαφιλίππου Βίκυ, Σιαμπανόπουλος Βασίλειος, Πήττας Γεώργιος.

Από το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο, όπως γίνεται φανερό, απουσιάζει ο Ταμίας, παρόλο που προβλέπονταν αυτή η θέση από το καταστατικό. Προφανώς, οι πόροι ήταν ακόμη πενιχροί και δεν απαιτούνταν οικονομική διαχείριση. Ωστόσο, το επόμενο Διοικητικό Συμβούλιο για τα έτη 1970-1971 περιλάμβανε θέση Ταμία η οποία καλύφθηκε από τον Πήττα Γεώργιο.³⁷ Αξίζει να αναφερθεί ότι ο Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, περιλαμβάνονταν στο Διοικητικό Συμβούλιο από την ίδρυση του Συνδέσμου μέχρι και τον θάνατο του. Μάλιστα, από το 1980 και στο εξής διατελούσε Πρόεδρος του Συνδέσμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του ισχύοντος καταστατικού, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου αποτελείται από εννέα μέλη εκλεγόμενα από τη Γενική Συνέλευση, η οποία συνέρχεται για τον λόγο αυτό, μέσω μυστικής ψηφοφορίας με ψηφοδέλτιο. Αρχικά, η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου ήταν διετής, διάταξη όμως που άλλαξε με την τελευταία τροποποίηση του καταστατικού και αποφασίστηκε

³⁷ «Ο Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών», *Δυτική Μακεδονία*, 18^{ης} Ιανουαρίου 1970, σ. 41.

η τριετής θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου.³⁸ Τα μέλη της Διοίκησης του Συνδέσμου δεν έχουν τη δυνατότητα λήψης αμοιβής παρόλο που το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά, μια φορά το μήνα. Μάλιστα, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που απουσιάζει αδικαιολόγητα πλέον των τριών κατά σειρά συνεδριάσεων, αντικαθίσταται με μέριμνα του Προέδρου.

Τα νεοεκλεγέντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συγκροτήθηκαν σε Σώμα για την τριετία 2023-2026 και η κατανομή αξιωμάτων έχει ως εξής:

Πρόεδρος: Αγγέλης Πολυνείκης

Αντιπρόεδρος: Χαμιζίδης Ιωάννης

Γεν. Γραμματέας: Διάφα Αλεξάνδρα

Αναπλ. Γεν. Γραμματέας: Τζήμος Φώτιος

Ταμίας: Μπασιάς Παναγιώτης

Μέλη: Τσαλικίδου Μαρία, Μάστορας Γεώργιος,

Καβούκας Απόστολος, Πατσάκα Μαλαματή

1.5 .Το έργο του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης

Το έργο του Συνδέσμου, όπως αυτό προκύπτει από τον απολογισμό του με αφορμή της συμπλήρωσης 35 ετών από την ίδρυση του επιγραμματικά έχει ως εξής³⁹:

- Εκστρατεία ενημέρωσης όλων των κατοίκων του Νομού για την αξία των μνημείων και στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς και την διάσωση τους. Έγιναν πολλές ραδιοφωνικές εκπομπές και τηλεοπτικές παρουσιάσεις με θέματα ιστορίας, λαογραφίας και παραδοσιακών εθίμων και παρακινήθηκαν οι κατά τόπους Σύλλογοι να ιδρύσουν λαογραφικές Συλλογές.
- Επισήμανση και καταγραφή όλων των αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών μνημείων όλων των εποχών καθώς και των ηθών, εθίμων, θρύλων,

³⁸ Υπ' αριθμ. 2780/2020 απόφαση του Πρωτοδικείου Κοζάνης που καταχωρήθηκε στα βιβλία αυτού με αύξοντα αριθμό 52/ 18.8.2020.

³⁹ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, “Ο εορτασμός των 35 ετών ζωής του Συνδέσμου”,423-429.

παραδόσεων, ιστορικών στοιχείων και δημοτικών τραγουδιών και δημοσίευση τους σε βιβλίο με τίτλο «Γνωριμία με τον Νομό Κοζάνης», που έγινε ο βασικός οδηγός ιστορικών και αρχαιολόγων ερευνητών.⁴⁰

- Εμπλουτισμός των αρχαιολογικών συλλογών Κοζάνης και Αιανής, προστασία των αρχαιοτήτων και παραστάσεις στην Αρχαιολογική Υπηρεσία για την διενέργεια ανασκαφών. Οι ανασκαφές αυτές έφεραν στο φως τους πολύτιμους θησαυρούς των προγόνων και κατέστησαν την Αιανή ως το 4^ο μεγάλο αρχαιολογικό κέντρο στην Μακεδονία, το πρώτο στην Δυτική Μακεδονία και παγκόσμια γνωστή.
- Για ψυχαγωγία, μόρφωση και άνοδο του μορφωτικού επιπέδου του λαού πραγματοποιήθηκαν διάφορες εκδηλώσεις όπως διαλέξεις, συναυλίες, χορωδίες, μορφωτικές εκδρομές, λογοτεχνικές βραδιές, εκθέσεις ζωγραφικής κ.α.
- Λειτουργήσε για ένα έτος (1979-1980) Λαϊκό Πανεπιστήμιο υπό τη διεύθυνση του Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου στον κινηματογράφο «ΦΙΛΙΠΠΟΣ». Δίδαξαν 22 καθηγητές από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, έγιναν 92 συνολικά μαθήματα ενώ παρακολούθησαν κατά μέσο όρο 100 ακροατές σε κάθε μάθημα⁴¹
- Έχουν εκδοθεί περί τα 80 βιβλία ιστορικού, λαογραφικού, αρχαιολογικού και λοιπού περιεχομένου. Μεταξύ αυτού συμπεριλαμβάνεται και το ετήσιο περιοδικό σύγγραμμα Δυτικομακεδονικά Γράμματα.
- Ιδρύθηκε η βιβλιοθήκη του Συνδέσμου η οποία μέχρι σήμερα μετρά περί τα 4000 βιβλία.
- Λειτουργεί από την αρχή λειτουργίας του συνδέσμου χορευτικό τμήμα.⁴² Μέχρι σήμερα έχουν αποφοιτήσει περισσότερα από 5000 παιδιά.
- Ιδρύθηκε Πινακοθήκη με έργα σύγχρονων ζωγράφων του τόπου, ανάμεσα στους οποίους ο ζωγράφος Μανώλης Δραγώγιας κατέχει δεσπόζουσα θέση με τα έργα του.
- Ιδρύθηκε από την αρχή της λειτουργίας του Συνδέσμου το μεγάλο «Ιστορικό-Λαογραφικό & Φυσικής Ιστορίας Μουσείο της Κοζάνης» Αποτελεί

⁴⁰ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, “Ο Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης : 30 χρόνια δράσης”, Δυτικομακεδονικά Γράμματα, έτος Η' (1997), 16.

⁴¹ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, “Ο Σύνδεσμος Γραμμάτων και το έργο του”, 43-44.

⁴² «Πνευματική κίνησης», *Δυτική Μακεδονία*, 7^{ης} Απριλίου 1968, σ. 4.

δημιούργημα πολλών με κύριο μέλημα τους την αγάπη, την φροντίδα και την πρόοδο του τόπου. Στεγάζεται σε πολυώροφο μεγαλόπρεπο οικοδόμημα που χτίστηκε από τον Σύνδεσμο με αυτεπιστασία.

- Στο βουνό Μπούρινο 37 χιλιόμετρα από την Κοζάνη και 4 χιλιόμετρα επάνω από την Κοινότητα Χρωμίου, όπου έλαβε χώρα η επανάσταση του 1878 για την απελευθέρωση της Μακεδονίας από τον εκβουλγαρισμό, τον Οθωμανικό ζυγό και την ένωση της με την Ελλάδα, ο Σύνδεσμος ίδρυσε το Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα. Προς τιμήν των αγωνιστών, ο Σύνδεσμος με δωρεές των κατοίκων και την οικονομική συμπαράσταση των εκπροσώπων της Πολιτείας, εξωράισε και δενδροφύτευσε όλο τον χώρο. Αναπαλαίωσε τον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου όπου ευλογήθηκαν τα όπλα των επαναστατών, ανήγειρε κτίριο παραδοσιακής αρχιτεκτονικής για την στέγαση των ιστορικών στοιχείων των αγώνων του μακεδονικού ελληνισμού και κατασκεύασε αφίδες θριάμβου και Μουσείο με τα ονόματα όλων των προμάχων του Ελληνισμού Μακεδόνων και άλλων Ελλήνων. Υδροδότησε τον όλο χώρο και κατασκεύασε παραδοσιακές βρύσες αφιερωμένες στον άγνωστο Μακεδονομάχο, στον κλεφταρματολό Μεγδάνη, στον ιστορικό αγωνιστή Νικόλαο Κασομούλη, στους Μακεδονομάχους Ντιούφα και Καραλίβανο και σε άλλους ήρωες.⁴³
- Με οικονομική ενίσχυση ευεργετών δόθηκαν υποτροφίες σε φοιτήτριες καταγόμενες από τον Νομό και ακολούθησαν τον κλάδο της Λαογραφίας. Επίσης, απονεμήθηκαν βραβεία σε αριστεύσαντες μαθητές γυμνασίων και λυκείων.⁴⁴

Όπως γίνεται αντιληπτό ο Σύνδεσμος αποτέλεσε μεγάλη πνευματική αναγεννητική προσπάθεια στον πολιτιστικό τομέα με οδηγό την ιστορία και την παράδοση. Το έργο αυτό καταξιώθηκε στην συνείδηση της κοινής γνώμης και όχι μόνο. Η Ακαδημία Αθηνών επιβράβευσε το έργο του Συνδέσμου με το βραβείο ΕΥΠΟΠΑΣ το οποίο απένειμε το 1996 στην Αθήνα.

Για την επίτευξη αυτού του σπουδαίου πολιτιστικού έργου, συνέβαλαν απλοί κάτοικοι μέσα από εθελοντική εργασία αλλά και δωρεές. Τα ονόματα όλων των

⁴³ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, “Ο εορτασμός των 35 ετών ζωής του Συνδέσμου”, 423-429.

⁴⁴ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, “Ο Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης και το έργο του”, 47

δωρητών αλλά και ευεργετών είναι χαραγμένα σε μαρμάρινες επιγραφές του Μουσείου Κοζάνης μέχρι και το έτος 1987 και κάθε χρόνο δημοσιεύονται στη στήλη των δωρητών στο περιοδικό Δυτικομακεδονικά Γράμματα.⁴⁵

Αξίζει να σημειωθεί ότι δεν έχει γίνει απολογισμός για τη δράση και το έργο του Συνδέσμου με αφορμή τη συμπλήρωση των 50 ετών από την ίδρυση του, παρόλο που το έτος 2018 εκδόθηκε νέο τεύχος του περιοδικού. Ωστόσο, ο Σύνδεσμος προβαίνει στην έκδοση έκθεσης πεπραγμένων για κάθε έτος προκειμένου να παρουσιάσει το έργο του. Με βάση τις τελευταίες εκθέσεις πεπραγμένων, μπορούμε να συνοψίσουμε τη δράση του Συνδέσμου στα εξής:

- Λειτουργία χορευτικών και χορωδιακών συγκροτημάτων.
- Παρουσιάσεις βιβλίων, διοργάνωση συναυλιών και εικαστικές εκθέσεις που πραγματοποιήθηκαν στον χώρο του Μουσείου.
- Διοργάνωση Συνεδρίων.⁴⁶
- Συμμετοχή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου σε κοινωνικές και διάφορες λοιπές εκδηλώσεις άλλων συλλόγων και φορέων.
- Συντήρηση του τμήματος Φυσικής Ιστορίας του Μουσείου.
- Εμπλουτισμό της Βιβλιοθήκης του Συνδέσμου και δωρεές βιβλίων από τον Σύνδεσμο.⁴⁷
- Επισκέψεις στα Μουσεία του Συλλόγου φορέων, στρατιωτικών και προσκοπικών ομάδων, σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και πολιτιστικών συλλόγων.⁴⁸

⁴⁵ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, “Ο εορτασμός των 35 ετών ζωής του Συνδέσμου”, 423-429.

⁴⁶ Έκθεση Πεπραγμένων έτους 2022 του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης

⁴⁷ Έκθεση Πεπραγμένων έτους 2021 του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης

⁴⁸ Έκθεση Πεπραγμένων έτους 2019 του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης.

1.6. Συνεντεύξεις πρώην και νυν μελών του ΔΣ του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται οι συνεντεύξεις από 8 πρώην μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης καθώς επίσης και από τον νυν Αντιπρόεδρο. Δεν κρίθηκε σκόπιμη η παράθεση αυτούσιων των συνεντεύξεων για ευνόητους λόγους αλλά τα κυριότερα σημεία τους χωρίστηκαν σε θεματικές ενότητες.

Η συμβολή του Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου

Όλοι οι συνεντευξιζόμενοι αναγνωρίζουν στο πρόσωπο του Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου τον άνθρωπο που έδωσε πνοή στο έργο του Συνδέσμου.⁴⁹ Τον θεωρούν δημιουργό και οραματιστή όλου του έργου καθώς ήταν έργο ζωής για τον ίδιο.⁵⁰ Θεωρούν ότι η λατρεία του για τον πολιτισμό γεννήθηκε από το γεγονός ότι ως δάσκαλος που υπηρετούσε στην Αιανή ήταν παράλληλα και έφορος αρχαιοτήτων με αποτέλεσμα να φροντίζει για τη συλλογή των αρχαιοτήτων.⁵¹ Ήταν τόσο δραστήριος και επικοινωνιακός που μόνος του κατάφερε να μαζέψει δωρεές για τον Σύνδεσμο, δεδομένου ότι η χρηματοδότηση τον πρώτο καιρό ήταν ελάχιστη.⁵² Μάλιστα, σύμφωνα με την κα Μπενιουδάκη, ο Σιαμπανόπουλος φρόντιζε ώστε όλοι οι υπάλληλοι του Μουσείου να εκπαιδευτούν ανάλογα καθώς ήθελε το νεοσυσταθέν Μουσείο να θυμίζει ένα σύγχρονο Μουσείο. Το γεγονός ότι πολλοί τον αποκαλούσαν Δάσκαλο δεν είναι μόνο λόγω του επαγγέλματος του αλλά και επειδή φρόντιζε να εκπαιδεύει όλα τα μέλη του Συνδέσμου και να τους αναλύει τα εκθέματα του Μουσείου⁵³

Αρωγοί στην ίδρυση του Μουσείου – Αντιδράσεις

Αρωγοί στην προσπάθεια αυτή του Σιαμπανόπουλου υπήρξαν αρχικά οι εθελοντές και οι δωρητές είτε μέσω χρηματοδότησης είτε με την προσφορά διάφορων εκθεμάτων⁵⁴ και κατόπιν η τοπική αυτοδιοίκηση και ιδιαίτερα η τότε Νομαρχία

⁴⁹ Συνέντευξη με Βιβή Ξυλοφόρου, Πολιτικός Μηχανικός – κόρη του πρωτοεργετή του Μουσείου, Κοζάνη, 14/7/2022.

⁵⁰ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

⁵¹ Συνέντευξη με Δημήτρη Μυλωνά, Δρ Αρχαιολογίας, Κοζάνη, 17/7/2022.

⁵² Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022

⁵³ Συνέντευξη με Ιωάννα Μπενιουδάκη, Αρχαιολόγος, Κοζάνη, τηλ, 11/7/2022.

⁵⁴ Συνέντευξη με Νίκο Κούρα, Δικηγόρος, Κοζάνη, 18/7/2022.

Κοζάνης και κυρίως ο κ. Μητλιάγκας.⁵⁵ αλλά και ο Δήμος Κοζάνης.⁵⁶ Το έναυσμα για τις δωρεές χρημάτων έγινε από τον κ. Ιωάννη Ξυλοφόρο ο οποίος θέλησε πρώτος να χρηματοδοτήσει την ίδρυση του Μουσείου καθώς πίστευε ότι με αυτόν τον τρόπο θα παρακινήσει και άλλους εύπορους Κοζανίτες προκειμένου να συμβάλλουν ώστε να αναδειχθεί η πολιτιστική κληρονομιά της πόλης.⁵⁷

Δεν υπήρχαν αντιδράσεις κατά τη δημιουργία του Μουσείου, αντίθετα η τοπική κοινωνία αγκάλιασε αυτή την προσπάθεια.⁵⁸ Ωστόσο, υπήρχαν κάποιες ελάχιστες και κακόβουλες αντιδράσεις για το πρόσωπο του Σιαμπανόπουλου καθώς ορισμένοι τον κατηγορήσαν ότι οικειοποιείται κάποια πράγματα που ανήκουν στον Σύνδεσμο.⁵⁹

Σκοπός Μουσείου

Το μουσείο έχει εκπαιδευτικό χαρακτήρα καθώς τα παιδιά μαθαίνουν βλέποντας τις συλλογές εντόμων , τις συλλογές ταριχευμένων πτηνών, αποξηραμένων φυτών και απολιθωμάτων τα οποία βρέθηκαν στην ευρύτερη περιοχή μέσα στα κοιτάσματα του λιγνίτη . Στις προθέσεις του Συνδέσμου είναι να ξεκινήσει με τη νέα σχολική χρονιά σεμινάρια τοπικής ιστορίας για τους μαθητές προκειμένου να μάθουν την τοπική ιστορία η οποία πλέον δεν διδάσκεται στα σχολικά εγχειρίδια.⁶⁰

Συμβολή του Μουσείου

Η επισκεψιμότητα στο Μουσείο ήταν πολύ μεγάλη.⁶¹ Το μουσείο επηρέασε ιδιαίτερα τη ζωή της πόλης κατά κύριο λόγο με τις επισκέψεις των σχολείων.⁶² Έγινε σημείο αναφοράς για την πόλη αφού μέχρι τότε η Κοζάνη εκτός από το καμπαναριό και τον Άγιο Νικόλαο δεν είχε να προσφέρει κάτι άλλο στον επισκέπτη.⁶³

Σύμφωνα με τον Αντιπρόεδρο του Συνδέσμου «πιστεύουμε ότι η συμβολή μας είναι καθοριστική με όλες τις εκδηλώσεις που κάνουμε στα πολιτιστικά πράγματα της

⁵⁵ Συνέντευξη με Δημήτρη Μυλωνά, Δρ Αρχαιολογίας, Κοζάνη, 17/7/2022.

⁵⁶ Συνέντευξη με Νίκο Κούρα, Δικηγόρος, Κοζάνη, 18/7/2022.

⁵⁷ Συνέντευξη με Βιβή Ξυλοφόρου, Πολιτικός Μηχανικός – κόρη του πρωτοεργετή του Μουσείου, Κοζάνη, 14/7/2022.

⁵⁸ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

⁵⁹ Συνέντευξη με Ιωάννα Μπενιουδάκη, Αρχαιολόγος, Κοζάνη, τηλ, 11/7/2022.

⁶⁰ Συνέντευξη με Ιωάννη Χαμιζίδη, Τοπογράφος – Αντιπρόεδρος Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 17/7/2023.

⁶¹ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

⁶² Συνέντευξη με Δημήτρη Μυλωνά, Δρ Αρχαιολογίας, Κοζάνη, 17/7/2022.

⁶³ Συνέντευξη με Ιωάννα Μπενιουδάκη, Αρχαιολόγος, Κοζάνη, 11/7/2022.

πόλης μας. Πρωτοστατούμε θα έλεγα σε όλα τα πολιτιστικά πράγματα της πόλης μας, αρχής γενομένης από την Αποκριά, τις διάφορες θρησκευτικές λιτανείες οι οποίες γίνονται, ετήσιες χορευτικές παραστάσεις που γίνονται στα Λασσάνεια και πλήθος άλλων εκδηλώσεων οι οποίες γίνονται σε συνεργασία με τον Δήμο».⁶⁴

Δράσεις στον χώρο του Μουσείου

Στον χώρο του Μουσείου οργανώνονται ποικίλες δράσεις. Η χορωδία του Συνδέσμου κατά τακτά διαστήματα παρουσιάζει εκδηλώσεις στο χώρο του Μουσείου αλλά και εκτός Κοζάνης. Υπάρχουν δύο χορευτικά, πολυπληθή, σύνολο περίπου 400 χορευτών. Το μεγάλο χορευτικό συμμετέχει σε πολλές πανελλήνιες παραστάσεις όπως στον αγώνα των μαχητών του Μεσολογγίου όπου φροντίζουν κάθε χρόνο στη λιτανεία του Μεγάλου Σαββάτου να δηλώνουν παρόν. Παράλληλα, οργανώνονται βραδιές πιάνου, ημερίδες ποίησης, ομιλίες θεμάτων κάθε είδους, ιατρικές, επιστημονικές. Επίσης, πραγματοποιούνται εκδηλώσεις για τη γιορτή της μητέρας, της 25ης Μαρτίου, της 28ης Οκτωβρίου και η κορυφαία εκδήλωση είναι στο μουσείο Μακεδονικού Αγώνα. Για τα μέλη του Συνδέσμου, «το μουσείο Μακεδονικού Αγώνα είναι η Αγία Λαύρα της Δυτικής Μακεδονίας. Εκεί τιμούμε τους ανθρώπους που επαναστάτησαν ενάντια στην τότε συμφωνία του Αγίου Στεφάνου, η οποία συμφωνία φαίνεται και στο μανιφέστο που είναι αναρτημένο στο χώρο του Μουσείου», σύμφωνα με τον αντιπρόεδρο του Συνδέσμου ⁶⁵

Ωστόσο, είναι γεγονός ότι σήμερα δεν πραγματοποιούνται εκδηλώσεις με την ίδια συχνότητα που συνέβαινε στο παρελθόν,⁶⁶ αυτό βέβαια οφείλεται και στην πανδημία του κορωνοϊού.⁶⁷ Βέβαια, οι δράσεις που λάμβαναν χώρα στον χώρο του Μουσείου δεν είχαν συνήθως άμεση σχέση με τη λειτουργία του Μουσείου. Απλά χρησιμοποιούνταν ο εν λόγω χώρος ως κτήριο για να φιλοξενήσει κάποιες πολιτιστικές εκδηλώσεις.⁶⁸ Η μείωση της συχνότητας των δράσεων στο Μουσείο οφείλεται και στο γεγονός ότι πολλές εκδηλώσεις πραγματοποιούνται πλέον στην

⁶⁴ Συνέντευξη με Ιωάννη Χαμιζίδη, Τοπογράφος – Αντιπρόεδρος Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 17/7/2023

⁶⁵ Συνέντευξη με Ιωάννη Χαμιζίδη, Τοπογράφος – Αντιπρόεδρος Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 17/7/2023.

⁶⁶ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

⁶⁷ Συνέντευξη με Δημήτρη Μυλωνά, Δρ Αρχαιολογίας, Κοζάνη, 17/7/2022.

⁶⁸ Συνέντευξη με Νίκο Κούρα, Δικηγόρος, Κοζάνη, 18/7/2022.

Κοβεντάρειο Δημοτική Βιβλιοθήκη. Πριν την κατασκευή του νέου κτιρίου, η Βιβλιοθήκη συνήθιζε να διοργανώνει τις δράσεις της στο Μουσείο.⁶⁹

Εκδόσεις Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης

Η βασική έκδοση του Μουσείου ήταν το περιοδικό "Δυτικομακεδονικά Γράμματα", έργο του Σιαμπανόπουλου⁷⁰. Πρόκειται για ένα σύγγραμμα στο οποίο περιέχονται δράσεις και έρευνες του Συνδέσμου αλλά και των ανθρώπων οι οποίοι έχουν μελετήσει τη Δυτική Μακεδονία και καταγράφουν ιστορικά και άλλα στοιχεία πολιτισμού. Και αυτό γιατί ο σκοπός του Συνδέσμου είναι πάντοτε να αναδεικνύει τον πολιτισμό των Ελλήνων αλλά ιδιαίτερα τον πολιτισμό της Δυτικής Μακεδονίας.⁷¹ Το περιοδικό διανέμονταν σε όλες τις βιβλιοθήκες της Βορείου Ελλάδας.⁷² Τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, δεν εκδίδεται σε σταθερά χρονικά διαστήματα, προφανώς λόγω έλλειψης κονδυλίων. Κατά καιρούς, ο Σύνδεσμος έχει εκδώσει και κάποιες μονογραφίες με θέματα ιστορίας, πολιτισμού και τέχνης σχετικά με τη Δυτική Μακεδονία. Οι περισσότερες εκδόσεις αποτελούν έργο του Σιαμπανόπουλου.⁷³ Για το Μουσείο δεν έχει γράψει κανένας άλλος εκτός από τον Σιαμπανόπουλο. Από τον θάνατο του και έπειτα, το περιοδικό "Δυτικομακεδονικά Γράμματα" εξεδόθη μόνο δύο φορές.⁷⁴ Σύμφωνα με τον κ. Χριστοδούλου, Τυο γεγονός ότι σταμάτησε η έκδοση τους οφείλεται στην έλλειψη εργατικότητας και έμπνευσης του Διοικητικού Συμβουλίου.⁷⁵

Οι εκδόσεις του Συνδέσμου δεν έτυχαν ιδιαίτερης αποδοχής από την τοπική κοινωνία⁷⁶

Βιβλιοθήκη Μουσείου

Η βιβλιοθήκη του Μουσείου φιλοξενεί περίπου 4.500 βιβλία τα οποία κατά καιρούς έχουν βοηθήσει διάφορους ερευνητές να βρουν στοιχεία που δεν υπάρχουν

⁶⁹ Συνέντευξη με Αστέριο Χριστοδούλου, Μαθηματικός, Κοζάνη, 18/07/2023.

⁷⁰ Συνέντευξη με Δημήτρη Μυλωνά, Δρ Αρχαιολογίας, Κοζάνη, τηλ, 17/7/2022

⁷¹ Συνέντευξη με Ιωάννη Χαμιζίδη, Τοπογράφος – Αντιπρόεδρος Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 17/7/2023.

⁷² Συνέντευξη με Αναστάσιο Μπέλλο, ιδρυτικό μέλος του Συνδέσμου, 23/8/2023

⁷³ Συνέντευξη με Δημήτρη Μυλωνά, Δρ Αρχαιολογίας, Κοζάνη, 17/7/2022.

⁷⁴ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

⁷⁵ Συνέντευξη με Αστέριο Χριστοδούλου, Μαθηματικός, Κοζάνη, 18/07/2023.

⁷⁶ Συνέντευξη με Νίκο Κούρα, Δικηγόρος, Κοζάνη, 18/7/2022.

στις βιβλιοθήκες άλλων χώρων.⁷⁷ Παρά το γεγονός ότι ο Σύνδεσμος διαθέτει μια πλούσια βιβλιοθήκη αυτή δεν λειτούργησε ποτέ ως δανειστική παρά μόνο ένα διάστημα τη δεκαετία 1980-1990. «Γύρω στο 2013-15 δέχτηκε μία δωρεά 800 βιβλίων από έναν καθηγητή Πανεπιστημίου των Αθηνών 800 τόμους οι οποίοι δεν αξιοποιήθηκαν⁷⁸», ισχυρίζεται ο κ. Χριστοδούλου. Η βιβλιοθήκη του Μουσείου δεν έχει οργανωθεί με σύγχρονους κανόνες βιβλιοθηκονομίας γεγονός που δυσκολεύει τους ερευνητές στην αναζήτηση του κατάλληλου υλικού.⁷⁹

Απώλεια του Σιαμπανόπουλου

Η απώλεια του Σιαμπανόπουλου επηρέασε τη λειτουργία του Μουσείου καθώς ήταν η ψυχή του.⁸⁰ Ειδικότερα από το 2013 άρχισε να γίνεται εντονότερη η φθίνουσα πορεία του Μουσείου και φαίνεται ότι οφείλεται καθαρά στην προσωπικότητα των ανθρώπων που διοικούν το Μουσείο καθώς δεν ακολουθούνται οι κανονισμοί και οι κώδικες δεοντολογίας που διέπουν τα μουσεία.⁸¹ Σύμφωνα με τον κ. Κούρα, από το 2010 το Δημοτικό Συμβούλιο είχε αντιληφθεί το θέμα της χαμηλής επισκεψιμότητας και προσπαθούσε να βρει λύσεις⁸² Ένας άλλος λόγος που σηματοδεύτηκε το έργο του Συνδέσμου τόσο πολύ μετά τον θάνατο του Σιαμπανόπουλου ήταν είτε ότι δεν βρέθηκε κάποιος ισάξιος διάδοχος⁸³ είτε ότι αυτοί που τον διαδέχθηκαν προσπάθησαν να τον μιμηθούν αλλά με ανεπιτυχή τρόπο καθώς δεν είχαν την ευρεία ματιά που είχε ο Σιαμπανόπουλος.⁸⁴

Προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα το Μουσείο

Το Μουσείο αντιμετωπίζει σήμερα πολλά προβλήματα με αποτέλεσμα να υπάρχει κατακόρυφη πτώση αλλά και κίνδυνος παύσης της λειτουργίας του.⁸⁵ Σύμφωνα με τον κ. Μπέλλο, τα μέλη των τωρινών Διοικητικών Συμβουλίων δεν ευνοούν τον σκοπό για τον οποίο ιδρύθηκε ο Σύνδεσμος.⁸⁶

⁷⁷ Συνέντευξη με Ιωάννη Χαμιζίδη, Τοπογράφος – Αντιπρόεδρος Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 17/7/2023.

⁷⁸ Συνέντευξη με Αστέριο Χριστοδούλου, Μαθηματικός, Κοζάνη, 18/07/2023.

⁷⁹ Συνέντευξη με Αναστάσιο Μπέλλο, ιδρυτικό μέλος του Συνδέσμου, 23/8/2023

⁸⁰ Συνέντευξη με Δημήτρη Μυλωνά, Δρ Αρχαιολογίας, Κοζάνη, 17/7/2022.

⁸¹ Συνέντευξη με Νικό Κούρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

⁸² Συνέντευξη με Νικό Κούρα, Δικηγόρος, Κοζάνη, 18/7/2022

⁸³ Συνέντευξη με Νικό Κούρα, Δικηγόρος, Κοζάνη, 18/7/2022

⁸⁴ Συνέντευξη με Ιωάννα Μπενιουδάκη, Αρχαιολόγος, Κοζάνη, τηλ, 11/7/2022

⁸⁵ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022

⁸⁶ Συνέντευξη με Αναστάσιο Μπέλλο, ιδρυτικό μέλος του Συνδέσμου, 23/8/2023.

Δεν έχει γίνει καμία αναβάθμιση ούτε καμία επανέκθεση στο Μουσείο⁸⁷ Κατά καιρούς, έφερναν διάφοροι ιδιώτες στο μουσείο εκθέματα, χωρίς βέβαια να είναι γνωστό αν αυτά εκτίθενται.⁸⁸ Οι ιστορικές χρονολογίες δεν έχουν λογική σειρά, είναι μπερδεμένες και ανακατεμένες.⁸⁹ Οι βιτρίνες με τα εκθέματα είναι υπερπλήρεις και αυτό οφείλεται σε επιλογή του Σιαμπανόπουλου καθώς ο ίδιος ήθελε με αυτόν τον τρόπο να ευχαριστήσει τους πολίτες που προσέφεραν κάποια από τα ιδιωτικά αντικείμενα στο Μουσείο⁹⁰

Ωστόσο, τα εκθέματα του Μουσείου φθείρονται από τον χρόνο και δυστυχώς δεν συντηρούνται.⁹¹ Κάποια εκθέματα που ήταν κυρίως συμβολικά όπως οι παραδοσιακές στολές αφαιρούνται από τις προθήκες και μεταφέρονται στις αποθήκες, για να μην τις βλέπει πλέον ο κόσμος καθώς έχουν φθαρεί και ίσως ανεπανόρθωτα. Ήδη από το 2011 είχε συνταχθεί μελέτη από δύο συντηρητές μουσείων και έργων τέχνης (Λαλιώτη Πηνελόπη – Νικολής Δημήτριος), η οποία περιγράφει αναλυτικά τη συνεχιζόμενη εκτεταμένη φθορά των εκθεμάτων, ενώ παράλληλα προσδιορίζει το κόστος συντήρησής τους σε περίπου 615.000 €. Δυστυχώς και παρά το γεγονός ότι η ανάγκη συντήρησης τόσο των εκθεμάτων, όσο και του Μουσείου, τέθηκε ως επιτακτική και μη επιδεχόμενη αναβολή σε συνάντηση με τον πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου από τον Δεκέμβριο του 2010, ουδεμία συντήρηση εκθεμάτων έγινε. Αντίθετα έγινε απόσυρση των ήδη κατεστραμμένων εκθεμάτων στο υπόγειο για να μη βρίσκονται σε κοινή θέα.⁹²

Ένα ακόμη πρόβλημα που αντιμετωπίζει το Μουσείο είναι ότι δεν υπάρχουν έξοδοι κινδύνου και πυρασφάλεια. Επίσης, δεν υπάρχει είσοδος με ράμπες για άτομα με ειδικές ανάγκες.⁹³ Παράλληλα, το Μουσείο δεν έχει καν οικοδομική άδεια και εξ αιτίας αυτού δεν τοποθετήθηκαν φωτοβολταϊκά στη στέγη για εξοικονόμηση ρεύματος.⁹⁴

⁸⁷ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

⁸⁸ Συνέντευξη με Δημήτρη Μυλωνά, Δρ Αρχαιολογίας, Κοζάνη, 17/7/2022.

⁸⁹ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

⁹⁰ Συνέντευξη με Ιωάννα Μπενιουδάκη, Αρχαιολόγος, Κοζάνη, τηλ, 11/7/2022

⁹¹ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

⁹² Συνέντευξη με Νίκο Κούρα, Δικηγόρος, Κοζάνη, 18/7/2022

⁹³ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

⁹⁴ Συνέντευξη με Αστέριο Χριστοδούλου. Μαθηματικός, Κοζάνη, 18/07/2023

Προβλήματα πάντως αντιμετωπίζει και η νέα πτέρυγα του Μουσείου που είναι επί της Παύλου Χαρίση. Αν και είχε εγκαινιαστεί από το 1998 , είναι κλειστή εδώ και χρόνια.⁹⁵

Το σημαντικότερο πρόβλημα του Μουσείου είναι ότι δεν έχει πάρει από το υπουργείο πολιτισμού ΦΕΚ οργάνωσης και λειτουργίας Μουσείου. Δηλαδή, δεν έχει άδεια ώστε να λειτουργεί ως μουσείο , αλλά λειτουργεί σαν συλλογή.⁹⁶ Δεν είναι αυτόνομο Μουσείο αλλά ούτε αναγνωρισμένο. Μέσα στους γενικότερους στόχους και σκοπούς που είχε ο σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών ο οποίος είναι ένας Πολιτισμικός Σύλλογος ήταν η συγκέντρωση και η έκθεση των συλλογών του Μουσείου.⁹⁷ Πρόκειται για ιδιωτική συλλογή με ειδικά προνόμια μεταξύ των ιστορικών αντικειμένων των εκθεμάτων. Υπάρχει και αρχαιολογική συλλογή με ειδική άδεια του Υπουργείου Πολιτισμού και της εφορείας κλασικών αρχαιοτήτων⁹⁸

Χρηματοδότηση Μουσείου

Οι ανακαινίσεις που γίνονται κατά καιρούς εξαρτώνται από την επιχορήγηση που διαθέτει ο Δήμος Κοζάνης καθώς τα έσοδα του Συνδέσμου είναι πενιχρά.⁹⁹ Η ανάγκη χρηματοδότησης του Μουσείου είναι επιτακτική. Η χρηματοδότηση αυτή πρέπει να είναι νόμιμη, θεσμική και σταθερή, έτσι ώστε να μπορεί το μουσείο να οργανωθεί με δεδομένα οικονομικά μεγέθη. «Όλοι όμως γνωρίζουμε ότι το Μουσείο χρηματοδοτείται μόνο ευκαιριακά και όχι μόνιμα, με αποτέλεσμα να απειληθεί το κλείσιμό του το καλοκαίρι του 2010, ενώ σήμερα το οικονομικό αδιέξοδο είναι ορατό. Μέχρι τώρα το μουσείο χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους (εισιτήρια), ιδιωτικές χορηγίες και από την περιστασιακή ενίσχυση παλαιότερα της Νομαρχίας και τώρα του Δήμου και Περιφέρειας. Η τριμερής προγραμματική σύμβαση που υπογράφηκε πριν μερικά χρόνια μεταξύ Δήμου, Περιφέρειας και Υπουργείου Βόρειας Ελλάδας για την σταθερή χρηματοδότηση του μουσείου, δεν εφαρμόστηκε από όλες τις πλευρές», αφηγείται χαρακτηριστικά ο κ. Κούρας.¹⁰⁰

Μια άλλη λύση, σύμφωνα με την κα Μπενιουδάκη, προκειμένου να εξυγιανθούν τα οικονομικά του Συνδέσμου είναι να παραχωρηθεί ο Σύνδεσμος στον

⁹⁵ Συνέντευξη με Αστέριο Χριστοδούλου, Μαθηματικός, Κοζάνη, 18/07/2023.

⁹⁶ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

⁹⁷ Συνέντευξη με Νίκο Κούρα, Δικηγόρος, Κοζάνη, 18/7/2022.

⁹⁸ Συνέντευξη με Αστέριο Χριστοδούλου, Μαθηματικός, Κοζάνη, 18/07/2023.

⁹⁹ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

¹⁰⁰ Συνέντευξη με Νίκο Κούρα, Δικηγόρος, Κοζάνη, 18/7/2022

Δήμο Κοζάνης, κάτι που αρχικά το απέρριπτε ο Σαμπανόπουλος¹⁰¹ αλλά προς το τέλος της ζωής του συμφώνησε. Χαρακτηριστικά αφηγείται ο κ. Μπέλλος «τελευταία βραδιά προτού πεθάνει ο Σαμπανόπουλος φτιάξαμε υπόμνημα ότι παραχωρούμε το Μουσείο στον Δήμο Κοζάνης αλλά δεν προλάβαμε να το ολοκληρώσουμε γιατί μετά έφυγε». Αξίζει να σημειωθεί ότι είχε γίνει και παλαιότερα προσπάθεια από το Υπουργείο Βορείου Ελλάδας επί θητείας του κ. Καστανίδη να υπαχθεί το Μουσείο στο Υπουργείο αλλά η πρόταση αυτή απορρίφθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου.¹⁰²

Τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει το Μουσείο αντικατοπτρίζονται και στην έλλειψη προσωπικού. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα το Μουσείο να είναι ανοιχτό λιγότερες μέρες και ώρες την εβδομάδα. Ο κύριος Χριστοδούλου επισημαίνει ότι λόγω έλλειψης υπαλλήλου το Μουσείο δεν έχει μπορέσει ακόμη να αξιοποιήσει έναν ηλεκτρονικό πίνακα που αναγράφει το ωράριο λειτουργίας του Μουσείου και ήταν δωρεά από το ΤΕΙ Κοζάνης το 2018.¹⁰³ Το Μουσείο διαθέτει μόνο έναν έμμισθο υπάλληλο και όλα τα υπόλοιπα μέλη του Συνδέσμου προσφέρουν εθελοντικά τις υπηρεσίες τους καθώς δεν υπάρχει δυνατότητα χρηματοδότησης¹⁰⁴ Ωστόσο, σύμφωνα με τον νυν Αντιπρόεδρο του Συνδέσμου «στο Μουσείο μας προβλήματα διαχειριστικά και λειτουργικά δεν υπάρχουν γιατί έχουμε τη συμπαράσταση του Δήμου κάθε φορά που χρειαζόμαστε κάποια οικονομική βοήθεια. Ο Δήμος είναι αρωγός αλλά και η ίδια η Περιφέρεια είναι αρωγός γιατί κάθε φορά που θέλουμε να υλοποιήσουμε κάποιο πρόγραμμα εντάσσεται στα προγράμματα της Περιφέρειας και άλλοτε ικανοποιείται το αίτημα μας άμεσα, άλλοτε σε μακρύτερο χρόνο».¹⁰⁵

Προτάσεις – Μέτρα εκσυγχρονισμού του Μουσείου

Απαιτείται η συντήρηση των όλων εκθεμάτων από διάφορες ειδικότητες συντηρητών καθώς την παρούσα περίοδο υπάρχει ένας μόνο συντηρητής για όλα τα εκθέματα. Το μουσείο χρήζει άμεσα μουσειολογικού προγραμματισμού, επανέκθεσης, ανανέωσης αντικειμένων και εκπαιδευτικού προγραμματισμού. Το Μουσείο δεν μπορεί να λειτουργήσει με την υφιστάμενη μορφή, είναι ένα

¹⁰¹ Συνέντευξη με Ιωάννα Μπενιουδάκη, Αρχαιολόγος, Κοζάνη, τηλ, 11/7/2022

¹⁰² Συνέντευξη με Αναστάσιο Μπέλλο, ιδρυτικό μέλος του Συνδέσμου, 23/8/2023

¹⁰³ Συνέντευξη με Αστέριο Χριστοδούλου, Μαθηματικός, Κοζάνη, 18/07/2023

¹⁰⁴ Συνέντευξη με Ιωάννη Χαμιζίδη, Τοπογράφος – Αντιπρόεδρος Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 17/7/2023

¹⁰⁵ Συνέντευξη με Ιωάννη Χαμιζίδη, Τοπογράφος – Αντιπρόεδρος Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 17/7/2023.

πολιτισμικό έργο που θα έπρεπε να ενταχθεί σε Ευρωπαϊκά μεγάλα προγράμματα, να ψηφιοποιηθεί και θα έπρεπε η Πολιτεία να το χρηματοδοτεί.¹⁰⁶ Παράλληλα, το Μουσείο θα πρέπει να γίνει πιο ελκυστικό παρουσιάζοντας τα εκθέματα με διαφορετικό τρόπο.¹⁰⁷

Ο Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου τονίζει ότι «το μέλλον του Μουσείου μας το οραματιζόμαστε κάπως λίγο διαφορετικά. Κάνουμε σκέψεις και είμαστε σε φάση να υλοποιήσουμε προτάσεις για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό του Μουσείου. Οι σκέψεις μας είναι να μπορέσουμε να αναγνωρίσουμε επίσημα το Μουσείο, να είμαστε μέσα στα αναγνωρισμένα μουσεία της Ελλάδας να πάρουμε σφραγίδα και είμαστε στη διαδικασία της δεύτερης φάσης για την υλοποίηση αυτού του σκοπού. Ταυτόχρονα, προσπαθούμε αυτή τη στιγμή με διαδικασίες οι οποίες γίνονται να έχουμε μόνιμο αρωγό τον Δήμο. Με την ένταξη του Μουσείου μας στον Δήμο, δεν θα έχουμε προβλήματα χρηματοδότησης αλλά το πιο σπουδαίο από όλα είναι ότι αυτή τη στιγμή έχουμε δώσει μια υπόσχεση στον εαυτό μας. Να οργανώσουμε σε ένα νέο μουσείο όλο το αρχείο του καθηγητή της αρχιτεκτονικής σχολής του κυρίου Νικολάου Μουτσόπουλου, το οποίο έχει δωρισθεί στο Σύνδεσμο και εκτίθεται μέρος αυτού στο Μουσείο μας. Εκεί θα μπορέσουν μελετητές και ερευνητές της Μακεδονικής αρχιτεκτονικής να βρουν όλα τα εργαλεία, οτιδήποτε τους ενδιαφέρει για την έρευνα αυτή αλλά και ταυτόχρονα υπάρχουν μακέτες οι οποίες δείχνουν το πως ήταν διαχρονικά από τα χρόνια της Τουρκοκρατίας μέχρι και περίπου το 1950 η λαϊκή Μακεδονική αρχιτεκτονική. Στον χώρο του ιδρύματος Μουτσόπουλου (γιατί έτσι θα το ονομάσουμε) ένας όροφος θα εκθέτει τα κτερίσματα των Καλάς που ήρθαν από το Πακιστάν γιατί οι άνθρωποι έχουν επιλέξει το Μουσείο μας ως χώρο έκθεσης θέλοντας να τα εκθέσουν στη Μακεδονία. Επίσης εκεί θα υπάρξει και χώρος έκθεσης βυζαντινών εικόνων παλαιών βυζαντινών εικόνων και πολλά άλλα τα οποία ίσως δεν ξέρω αν χρειάζεται να τα πω. Ετοιμάζουμε έκθεση χειροτεχνημάτων από κεντήματα. Έχουμε πάρα πολλούς δωρητές και αυτή τη στιγμή στις προθέσεις μας είναι να έρθει αυτή η συλλογή. Ήδη είμαστε σε συνεννόηση να απεικονίσουμε με κάποιον τρόπο τα επαγγέλματα που χάθηκαν σε φυσικό μέγεθος για να κατανοήσουν τα παιδιά πως οι άνθρωποι μέχρι το 1950 λειτουργούσαν και δούλευαν».¹⁰⁸

¹⁰⁶ Συνέντευξη με Ευθύμιο Σκόδρα, Μουσειολόγος, Κοζάνη, 13/7/2022.

¹⁰⁷ Συνέντευξη με Δημήτρη Μυλωνά, Δρ Αρχαιολογίας, Κοζάνη, 17/7/2022.

¹⁰⁸ Συνέντευξη με Ιωάννη Χαμιζίδη, Τοπογράφος – Αντιπρόεδρος Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 17/7/2023

2. Το Ιστορικό - Λαογραφικό & Φυσικής Ιστορίας Μουσείο Κοζάνης

2.1. Ιστορία

Όπως έχει προαναφερθεί, το Μουσείο πριν καταλήξει στην μόνιμη εγκατάσταση του στεγάζονταν σε άλλα μισθωμένα κτίρια. Σε οικοπέδο που παραχώρησε ομόφωνα το Δημοτικό Συμβούλιο Κοζάνης, στον Σύνδεσμο στην οδό Ίωνος Δραγούμη όπου ήταν τα παλιά λουτρά, ο Σύνδεσμος ανήγειρε με δωρεές ιδιωτών, οργανισμών, συλλόγων αλλά και την οικονομική αρωγή της Πολιτείας την περίοδο 1980–1983 τετράωρο κτίριο με υπόστεγο και υπόγειους βοηθητικούς χώρους, συνολικής επιφάνειας 1500 τ.μ.¹⁰⁹ Η θεμελίωση του Μουσείου πραγματοποιήθηκε από τον Υπουργό Βορείου Ελλάδος κ. Νικόλαο Μάρτη στις 19 Νοεμβρίου 1980.¹¹⁰ Τα σχέδια ήταν δωρεά των αρχιτεκτόνων Πολυνείκη Αγγέλη και Δημήτριου Μαρμαρά, οι οποίοι κράτησαν ως όψη του Μουσείου την πρόσοψη των λουτρών.¹¹¹ Τα εγκαίνια του Μουσείου έγιναν την 10η Οκτωβρίου 1987 παρουσία του Υπουργού Μακεδονίας Θράκης κ. Στέλιου Παπαθεμελή.¹¹²

Το κτίριο έχει ύψος 19 μέτρα και η μορφή του έχει εμπνευστεί από την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Δυτικής Μακεδονίας και θυμίζει τα μεγαλόπρεπα αρχοντικά που υπήρχαν κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας. Στο εσωτερικό του το κτίριο έχει σύγχρονη μορφή. Το ισόγειο αποτελεί την εσωτερική αυλή, όπου υπάρχουν αντίγραφα ενός φούρνου και ενός πηγαδιού¹¹³. Οι άλλοι όροφοι

¹⁰⁹ Σιαμπανόπουλος, *Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης*, 14.

¹¹⁰ «Μακεδονικά», *Δυτική Μακεδονία*, 20^{ης} Νοεμβρίου 1970, σ. 1.

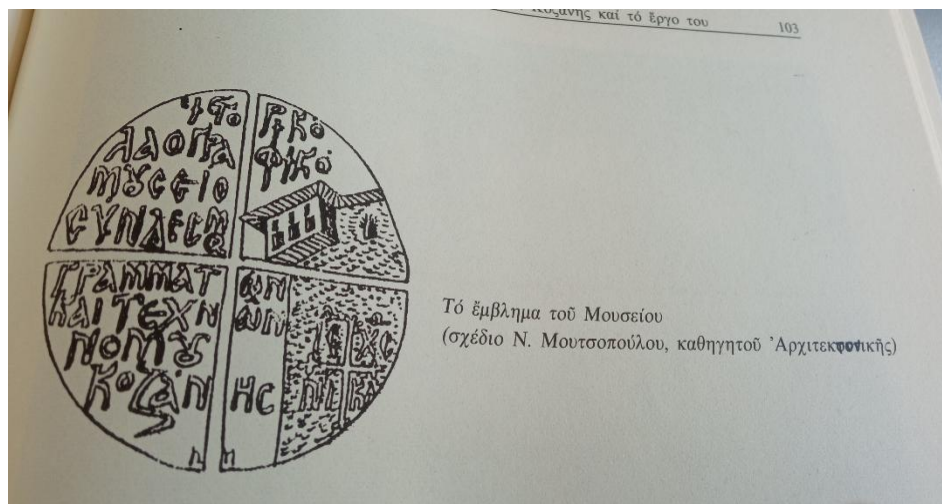
¹¹¹ Συνέντευξη με Ιωάννη Χαμιζίδη, Τοπογράφος – Αντιπρόεδρος Σύνδεσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 17/7/2023

¹¹² «Μακεδονικά», *Δυτική Μακεδονία*, 14^{ης} Οκτωβρίου 1987, σ. 1.

¹¹³ Σύμφωνα με την μαρτυρία του κυρίου Κούρα, δικηγόρου, πρώην μέλος του ΔΣ του Σύνδεσμου Γραμμάτων και τεχνών Ν. Κοζάνης : « Η μεγάλη πτέρυγα του λαογραφικού μουσείου ανήκει στην κυριότητα του Δήμου Κοζάνης. Φαίνεται να έχει παραχωρηθεί η χρήση του στο Σύνδεσμο με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου πριν 35 χρόνια, χωρίς να είναι βέβαιο αν υπάρχει τυπική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Κοζάνης που να χορηγεί δικαίωμα χρήσης του κτιρίου από το Σύνδεσμο. Στη διαδρομή του χρόνου το μουσείο μεγάλωσε, απέκτησε πλούτο εκθεμάτων, διευρύνθηκε και λειτουργεί ουσιαστικά σε ακίνητο του Δήμου Κοζάνης. Η στέγαση του μουσείου όμως σε ξένο ακίνητο περιορίζει την οργανωτική ανεξαρτησία του, αφού η λειτουργία του εξαρτάται από τη διαρκή συναίνεση του Δημοτικού Συμβουλίου. Από την άλλη πλευρά το μακεδονικό μουσείο [ως κτίριο] έχει ανεγερθεί σε έκταση αμφισβητούμενης ιδιοκτησίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού Χρωμίου. Τόσο το λαογραφικό, όσο και το μακεδονικό μουσείο, υπάρχουν και στεγάζονται σε κτίρια τρίτων χωρίς σαφή και νόμιμη σχέση με τον ιδιοκτήτη τους. Αυτή η κατάσταση είναι ισχυρή ένδειξη απαρχαιωμένων τρόπων λειτουργίας των μουσείων, δυστυχώς δε, θα δημιουργεί προβλήματα σε πιθανή χρηματοδότηση του μουσείου σε συνδυασμό και με τις πολεοδομικές αυθαιρεσίες που συνοδεύουν κυρίως το λαογραφικό κτίριο. Το ζήτημα βέβαια έχει τεθεί στον πρόεδρο του Δ.Σ. από τον Δεκέμβριο του 2010. Μέχρι σήμερα δεν έγινε τίποτα και η κατάσταση παραμένει ως έχει. Τέτοια

χωρίζονται σε δύο επίπεδα με υψομετρική διαφορά 1.5 μέτρου το καθένα, με αποτέλεσμα να σχηματίζονται 6 ημιώροφοι που επικοινωνούν άμεσα μεταξύ τους με το κλιμακοστάσιο γύρω από ένα αίθριο της εσωτερικής αυλής. Έτσι ο επισκέπτης σε όποιο σημείο και αν βρίσκεται έχει μπροστά του μια πανοραμική εικόνα όλων των ορόφων και των εκθεμάτων¹¹⁴.

Έχει οργανωθεί από τη μουσειολόγο Βίκη Αντζουλάτου Ρετσίλα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης Μουσειολογίας και ανήκει στον Σύνδεσμο Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης.¹¹⁵



Το έμβλημα του Ιστορικού – Λαογραφικού & Φυσικής Ιστορίας Μουσείου Κοζάνης

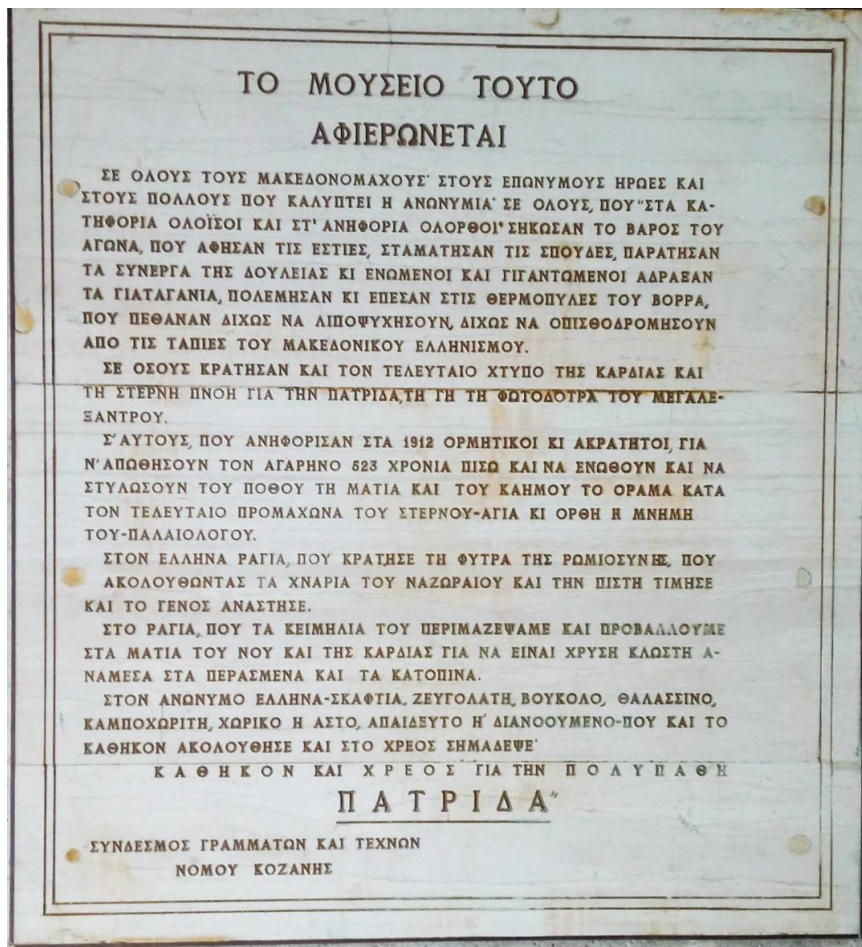
όμως νομική ασάφεια για το καθεστώς χρήσης των κτιρίων από τα μουσεία, είναι απόλυτα βέβαιο ότι θα παρεμποδίζει κάθε προσπάθεια αναβάθμισης και αυτονομίας τους».

¹¹⁴ Ρούσου Ευγενία “Το Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης”, *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, τεύχος ΙΓ', 2022, 239.

¹¹⁵ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, “Το Ιστορικό - Λαογραφικό και Φυσικής Ιστορίας Μουσείο της Κοζάνης”, *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, τόμος ΙΓ', 2002, 213-217.



Η αυλή του Μουσείου η οποία φιλοξενεί το άγαλμα του Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου.



Αφιέρωση στην είσοδο του Μουσείου.

2.2 Συλλογές - εκθέματα

Υπόγειο

Στο υπόγειο εκτίθενται οι συλλογές του τμήματος Φυσικής Ιστορίας, που επεκτείνονται και σε μέρος του ημιυπόγειου χώρου. Ο συνολικός χώρος για την έκθεση των συλλογών είναι 1500 τ.μ. από τα οποία τα 350 καλύπτονται για τις συλλογές της Φυσικής Ιστορίας.¹¹⁶

Στις συλλογές περιλαμβάνονται ένα μικρό σπήλαιο με σταλακτίτες και σταλαγμίτες, μια ποικιλία από ορυκτά, πετρώματα και καλλιτεχνήματα της φύσης, μια συλλογή από φαρμακευτικά και αρωματικά φυτά, απολιθωμένοι κορμοί και φύλλα δέντρων παλαιοζωικού και καινοζωικού αιώνα, απολιθωμένα θαλασσινά είδη της Δεβονίου Σιλουρίου και της Κρητιδικής περιόδου, οικοσύστημα βουνού και λίμνης με όλα τα είδη ζώων της περιοχής ταριχευμένα . Ακόμη, υπάρχουν διάφορα είδη εντόμων με βασικό είδος τις πεταλούδες, διάφορα κοράλλια και όστρακα από τον κόσμο της θάλασσας, συλλογές από φωλιές και αυγά πουλιών. Εντύπωση προκαλούν τα τερατογεννήματα, δημιουργήματα παράξενων της φύσης όπως μοσχάρι με δύο κεφάλια, αρνί με έξι πόδια κ.α.¹¹⁷.

Σύμφωνα με την επίσημη σελίδα του Μουσείου, σκοπός της έκθεσης είναι η γνωριμία των σύγχρονων ανθρώπων με τον κόσμο της φύσης, όπως επίσης η επιμόρφωση και ευαισθητοποίησή τους μέσα από την επίσκεψή τους στο χώρο του τμήματος της Φυσικής Ιστορίας. Ακόμη επιδιώκεται μέσω της έκθεσης η καλλιέργεια οικολογικής συνείδησης μέσω της επαφής των επισκεπτών με ορισμένα είδη που είναι υπό εξαφάνιση, δίνοντας έτσι την ευκαιρία στους σύγχρονους κατοίκους των πόλεων, που δεν έχουν άμεσα βιώματα με τη φύση, να έρθουν σε επαφή με αυτή.¹¹⁸

¹¹⁶ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, *Το Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο και Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κοζάνης*, Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης : Κοζάνης, 1991, 29-30.

¹¹⁷ Σιαμπανόπουλος, “Το Ιστορικό - Λαογραφικό και Φυσικής Ιστορίας Μουσείο”, 231-217.

¹¹⁸ <https://mouseio-kozanis.gr/>

Ισόγειο



Στο ισόγειο εκτίθενται αντικείμενα και επιγραφές που αφορούν το ιστορικό της ιδρύσεως του Μουσείου, το αρχείο και πορτραίτα των ευεργετών του Μουσείου, πληροφορίες για την ιστορία του νομού Κοζάνης από την αρχαιότητα καθώς για την τοπική αρχιτεκτονική. Επίσης υπάρχουν αναπαραστάσεις της αγροτικής ζωής στην ύπαιθρο (σπορά, όργωμα, αλωνισμός), της ζωής των ξυλοκόπων στο δάσος, ομοίωμα φούρνου που ψήνει ψωμί καθώς και πηγαδιού που δίνει αέρα αντί για νερό.¹¹⁹

Ημιώροφος

Στον ημιώροφο του κλιμακοστασίου, που δημιουργείται μετά το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας υπάρχουν διάφορα εκθέματα για την ιστορία της Κοζάνης, τους Δημάρχους της, τους μουσικούς της, τους πολιτιστικούς συλλόγους και τις χορωδίες καθώς και για τις γιορτές της Αποκριάς και τους Φανούς¹²⁰

¹¹⁹ Σιαμπανόπουλος, *Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης*, 18.

¹²⁰ Σιαμπανόπουλος, *Το Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο και Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κοζάνης*, 34.

1ος Όροφος

Στον 1^ο όροφο του Μουσείου η αφήγηση εκκινεί από τα πρώιμα στάδια της οργάνωσης της ανθρώπινης ζωής στο νομό Κοζάνης και φτάνει στη σύγχρονη εποχή. Η εξιστόρηση αυτή ξεδιπλώνεται μέσα από τα εκθέματα που συνδέουν την μια με την άλλη όλες τις εποχές: Νεολιθική–χαλκού–σιδήρου–αρχαϊκή–κλασική–ελληνιστική–ρωμαϊκή–βυζαντινή–τουρκοκρατία –νεότεροι χρόνοι (Μακεδονικός αγώνας – βαλκανικοί πόλεμοι – ελληνοϊταλικός πόλεμος – εθνική αντίσταση). Από τα πρωτόγονα παλαιολιθικά εργαλεία και τις στοιχειώδεις ζωγραφικές αναπαραστάσεις των σπηλαιών προχωρά σε ανώτερες μορφές τέχνης. Κάθε μορφή τέχνης έχει κάποια αναλογία και σχετικότητα με την προηγούμενη εποχή.¹²¹

Η Αρχαιολογική Έκθεση του Μουσείου άρχισε να δημιουργείται το 1969, για να περισωθούν τα διάσπαρτα αντικείμενα που βρίσκονταν σε κάθε γωνιά του Νομού. Η έκθεση οργανώθηκε και λειτουργεί από το 1987. Περιλαμβάνονται αντικείμενα από την πρώιμη Νεολιθική Εποχή (7.000 π.Χ.) μέχρι και τη Βυζαντινή (1453 μ.Χ.).

Μέσα από την έκθεση των αρχαιολογικών αντικειμένων αποκαλύπτεται η διαχρονική πορεία του πολιτισμού στην περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας. Επίσης, επιδιώκεται η προστασία και η προβολή των αρχαιοτήτων της περιοχής καθώς και η δημιουργία αρχαιολογικής συνείδησης των επισκεπτών.¹²²

2ος Όροφος

Στον 2ο όροφο στεγάζεται το ιστορικό τμήμα. Η έκθεση είναι οργανωμένη χρονολογικά και περιλαμβάνει κατά ενότητες εκθέματα των πολέμων της περιόδου της Τουρκοκρατίας μέχρι και τα νεότερα χρόνια. Το τμήμα αυτό αποτελεί χώρο εκπαίδευσης για τους νεότερους και γνωριμίας με την ιστορική πορεία της περιοχής,

¹²¹ Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, *Ο Νομός Κοζάνης στον χώρο και στον χρόνο. Φύση – Ιστορία – Παράδοση. Μέσα από τα εκθέματα του Ιστορικού – Λαογραφικού Μουσείου Κοζάνης*, Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης: Κοζάνη, 1993, 55-57.

¹²² <https://mouseio-kozanis.gr/ktirio-monimes-ekusesis/>

συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη δημιουργία ιστορικής συνείδησης των επισκεπτών.¹²³

Υπάρχουν επίσης προθήκες όπου απεικονίζεται η εθνική δράση διαφόρων σωματείων καθώς και η προσφορά της Εκκλησίας και της παιδείας στον εθνοαπελευθερωτικό αγώνα των Ελλήνων. Υπάρχει επίσης η γωνιά του Προσκοπισμού–Οδηγισμού¹²⁴ Κατατοπιστικοί χάρτες και ενημερωτικές καρτέλες πληροφορούν τον επισκέπτη για τα γεγονότα της εποχής.

3ος Όροφος



Σε αυτόν τον όροφο στεγάζεται το Λαογραφικό τμήμα του Μουσείου το οποίο δίνει μια συνθετική και λειτουργική παρουσίαση των όψεων του παραδοσιακού μας πολιτισμού κατά θέματα και ενότητες που εκπροσωπούν όλα τα πολιτισμικά υποσύνολα και τις κοινωνικές ομάδες που περικλείονται στον Νομό Κοζάνης.¹²⁵ Η συγκρότηση της Λαογραφικής έκθεσης άρχισε το 1969 με την ίδρυση του Συνδέσμου. Στο χώρο του Μουσείου εκτίθεται από το 1987 και θεωρείται η σημαντικότερη έκθεση του Μουσείου. Το θέμα της Λαογραφικής έκθεσης είναι η παρουσίαση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που έχουν χαθεί λόγω της βιομηχανοποίησης, καθώς και η προβολή των ηθών και των εθίμων της περιοχής μέσα από τις παραδοσιακές, καθημερινές και γιορτινές, ενδυμασίες και τα είδη λαϊκών οργάνων.¹²⁶

¹²³ Σιαμπανόπουλος, *Ο Νομός Κοζάνης στον χώρο και στον χρόνο*, 76.

¹²⁴ Ρούσου Ευγενία “Το Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης”, 240-241.

¹²⁵ Σιαμπανόπουλος, *Το Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο και Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κοζάνης*, 36.

¹²⁶ <https://mouseio-kozanis.gr/ktirio-monimes-ekusesis/>

Στην είσοδο του 3ου ορόφου υπάρχουν χώροι στους οποίους ανασυστήνονται παραδοσιακές ασχολίες της πρωτογενούς παραγωγής με τα παραδοσιακά εργαλεία τους. Τα περισσότερα εκθέματα είναι χειροποίητα, κατασκευασμένα από τους ίδιους τους αγρότες για τις ανάγκες της δουλειάς τους και του σπιτιού τους. Κάποια από αυτά είναι κατασκευασμένα από πλανόδιους τεχνίτες της ελληνικής υπαίθρου¹²⁷.

Όλα τα εκθέματα του χώρου αυτού μας θυμίζουν την παλιά απλοική αγροτική ζωή που σχεδόν όλα σήμερα έχουν εξαλειφθεί.¹²⁸

4ος Όροφος



Στη δεξιά πλευρά, μετά από μια προσομοίωση ενός στενού παραδοσιακού δρόμου (σοκάκι) βρίσκονται τα παραδοσιακά καταστήματα: του χρυσικού, του πεταλωτή, του ράφτη με είδη υφαντικής, κεντητικής, γουναρικής και ραπτικής, του τενεκετζή, του χαλκουργού, του τσουκαλά–κεραμοπλάστη και του ξυλουργού–βαρελά.¹²⁹ Στην αριστερή πλευρά βρίσκονται τα καταστήματα–εργαστήρια: του τσαγκάρη, του βυρσοδέψη, του κουρέα, του κανταρτζή και του παλιατζή–συλλέκτη. Στα περισσότερα καταστήματα βρίσκονται μέσα οι καταστηματάρχες – τεχνίτες δηλαδή κούκλες ντυμένες ανάλογα, με τα εργαλεία της δουλειάς τους στα χέρια.¹³⁰

Επάνω στις στέγες των μικρομάγαζων και πέρα στον ορίζοντα απλώνεται το πανόραμα της παλιάς Κοζάνης με όλη τη γραφικότητα της και της σύγχρονης εποχής που σκεπάζεται από την ομίχλη των εργοστασίων της ΔΕΗ στο λεκανοπέδιο της Πτολεμαΐδας, όπως την απεικόνισε ο ζωγράφος Μανώλης Δραγώγιας.

¹²⁷ Σιαμπανόπουλος, *Ο Νομός Κοζάνης στον χώρο και στον χρόνο*, 82.

¹²⁸ Σιαμπανόπουλος, *Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης*, 22.

¹²⁹ Ρούσου Ευγενία “Το Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης”, 244.

¹³⁰ Σιαμπανόπουλος, “Το Ιστορικό - Λαογραφικό και Φυσικής Ιστορίας Μουσείο”, 231-217.

5ος Όροφος



Στον 5ο όροφο είναι το χοροστάσι του Μουσείου. Γιορτινές, αυθεντικές, λαϊκές φορεσιές, φορεμένες σε κούκλες, είναι τοποθετημένες σε ομάδες, που απεικονίζουν κάθε περιοχή του νομού με κέντρο την πόλη της Κοζάνης. Συνολικά, υπάρχουν 58 φορεσιές της Κοζάνης, της περιοχής του Τσαρτσαμπά, της Εορδαίας, της Σιατίστης, των Γρεβενών, του Πόντου, της Μικράς Ασίας, της Θράκης και της Σαρακατσάνας γυναίκας. Εκτός από τις γυναικείες φορεσιές υπάρχουν και λίγες ανδρικές με μαύρη φουστανέλα ή τη τζίμπρα και τα σαλβάρια.¹³¹

Στο βάθος βλέπουμε τους λαϊκούς οργανοπαίχτες με τα όργανα τους Στο κλιμακοστάσιο που οδηγεί στον 6ο όροφο βρίσκεται ένα μικρό εκκλησάκι. Τα ξυλόγλυπτα αψιδώματα στην πρόσοψη χρονολογούνται στο τέλος του 17^{ου} αιώνα. Στη μαρμαρόγλυπτη Αγία Τράπεζα, έτους 1877, είναι τοποθετημένα άμφια, ιερά σκεύη και εκκλησιαστικά βιβλία. Μπροστά τους στέκεται ένα μπρούτζινο μανουάλι χρονολογημένο από το 1904. Ένα μεγάλο χάλκινο δοχείο αγιασμού και ένα ξύλινο σκεοφυλάκιο του 1623 με εγχάρακτες παραστάσεις συμπληρώνουν τον χώρο. Στους τοίχους είναι αναρτημένες παλιές εικόνες Αγίων. Όλα αυτά είναι αφιερώματα ευσεβών χριστιανών με ονόματα, χρονολογίες και αφιερώσεις κατά την Τουρκοκρατία.¹³²

¹³¹ Σιαμπανόπουλος, *Το Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο και Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κοζάνης*, 39.

¹³² Σιαμπανόπουλος, *Ο Νομός Κοζάνης στον χώρο και στον χρόνο*, 85.

6ος Όροφος



Στον έκτο και τελευταίο όροφο του Μουσείου δίνεται μια εικόνα της οικογενειακής ζωής στο σπίτι κατά την εποχή της τουρκοκρατίας και μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1950. Ο επισκέπτης γνωρίζει τον πλούτο και την οικονομική ευημερία των Κοζανιτών, αποτέλεσμα των εμπορικών τους συναλλαγών με την κεντρική Ευρώπη από τις αρχές του 17^{ου} αιώνα, που οδήγησε στην ανέγερση πλούσιων αρχοντικών σπιτιών με ευρύχωρες αυλές, κήπους και περιβόλια.¹³³

Αναπαρίστανται δωμάτια παλιών αρχοντικών της Κοζάνης, των ετών 1650–1850, οι γνωστοί «καλοί οντάδες» για την υποδοχή των ξένων, μαγειρείο, υπνοδωμάτιο της οικογένειας, δωμάτιο–εργαστήριο γυναικών, δωμάτιο με την προίκα της νύφης και κελάρι με γλυκά και κεράσματα, όλα επιμελημένα και φροντισμένα. Πιο συγκεκριμένα υπάρχει ο οντάς Κ. Γκέρτσου, το δωμάτιο Γ. Σακελλαρίου, το δωμάτιο Τράντα ή Μπασαγιάννη. Όλα τα διακοσμητικά ξύλινα στοιχεία προέρχονται από τον 18^ο – 19^ο αιώνα¹³⁴.

Η συγκεκριμένη έκθεση βοηθά τον επισκέπτη να ανατρέξει με τη φαντασία του στον παλιό, παραδοσιακό τρόπο ζωής, να μάθει πληροφορίες σχετικά με τα ήθη και τα έθιμα και να βιώσει για λίγο το μεγαλείο της παλαιότερης εποχής.¹³⁵

¹³³ Ρούσου Ευγενία “Το Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης”, 246.

¹³⁴ Σιαμπανόπουλος, *Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης*, 28.

¹³⁵ <https://mouseio-kozanis.gr/ktirio-monimes-ekueseis/>



Νέα πτέρυγα

Το 1992 ανεγέρθηκε νέο πενταόροφο κτίριο στο συνεχόμενο με το Μουσείο οικόπεδο, δωρεάς Σωκράτη Μπλιούρα και Κώστα Βρέλλα, συνολικής επιφάνειας 500 τ.μ.¹³⁶ Τα δύο κτίρια συνδέονται με υπόγεια στοά και υπόστεγο. Η νέα αυτή πτέρυγα εγκαινιάστηκε στις 19 Σεπτεμβρίου 1998 από τον Νομάρχη Κοζάνης Παναγιώτη Μητλιάγκα και αποτελείται από τα παρακάτω τμήματα¹³⁷:

- 1) Ισόγειο : περιέχει έξι μεγάλους πίνακες ζωγραφικής, λάδι σε μουσαμά του Μανώλη Δραγώγια.
- 2) 1^{ος} όροφος: περιέχει άλλους τρεις μεγάλους πίνακες ζωγραφικής λάδι σε μουσαμά του Μανώλη Δραγώγια. Στους τοίχους του ισογείου προς το πατάρι υπάρχουν ακόμη άλλοι έξι μικρότεροι πίνακες του ίδιου καλλιτέχνη.
- 3) 2^{ος} όροφος: περιέχει σκίτσα των αρχοντικών της Κοζάνης, Σιάτιστας και άλλων περιοχών της Δυτικής Μακεδονίας, έργα της ζωγράφου Χρυσούλας Ζιώγα. Επίσης, υπάρχουν 39 φωτογραφίες που απεικονίζουν κτίσματα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής της Δυτικής Μακεδονίας. Σε μια προθήκη υπάρχουν πιάτα ζωγραφισμένα με επώνυμα ιστοφόρα του απελευθερωτικού αγώνα του 1821.
- 4) 3^{ος} όροφος: περιλαμβάνει μια έκθεση των ΕΛΤΑ με γραμματόσημα τα οποία εκδόθηκαν από τη γένεση των ταχυδρομείων στην Ελλάδα μέχρι σήμερα. Τα γραμματόσημα φυλάσσονται σε 15 προθήκες και χωρίζονται σε χρονικές

¹³⁶ Ρούσου Ευγενία “Το Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης”, 239.

¹³⁷ Γεώργιος Καραβας, “Η νέα πτέρυγα του Ιστορικού – Λαογραφικού Μουσείου και Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κοζάνης”, *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, έτος ΙΔ', 2003, 401-406.

περιόδους από το 1861-2002.¹³⁸ Μάλιστα, η συλλογή αυτή είναι η δεύτερη μεγαλύτερη στην Ελλάδα μετά από εκείνη των Αθηνών.

- 5) 4^{ος} όροφος: αποτελείται από δύο αίθουσες. Στη μεγάλη αίθουσα βρίσκεται η βιβλιοθήκη με προθήκες γεμάτες 3.500 τόμους που είναι δωρεές Κοζανιτών. Πρόκειται κυρίως για εγκυκλοπαίδειες και βιβλία ιστορικής και λαογραφικής φύσεως. Στη μικρή αίθουσα υπάρχει η συλλογή ραδιοφώνων που λειτουργούν αποκλειστικά με ηλεκτρονικές λυχνίες. Η χρονολογία κατασκευής τους εκτείνεται από το 1930-1960. Πρόκειται για 33 ραδιόφωνα που είναι δωρεά του Γεώργιου Καραβά. Στους τοίχους των κλιμακοστασίων υπάρχουν επίσης πολλοί ζωγραφικοί πίνακες διαφόρων ντόπιων ερασιτεχνών ζωγράφων και δύο μεγάλα βιτρό του επιγραφοποιού Δ. Χατζημανώλη.

Αξίζει να αναφερθεί ότι παρόλο που η νέα πτέρυγα έχει εγκαινιαστεί εδώ και περίπου 30 χρόνια ωστόσο μέχρι σήμερα δεν είναι προσβάσιμη για το κοινό.

¹³⁸ Σιαμπανόπουλος, “Το Ιστορικό - Λαογραφικό και Φυσικής Ιστορίας Μουσείο της Κοζάνης”, 217

3. Η εκδοτική δράση

3.1 Οι εκδόσεις

Η εκδοτική δράση του Συνδέσμου ξεκίνησε το 1967, αμέσως μόλις ιδρύθηκε. Σύμφωνα με το καταστατικό που ψηφίστηκε στην πρώτη συνέλευση «το βιβλίο στην πραγματοποίηση των σκοπών του συνδέσμου κατέχει τη θέση που του πρέπει και μάλιστα μία από τις πρώτες- πρώτες».¹³⁹ Οι τέσσερις χιλιάδες τόμοι βιβλίων που συγκροτούν τη βιβλιοθήκη του συνδέσμου σήμερα , οι δεκάδες των βιβλιοθηκών που ενισχύθηκαν και εμπλουτίστηκαν με τις εκδόσεις του , οι λογοτεχνικοί διαγωνισμοί που πραγματοποιήθηκαν κατά καιρούς και τα βιβλία που εκδόθηκαν είναι το κεφάλαιο που καταθέτει το σωματείο αυτό στην τράπεζα της τοπικής μνήμης , έτσι που ο αναγνώστης όλων των καιρών να έχει στη διάθεση του ένα ανεκτίμητο «αρχείο» εθνικής αυτογνωσίας.

Έχουν εκδοθεί 49 συγγράμματα μέχρι σήμερα και 22 τεύχη του περιοδικού Δυτικομακεδονικά Γράμματα, για τα οποία θα γίνει λόγος παρακάτω. Τα θέματα που ανιχνεύουν ,μελετούν και εξετάζουν οι εκδόσεις του Συνδέσμου είναι παρμένα από την Εκκλησία, την Εθνολογία, την Ιστορία και την Αρχαιολογία , τη Λογοτεχνία , τα Γράμματα και τις Τέχνες από όλη τη Δυτική Μακεδονίας. Παρακάτω παρατίθενται ένας πίνακας (πίνακας 1) όπου έχουν σημειωθεί όλα τα εκδοθέντα συγγράμματα από τον Σύνδεσμο Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, με βάση την ημερομηνία έκδοσης.

¹³⁹ Ευάγγελος Ντάγκας, “Θεματικός Κατάλογος”, Δυτικομακεδονικά Γράμματα, τόμος 19^{ος} 2007, 211-214.

Α/Α	ΟΝΟΜΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΗΜΕΡ. ΕΚΔΟΣΗΣ
1	Α.Κωστόπουλος	<i>Η συμβολή της Δυτικής Μακεδονίας εις τους απελευθερωτικούς αγώνες του Έθνους (από της υποταγής εις τους Τούρκους μέχρι και το 1878)</i>	1970
2	Λ.Παπασιώπη	<i>Η παλιά η Κοζάνη</i>	1972
3	Γ.Καράτζιας	<i>Άγνωστοι ήρωες της Κοζάνης εις τον Μακεδονικόν Αγώνα</i>	1972
4	Γ.Καράτζιας	<i>Πνευματική παράδοσις της Κοζάνης</i>	1972
5	Κ. Σιαμπανόπουλος	<i>Οι Λαζαρίνες</i>	1973
6	Γ. Καράτζιας	<i>Ιστορικά Κοζάνης</i>	1973
7	Γ. Λυριτζής	<i>Εκκλησία και επαναστατικά κινήματα στην Κοζάνη</i>	1973
8	Ι.Παπαδριανός	<i>Ένας μεγάλος Κοζανίτης απόδημος Ευφρόνιος-Ραφαήλ Παπαγιαννούσης –Πόποβιτς</i>	1973
9	Γ.Λυριτζής	<i>Γεώργιος Παπαζήσης Αρχίατρος του Στρατού εκ Βελβενδού Κοζάνης</i>	1976
10	Λ. Παπασιώπης	<i>Απ'ό,τ' απόμινν</i>	1977
11	Δ. Γκαβανάς	<i>Τραγούδια Ξενιτειάς-Δημοτικά Δυτικής Μακεδονίας</i>	1977
12	Γ. Μπουροζίκας	<i>Η Επανάσταση του 1878 στη Μακεδονία</i>	1978
13	Π. Ταχματζίδης	<i>Το Βόιο</i>	1978
14	Κ.Σιαμπανόπουλος,Δ.Μακρής, Λ.Παπαιωάννου,Ν.Λιαμάδης, Α.Μπέλλος	<i>Γνωριμία με το Νομόν Κοζάνης</i>	1979
15	Α. Κοβάτσης	<i>Ρύπανση και καταστροφή του περιβάλλοντος</i>	1979

16	Γ. Λυριτζής	<i>Οι Δυτικομακεδόνες αρματολοί αδερφοί Κουτσομάρη</i>	1981
17	Α. Δάρδας	<i>Ο Ιερός Ναός των Ταξιαρχών και των Τριών Ιεραρχών Σιάτιστας και ο κτήτορας αυτού Ιωνάς Μοναχός</i>	1982
18	Κ. Σιαμπανοπούλος	<i>Αποκριάτικα Κοζάνης</i>	1983
19	Γ. Λυριτζής	<i>Οι Μακεδονικοί πατριωτικοί σύλλογοι των Αθηνών στις παραμονές και κατά την περίοδον του Μακεδονικού Αγώνος</i>	1983
20	Λ. Παπαϊωάννου	<i>Ο Μακεδονικός Αγώνας στους καζάδες Κοζάνης και Σερβίων</i>	1984
21	Κ. Σιαμπανοπούλος	<i>Μουσεία και συλλογές του Νομού Κοζάνης</i>	1985
22	Κ. Σιαμπανοπούλος	<i>Οι φορεσιές του νομού Κοζάνης στη χρήση τους- Ημερολόγιο 1986</i>	1986
23	Λ. Παπαϊωάννου	<i>Ο Κάλφας Βράγγας, ένας σπουδαίος λαϊκός αρχιτέκτονας και γλύπτης ,</i>	1986
24	Κ. Σιαμπανοπούλος	<i>Η Αγία Τριάδα, το μοναστήρι της Λαριούς</i>	1988
25	Γ. Λυριτζής	<i>Η καπετάν Περιστερά ,</i>	1988
26	Κ. Χασιώτης	<i>Άγρια επιδρομή Γκέγκηδων στην Κοζάνη το έτος 1877</i>	1988
27	Λ. Παπασιώπης	<i>Αδουκήθκα</i>	1988
28	Π. Χαριστός	<i>244 αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά του Νομού Κοζάνης</i>	1988
29	Π. Πάσχος	<i>Ανεβαίνοντας τον Αλιάκμονα</i>	1988
30	Εφημερίδα Κοζάνης ο Χρόνος	<i>Βραβευμένα Διηγήματα στο λογοτεχνικό διαγωνισμό της</i>	1988

		<i>εφημερίδας της Κοζάνης ‘Χρόνος’</i>	
31	Λ. Παπαιωάννου	<i>Η σχολή της Κοζάνης και ο Ευγένιος Βούλγαρης</i>	1989
32	Κ. Σιαμπανοπούλος	<i>Οι τελάληδες στο νομό Κοζάνης</i>	1989
33	Κ. Σιαμπανοπούλος	<i>Οι νέοι Λογοτέχνες μας, βραβευμένα ποιήματα και διηγήματα στο Β’ Λογοτεχνικό διαγωνισμό, Κοζάνη 1989.</i>	1989
34	Κ. Σιαμπανοπούλος	<i>Το Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο και Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κοζάνης</i>	1991
35	Ε. Ντάγκας	<i>Το Σταυρόλεξο- Παιδεία- Ιστορία- Παράδοση- Λαογραφία</i>	1992
36	Κ. Σιαμπανοπούλος	<i>Ιστορικό –Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης , Φύση – Ζωή –Τέχνη –Παράδοση του Νομού Κοζάνης</i>	1992
37	Κ. Σιαμπανοπούλος	<i>Ο νομός Κοζάνης στο χώρο και στο χρόνο. Φύση, ιστορία, παράδοση μέσα από τα εκθέματα του Ιστορικού Λαογραφικού Μουσείου Κοζάνης</i>	1993
38	Π. Λιούφης	<i>Ιστορία της Κοζάνης</i>	1994
39	Λ. Παπαιωάννου	<i>Ο Μακεδονομάχος Καπετάν Κώστας Γαρέφης</i>	1995
40	Β. Καραγιάννης	<i>Περιπλάνιση ένδον</i>	1995
41	Θ. Μαρκόπουλος	<i>Βιβλιογραφία Νίκου –Αλέξη Ασλάνογλου</i>	1996
42	Συνδέσμος Γραμμάτων - Τεχνών Νομού Κοζάνης	<i>Π . Β. Πάσχος: Μια βραδιά αφιερωμένη στον ποιητή</i>	1996
43	Μ. Δραγώγιας	<i>Δραγώγιας- Ζωγραφική</i>	1998
44	Γ. Τσότσος	<i>Γαλατινή Βοΐου Κοζάνης</i>	1999
45	Α. Παπαδημητρίου	<i>Ο κόσμος του λογικού όντος</i>	1999

46	Κ. Γκουργκούτα	<i>Ω Γλυκό μου Έαρ</i>	2002
47	Π. Οικονόμου	<i>Ματωμένες Έδρες</i>	2004
48	Κ. Γκουργκούτα	<i>Το ψωμί στη ζωή και στον χρόνο</i>	2007
49	Χ. Χριστοδούλου	<i>Κοζανιτολόγιο ,Λεξικό του Κοζανίτικου Ιδιώματος, Τόμος Α΄</i>	2017

Πίνακας 1

Στις υποενότητες αυτές παρουσιάζονται η στατιστική ανάλυση των περιεχομένων των εκδόσεων του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης. Οι πέντε πρώτοι πίνακες (πίνακας 2-7) αφορούν συνολικά τις εκδόσεις μαζί με το περιοδικό σύγγραμμα Δυτικομακεδονικά Γράμματα.

3.1.1. Οι Συγγραφείς

Στον παρακάτω πίνακα περιγράφεται ο αριθμός δημοσιευμάτων ανά συγγραφέα με βάση τον αριθμό των δημοσιεύσεων.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ	2	2,8
ΓΚΑΒΑΝΑΣ Δ	1	1,4
ΓΚΟΥΡΓΚΟΥΤΑ Κ	2	2,8
ΔΑΡΔΑΣ Α	1	1,4
ΔΡΑΓΩΓΙΑΣ Μ	1	1,4
ΔΥΤΙΚΟΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	22	31,0
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Β	1	1,4
ΚΑΡΑΤΖΙΑΣ Γ	3	4,2
ΚΟΒΑΤΣΗΣ Α	1	1,4
ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Α	1	1,4
ΛΙΟΥΦΗΣ Π	1	1,4
ΛΥΡΙΤΖΗΣ Γ	4	5,6
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ Θ	1	1,4
ΜΠΟΥΡΟΥΖΙΚΑΣ Γ	1	1,4

ΝΤΑΓΚΑΣ Ε	1	1,4
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Π	1	1,4
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α	1	1,4
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ Λ	4	5,6
ΠΑΠΑΝΔΡΙΑΝΟΥ Ι	1	1,4
ΠΑΠΑΣΙΩΠΗΣ Λ	3	4,2
ΠΑΣΧΟΥ Π	1	1,4
ΣΙΑΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Β	1	1,4
ΣΙΑΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Κ	9	12,7
ΣΙΑΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Κ, ΜΑΚΡΗ Δ, ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ Λ, ΛΙΑΜΑΔΗ Ν & ΜΠΕΛΛΟΥ Α	1	1,4
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ - ΤΕΧΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ - ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ" ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ"	1	1,4
ΤΑΧΜΑΤΖΙΔΗΣ Π	1	1,4
ΤΣΟΤΣΟΣ Γ	1	1,4
ΧΑΡΙΣΤΟΥ Π	1	1,4
ΧΑΣΙΩΤΗΣ Κ	1	1,4
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ Χ	1	1,4
ΣΥΝΟΛΟ	71	100,0

Πίνακας 2

Όπως προκύπτει από τον πίνακα η πρώτη θέση ανήκει στην περιοδική έκδοση Δυτικομακεδονικά Γράμματα με αριθμό συχνότητας 22 και ποσοστό 31.0 %. Στους συγγραφείς πρώτος σε δημοσιεύσεις είναι ο Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος με 9 δημοσιεύσεις και ποσοστό 12.7 % ακολουθούν με 4 δημοσιεύσεις ο Λάζαρος Παπαϊωάννου και ο Γεώργιος Λυριτζής και ποσοστό 5.6. % αντίστοιχα. Εν συνέχεια, ο Γεώργιος Καρατζίας και ο Λάζαρος Παπασιάπης με 3 δημοσιεύσεις και ποσοστό 4,2 %. Όλοι οι υπόλοιποι δεν εμφανίζουν πέρα από δύο δημοσιεύσεις.

3.1.2. Οι θεματικές

Όσον αφορά στην θεματολογία το μεγαλύτερο ποσοστό 31.0% καταλαμβάνει η άγνωστη θεματολογία, αυτή δηλαδή που εντάσσεται στο περιοδικό σύγγραμμα Δυτικομακεδονικά γράμματα, για το οποίο υπενθυμίζεται ότι ακολουθεί διαφορετική στατιστική ανάλυση. Στη δεύτερη θέση έρχεται η Ιστορία με ποσοστό 16, 9 % και με μικρή διαφορά η Λαογραφία με ποσοστό 14,1%. Στην τρίτη θέση και με ποσοστό

περί του 5% ακολουθούν οι θεματικές γύρω από τη Θρησκεία, την Λογοτεχνία τα Μουσεία και την Παιδεία και οι διάφορες Μελέτες και Έρευνες. Όλες οι άλλες θεματικές όπως της βιβλιογραφίας των λεξικών, Φύσης και Περιβάλλοντος δεν ξεπερνούν το 2 %. Γίνεται αντιληπτό πως η μελέτη της Ιστορίας κατέχει μεγάλο ποσοστό στα ενδιαφέροντα των ερευνητών είτε αφορούν στην εθνική, είτε στην τοπική Ιστορία με την οποία φροντίζουν για την ανάδειξη του γενέθλιου τόπου τους.

Πίνακας: Θεματολογία δημοσιευμάτων

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
ΔΥΤΙΚΟΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	22	31,0
ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ-ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ	2	2,8
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	1	1,4
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	2	2,8
ΘΡΗΣΚΕΙΑ	4	5,6
ΙΣΤΟΡΙΑ	12	16,9
ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΑΡΑΔΟΣΗ	10	14,1
ΛΕΞΙΚΟ	1	1,4
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	4	5,6
ΜΕΛΕΤΕΣ-ΕΡΕΥΝΕΣ	3	4,2
ΜΟΥΣΕΙΑ-ΟΔΗΓΟΙ	4	5,6
ΠΑΙΔΕΙΑ	4	5,6
ΦΥΣΗ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	2	2,8
ΣΥΝΟΛΟ	71	100,0

Πίνακας 3

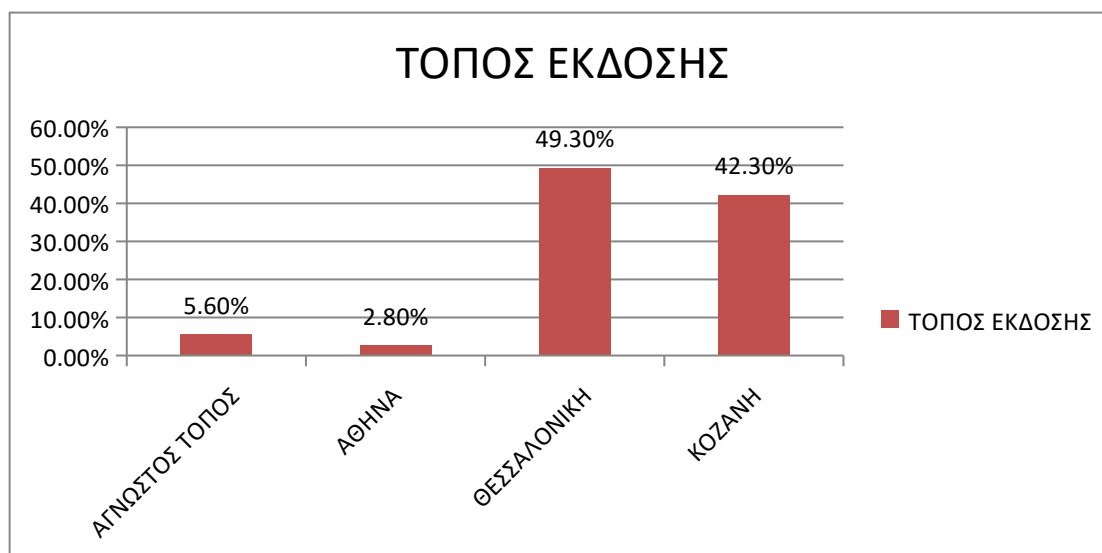
3.1.3. Τόποι δημοσιεύσεων

Σε ότι αφορά στους τόπους των δημοσιεύσεων, σε σύνολο 71 δημοσιεύσεων, οι περισσότερες έχουν γίνει στην Θεσσαλονίκη το 49,3%, με μικρή διαφορά 42,3 % έχουν γίνει στην Κοζάνη, το 5,6% έχει γίνει σε άγνωστο τόπο και μόλις 2,8 % έχουν γίνει στην Αθήνα. Από τα συγκεκριμένα δεδομένα γίνεται αντιληπτό πόσο δυναμική είναι η παρουσία της Κοζάνης στην εκδοτική δραστηριότητα, σε βαθμό που να είναι ανταγωνιστική με τα μεγάλα αστικά κέντρα. Και αυτό είναι μια καινοτομία του

Συνδέσμου, γιατί μέχρι τότε τα γραφόμενα προς έκδοση τα έστελναν κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα. Τα αποτελέσματα περιγράφονται αναλυτικά και στον πίνακα 4.

ΤΟΠΟΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΤΟΠΟΣ	4	5,6
ΑΘΗΝΑ	2	2,8
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	35	49,3
ΚΟΖΑΝΗ	30	42,3
ΣΥΝΟΛΟ	71	100,0

Πίνακας 4



3.1.4. Αριθμός εκδόσεων ανά έτος

Από το 1970 μέχρι το 2018 η μεγαλύτερη κινητικότητα στις δημοσιεύσεις παρουσιάζεται το έτος 1988 με ποσοστό 9,9%. Σχετικά παραγωγικό έτος υπήρξε το 1973 με ποσοστό 5,6%. Ακολουθούν τα έτη 1972, 1992, 1995, 1996, 1998 με ποσοστό 4,2 % ενώ στα άλλα έτη δημοσιεύονται ένα ή δύο έργα. Είναι γεγονός ότι τα τελευταία έτη παρατηρείται μικρή εκδοτική κίνηση. Υπήρξαν και έτη που δεν υπήρξε καμία κινητικότητα στον τομέα των εκδόσεων. Συγκεκριμένα, από το 2009 ως σήμερα τυπώθηκαν μόνο δύο εκδόσεις, τα έτη 2017 και 2018.

Πίνακας εκδόσεων ανά έτος

ΕΤΟΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
1970	1	1,4
1972	3	4,2
1973	4	5,6
1976	1	1,4
1977	2	2,8
1978	2	2,8
1979	2	2,8
1981	1	1,4
1982	1	1,4
1983	2	2,8
1984	1	1,4
1985	1	1,4
1986	2	2,8
1988	7	9,9
1989	3	4,2
1990	1	1,4
1991	2	2,8
1992	3	4,2
1993	2	2,8
1994	2	2,8
1995	3	4,2
1996	3	4,2
1997	1	1,4
1998	2	4,2
1999	3	2,8
2000	1	1,4
2001	1	1,4
2002	2	2,8
2003	1	1,4

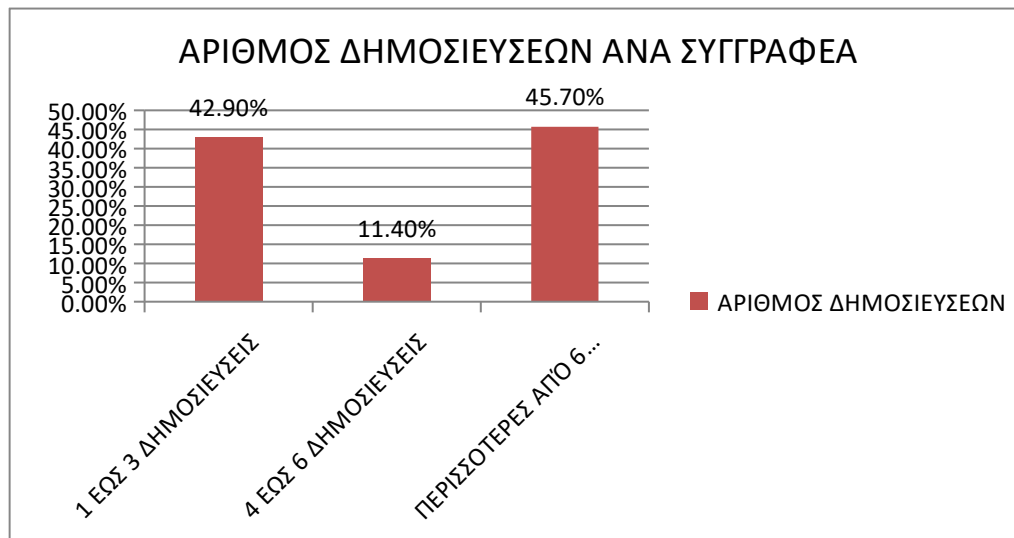
2004	2	2,8
2005	1	1,4
2006	1	1,4
2007	2	2,8
2008	1	1,4
2009	1	1,4
2017	1	1,4
2018	1	1,4
ΣΥΝΟΛΟ	71	100(%)

Πίνακας 5

3.1.5. Αριθμός δημοσιεύσεων ανά συγγραφέα

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο πίνακας 6, ο οποίος περιγράφει τον αριθμό δημοσιεύσεων ανά συγγραφέα. Οι περισσότεροι από 6 δημοσιεύσεις κατέχουν το μεγαλύτερο ποσοστό το οποίο ανέρχεται στο 45,7%. Αμέσως μετά ακολουθούν αυτοί που οι δημοσιεύσεις τις ανέρχονται από μία έως 3 με ποσοστό 42,9 % και τέλος αυτοί που κυμαίνονται μεταξύ 4-6 δημοσιεύσεων με ποσοστό 11,4 %. Με βάση τις συγκεκριμένες μετρήσεις προκύπτει το συμπέρασμα πως ο χώρος των δημοσιεύσεων αποτελούνταν από ένα συγκεκριμένο, σταθερό κοινό.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤ Α	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
1 ΕΩΣ 3 ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ	30	42,9
4 ΕΩΣ 6 ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ	8	11,4
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ 6 ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ	32	45,7
ΣΥΝΟΛΟ	70	100,0



Πίνακας 6

3.2 Τα Δυτικομακεδονικά Γράμματα

Την εκδοτική δράση συμπληρώνουν τα «Δυτικομακεδονικά Γράμματα» που είναι περιοδική έκδοση του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης. Δημοσιεύονται σε αυτά άρθρα, μελέτες, δοκίμια, διηγήματα, ποιήματα και επιστημονικές έρευνες που έχουν σαν σημείο αναφοράς τη ζωή, την παράδοση και την πνευματική δημιουργία στο Νομό Κοζάνης και στον ευρύτερο Δυτικομακεδονικό χώρο. Ειδικότερα τα δημοσιευμένα θέματα πρέπει να έχουν σχέση με την εκκλησία και την εθνολογία, την ιστορία και την αρχαιολογία, τη λαογραφία και τη λογοτεχνία τα γράμματα και τις τέχνες, την αγροτική ζωή και τις σύγχρονες επιστήμες, τη γεωγραφία, και τη γεωλογία, τα δάση, τις πηγές πλούτου γενικά και τις μορφές και αξίες του πολιτισμού του τόπου μας.

Το πρώτο τεύχος του περιοδικού «Δυτικομακεδονικά Γράμματα» εκδόθηκε και δημοσιεύτηκε στην Κοζάνη το έτος 1990. Οι πρώτοι επιμελητές των εκδόσεων είναι οι κύριοι Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος και Βασίλης Καραγιάννης.¹⁴⁰ Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί 22 τόμοι. Αρχικά, ο στόχος ήταν να εκδίδεται ένα περιοδικό για κάθε έτος. Με εξαίρεση τον τόμο του 2002 που κυκλοφόρησε σε δύο τεύχη, μέχρι

¹⁴⁰Ντάγκας, “Θεματικός Κατάλογος”, *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, τόμος 19^{ος} 2007, 215--219.

το 2007 πράγματι ο Σύνδεσμος εξέδιδε μια φορά τον χρόνο το περιοδικό του σύγγραμμα.

Ο πρώτος τόμος ξεκινάει με ένα αδελφικό προσκλητήριο μήνυμα προς τους απανταχού Δυτικομακεδόνες ζητώντας την ηθική, πνευματική και υλική βοήθεια και τη συνεργασία όλων προκειμένου να επιτευχθούν οι σκοποί και οι στόχοι του περιοδικού συγγράμματος.¹⁴¹ Οι τόμοι Ε' (1994), Ζ'(1996) και ΙΗ (2006) είναι αφιερώματα. Ο πρώτος που έχει γράψει ο ερευνητής Γιάννης Αδάμου από την Ελασσόνα, φέρνει στο φώς άγνωστα στοιχεία για μια εξαιρετικά σημαντική για τη Μακεδονία ιστορική περίοδο, αυτή των ετών 1882-1912, με πηγή τα αρχεία του Ελληνικού προξενείου Ελασσόνας. Μέσα από αυτά προβάλλουν: η ιστορία οι αγώνες του ελληνισμού της περιοχής. Ο Ζ' τόμος είναι ένα ανθολόγιο και λεύκωμα μαζί, με θέμα τη Μακεδονία, τον Μακεδονικό Αγώνα και τους Μακεδονομάχους. Ο ΙΗ' τόμος περιλαμβάνει κείμενα σχετικά με τη ζωή και το έργο του Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου του ανθρώπου που διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο στην ίδρυση, την πρόοδο και την προκοπή του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν.Κοζάνης, για 37 ολόκληρα χρόνια.¹⁴²

Η εκδοτική δράση σταματάει για κάποια χρόνια το 2009 με την έκδοση του 21^{ου} τόμου και επανεκδίδεται το 2018.¹⁴³ Ο νέος τόμος των Δυτικομακεδονικών γραμμάτων ήταν επετειακός για τα 50 χρόνια από την ίδρυση του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Κοζάνης. Ο 22^{ος} τόμος περιλάμβανε τη συλλογή και καταγραφή των συγγραφέων όλης της Δυτικής Μακεδονίας που για πρώτη φορά παρουσιάζεται συνολικά. Η έμπνευση ανήκει στον Κοζανίτη Δρ. Θεολογίας Π.Β Πάσχο, ο οποίος και ξεκίνησε την καταγραφή πριν από δέκα χρόνια και στην συνέχεια παραχώρησε στον Σύνδεσμο Γραμμάτων και Τεχνών. Επιπρόσθετα, προστέθηκαν στοιχεία και συμπεριλήφθηκαν οι εκατοντάδες συγγραφείς από όλη την περιφέρειά, από τους συλλογικούς τόμους και τα συνέδρια όπου συμμετείχαν, ενώ παράλληλα παρουσιάζονται και τα περιοδικά που εκδίδονταν ή συνεχίζουν να

¹⁴¹ Σιαμπανόπουλος, "Ο Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης και το έργο του", 8.

¹⁴² Ντάγκας, "Θεματικός Κατάλογος", *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, τόμος 19^{ος} 2007, 219..

¹⁴³ <https://www.ertnews.gr/perifereiakoi-stathmoi/kozani/kozani-kykloforoun-meta-apo-8-chronia-ta-dytikomakedonika-grammata/>

εκδίδονται στην Δυτική Μακεδονία.¹⁴⁴ Έκτοτε δεν έχει εκδοθεί άλλο τεύχος του περιοδικού συγγράμματος Δυτικομακεδονικά Γράμματα.

A/A	ΤΟΜΟΣ	ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	ΣΕΛΙΔΕΣ
1	A'	1990	312
2	B'	1991	326
3	Γ'	1992	317
4	Δ'	1993	366
5	E'	1994	367
6	ΣΤ'	1995	494
7	Z'	1996	415
8	H'	1997	503
9	Θ'	1998	528
10	I'	1999	400
11	ΙΑ'	2000	423
12	ΙΒ'	2001	430
13	ΙΓ' τ.Α'	2002	435
14	ΙΓ' τ. Β'	2002	527
15	ΙΔ'	2003	459
16	ΙΕ'	2004	400
17	ΙΖ'	2005	544
18	ΙΗ'	2006	444
19	ΙΘ'	2007	431

¹⁴⁴ Παντελής Πάσχος, “Οι ρίζες των Δυτικομακεδονικών Γραμμάτων”, *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, έτος 2018, 17-28.

20	Κ'	2008	402
21	ΚΑ'	2009	323
22	ΚΒ'	2018	381

Πίνακας 7. Τεύχη Δυτικομακεδονικών Γραμμάτων

3.2.1 Πίνακας δημοσιεύσεων ανά συγγραφέα

Στον πίνακα 8 παρουσιάζονται όλοι οι συγγραφείς που έχουν αρθρογραφήσει στο περιοδικό Δυτικομακεδονικά Γράμματα την περίοδο 1990-2018. Πρόκειται συνολικά για 273 συγγραφείς. Ο Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών έχει τις περισσότερες δημοσιεύσεις (46) με ποσοστό 6,3% και ακολουθεί ο Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος με 26 δημοσιεύσεις και ποσοστό 3.6%. Αξίζει να σημειωθεί ότι μόνο 6 συγγραφείς έχουν πάνω από 10 δημοσιεύσεις στο περιοδικό. Πρόκειται για τους Αλ. Μπαϊκάμη με 17 δημοσιεύσεις, τον Γ. Μπόντα με 14 δημοσιεύσεις, τον Αν. Δάρδα με 13 δημοσιεύσεις, τους Π. Καραγιάννη και Π. Μηλιόπουλο με 11 δημοσιεύσεις ο καθένας και την Π. Πάσχου με 10 δημοσιεύσεις.

		ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
Valid	ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ	81	11,0
	BRUNN J.H. ARGYRIADIS I, BRAUD J	1	0,1
	ΑΓΓΕΛΗΣ Γ	3	0,4
	ΑΓΓΕΛΗΣ Π	1	0,1
	ΑΔΑΜΙΔΗΣ Α	2	0,3
	ΑΔΑΜΟΣ Γ	3	0,4
	ΑΚΤΣΟΓΛΟΥ. Ι	1	0,1
	ΑΛΕΞΙΟΥ Γ	1	0,1
	ΑΛΕΥΡΑΣ Ν	2	0,3
	ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ Σ	2	0,3
	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ Β	3	0,4
	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ Κ	1	0,1
	ΑΝΩΝΝΥΜΟΣ	1	0,1
	ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ Σ	1	0,1
	ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Β	2	0,3
	ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Γ	1	0,1
	ΑΣΒΕΣΤΑ Α	1	0,1
	ΑΦΙΕΡΩΜΑ	1	0,1
	ΒΑΒΟΥΣΚΟΣ Κ	3	0,4

ΒΑΝΙΤΣΙΩΤΗΣ Π	1	0,1
ΒΑΝΤΕΛΛΑΣ Α	1	0,1
ΒΑΡΒΑΡΟΥΣΗΣ Γ	2	0,3
ΒΑΡΒΙΤΣΑ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ Β	1	0,1
ΒΑΡΔΑΚΑΣ Π	1	0,1
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Α	1	0,1
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Δ	1	0,1
ΒΕΛΚΟΣ Γ	2	0,3
ΒΗΤΤΟΥ Χ	5	0,7
ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ	2	0,3
ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ	1	0,1
ΒΙΤΤΗΣ Φ	1	0,1
ΒΛΑΧΑΒΑ Ε	1	0,1
ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ Β	1	0,1
ΒΟΜΒΑΣ Β	3	0,4
ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ Ι	1	0,1
ΒΡΕΤΤΑΚΟΣ Π	1	0,1
ΒΡΙΚΟΣ Ζ	1	0,1
ΒΡΟΝΤΖΟΣ Ι	1	0,1
ΓΑΓΑΛΗΣ Η	1	0,1
ΓΑΤΑ Λ	1	0,1
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α	1	0,1
ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Γ	2	0,3
ΓΚΕΚΑΣ Τ _α	1	0,1
ΓΚΟΡΑΣ Χ	1	0,1
ΓΚΟΥΡΓΚΟΥΤΑ Κ	3	0,4
ΓΚΟΥΡΤΖΙΟΥΜΗ Σ	1	0,1
ΓΟΥΜΑΓΙΑΣ Δ	1	0,1
ΔΑΔΑΜΟΓΙΑΣ Γ	2	0,3
ΔΑΛΛΑΣ Λ	1	0,1
ΔΑΡΔΑΣ Α	13	1,8
ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ Ν	1	0,1
ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Κ	1	0,1
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Β	4	0,5
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Δ	2	0,3
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ Ε	1	0,1
ΔΙΑΦΑ Β	2	0,3
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ Ι	4	0,5
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ	2	0,3
ΔΟΔΟΥΡΑ Ε	1	0,1
ΔΟΚΙΜΟΣ Δ	1	0,1
ΔΟΥΦΛΙΑΣ Κ	9	1,2

ΔΡΟΣΟΣ Χ	6	0,8
ΔΥΤΙΚΟΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	4	0,5
ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ	1	0,1
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	1	0,1
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΚΟΖΑΝΗ	3	0,4
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΝΕΑΠΟΛΙΤΙΚΑ	1	0,1
ΖΑΡΑΜΗΤΡΟΥ Ε	1	0,1
ΖΑΡΑΣ Θ	1	0,1
ΖΗΚΟΥ Θ	2	0,3
ΖΙΩΤΑ Χ	1	0,1
ΖΟΥΡΟΥΦΙΔΗΣ Κ	1	0,1
ΖΩΤΑ Χ	2	0,3
ΗΛΙΑΔΟΥ - ΤΑΧΟΥ Σ	4	0,5
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ Κ	1	0,1
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ Μ	1	0,1
ΘΕΟΔΩΣΑΚΗΣ Γ	1	0,1
ΙΟΡΔΑΝΙΔΟΥ Σ	1	0,1
ΚΑΒΟΥΚΑΣ Α	2	0,3
ΚΑΒΟΥΡΙΔΟΥ Γ	1	0,1
ΚΑΖΕΛΙΔΟΥ Ε	1	0,1
ΚΑΛΛΙΑΝΟΣ Π	1	0,1
ΚΑΛΥΒΑΣ Σ	1	0,1
ΚΑΜΠΟΥΡΙΔΗΣ Κ	1	0,1
ΚΑΡΑΒΑΣ Γ	1	0,1
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Μ	2	0,3
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Π	11	1,5
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Π ΣΙΑΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Κ	1	0,1
ΚΑΡΑΔΗΜΟΣ Δ	1	0,1
ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ Γ	1	0,1
ΚΑΡΑΚΙΤΣΙΟΣ Β	1	0,1
ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΥ ΜΕΝΤΕΣΙΔΟΥ Γ	1	0,1
ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΥ Θ	1	0,1
ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΣ Χ	3	0,4
ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΣ Χ -ΔΕΜΠΑΣ Γ	1	0,1
ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗΣ Κ	2	0,3
ΚΑΡΑΤΖΙΑΣ Γ	1	0,1
ΚΑΣΣΟΥ Σ	1	0,1
ΚΑΣΤΡΙΝΑΚΗ Γ	1	0,1
ΚΑΤΣΑΝΟΣ Δ	1	0,1
ΚΑΤΣΑΝΟΣ Χ	1	0,1
ΚΑΤΣΑΟΥΝΗΣ Ν	1	0,1

ΚΑΤΣΑΡΟΣ Κ	1	0,1
ΚΑΤΣΑΡΟΣ Λ	1	0,1
ΚΑΤΣΙΚΑΣ Χ	1	0,1
ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ-ΚΟΖΑΝΤΖΗ Ε	2	0,3
ΚΙΣΣΑΣ Σ	3	0,4
ΚΟΕΜΤΖΟΓΛΟΥ Κ	6	0,8
ΚΟΕΜΤΖΟΓΛΟΥ Ν	1	0,1
ΚΟΖΙΑΚΗ Θ	1	0,1
ΚΟΙΛΑΔΙΩΤΗΣ Κ	1	0,1
ΚΟΚΚΑΣ Π	1	0,1
ΚΟΚΟΛΗΣ Κ	1	0,1
ΚΟΜΑΡΗΣ Ν	3	0,4
ΚΟΝΤΟΤΟΛΙΟΣ Μ	1	0,1
ΚΟΡΚΑΣ Γ	8	1,1
ΚΟΥΖΑΣ Γ	1	0,1
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π	1	0,1
ΚΟΥΡΚΟΥΤΑΣ Μ	6	0,8
ΚΟΥΤΣΟΥΝΑΝΟΥ Ε	2	0,3
ΚΟΨΑΧΕΙΛΗΣ Σ	6	0,8
ΚΡΑΝΗΣ Δ	1	0,1
ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Χ	1	0,1
ΚΩΣΤΑΡΕΛΛΑ Π	2	0,3
ΚΩΤΡΟΤΣΙΟΣ Γ	4	0,5
ΛΑΠΑΡΙΔΗΣ Ν	6	0,8
ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ Ι	1	0,1
ΛΙΟΥΦΗΣ Π	2	0,3
ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΥ Μ	1	0,1
ΛΥΡΙΤΖΗΣ Γ	2	0,3
ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ - ΑΙΝΙΑΝ Ι	1	0,1
ΜΑΛΚΙΔΗΣ Γ	1	0,1
ΜΑΛΚΙΔΗΣ Φ	3	0,4
ΜΑΛΟΥΤΑΣ Λ	1	0,1
ΜΑΝΩΛΑΣ Α	1	0,1
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ Θ	2	0,3
ΜΑΣΣΑΛΑΣ Χ	1	0,1
ΜΑΣΤΟΡΑΣ Χ	1	0,1
ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Γ	1	0,1
ΜΑΤΣΑΣ Ν	1	0,1
ΜΑΤΣΟΥ Κ	3	0,4
ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ Κ	1	0,1
ΜΑΧΤΗ Δ	1	0,1
ΜΕΡΤΖΟΣ Ν	1	0,1
ΜΗΛΙΑΤΖΙΔΟΥ - ΙΩΑΝΝΟΥ Ε	2	0,3

ΜΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Π	11	1,5
ΜΗΛΙΟΣ Θ	1	0,1
ΜΗΛΙΟΣ Ο	2	0,3
ΜΗΤΛΙΑΓΚΑΣ Π	3	0,4
ΜΟΣΧΑΚΗΣ Κ	2	0,3
ΜΠΑΚΑΪΜΗΣ Α	8	1,1
ΜΠΑΚΑΪΜΗΣ ΑΛ	17	2,3
ΜΠΑΚΑΝΟΥ Ι	2	0,3
ΜΠΕΛΛΟΣ Α	1	0,1
ΜΠΕΛΛΟΣ Ζ	2	0,3
ΜΠΕΜΠΗΣ Χ	1	0,1
ΜΠΛΙΟΥΡΑ Ε	3	0,4
ΜΠΟΝΤΑΣ Γ	14	1,9
ΜΠΟΥΝΟΒΑΣ Γ	1	0,1
ΜΠΟΥΝΤΙΟΥΚΟΣ Γ	1	0,1
ΜΠΟΥΡΟΖΙΚΑΣ Γ	6	0,8
ΜΥΛΩΝΑΣ Γ	3	0,4
ΜΥΛΩΝΑΣ Μ	2	0,3
ΜΥΡΟΥ Α	5	0,7
ΝΑΝΟΥ Λ	2	0,3
ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ	2	0,3
ΝΕΤΤΑΣ Α	1	0,1
ΝΟΥΣΚΑΣ Κ	1	0,1
ΝΟΥΤΣΟΣ Κ	1	0,1
ΝΤΑΓΚΑΣ Ε	4	0,5
ΝΤΙΝΑ Μ	2	0,3
ΝΤΙΟΝΤΙΟΥ ΑΓΡΑΜΜΑΤΟΥ	ΤΟΥ 1	0,1
ΝΤΟΒΟΛΗΣ Α	1	0,1
ΝΤΟΜΑΛΗΣ Λ	1	0,1
ΝΤΟΜΑΛΗΣ Σ	3	0,4
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Μ	1	0,1
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Π	4	,5
ΠΑΪΣΙΔΟΥ Μ	1	0,1
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Α	1	0,1
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ	1	0,1
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ Ι	1	0,1
ΠΑΠΑΔΕΛΗΣ Ι	3	0,4
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α	6	0,8
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γ	1	0,1
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π	1	0,1
ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ Γ	1	0,1
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Π	3	0,4
ΠΑΠΑΔΡΙΑΝΟΥ Α	4	0,5
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Α	1	0,1

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Θ	3	0,4
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Κ	1	0,1
ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ Σ	2	0,3
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ - ΓΑΤΑ Λ	1	0,1
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ Κ	1	0,1
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ Λ	9	1,2
ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Θ	2	0,3
ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Μ	1	0,1
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ Α	1	0,1
ΠΑΠΑΜΑΛΛΑΜΑΣ Α	1	0,1
ΠΑΠΑΝΔΡΙΑΝΟΥ Α	1	0,1
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Α	2	0,3
ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ Π	1	0,1
ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ Β	2	0,3
ΠΑΡΔΑΛΗΣ Η	3	0,4
ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ Δ	1	0,1
ΠΑΣΧΟΥ Π	10	1,4
ΠΑΦΙΛΗΣ Α	1	0,1
ΠΑΦΙΛΗΣ Γ	3	0,4
ΠΕΤΚΟΣ Α	3	0,4
ΠΕΤΡΟΣ Γ	1	0,1
ΠΗΤΤΑΣ Α	1	0,1
ΠΙΤΕΝΗΣ Μ	1	0,1
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΟΣΤΙΜΟΥ	1	0,1
ΡΑΛΛΗΣ Ε	4	0,5
ΡΑΣΣΙΟΥ Α	1	0,1
ΡΕΠΑΝΑ Α	1	0,1
ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ	1	0,1
ΡΟΥΣΣΟΥ Ε	3	0,4
ΣΑΒΒΑΣ Μ	1	0,1
ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΑΤΣΙΚΗ Ξ	1	0,1
ΣΑΚΕΛΛΙΩΝΟΣ Γ	1	0,1
ΣΑΡΑΦΙΔΗΣ Κ	1	0,1
ΣΕΡΔΑΡΗΣ Π	4	0,5
ΣΙΑΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Α	1	0,1
ΣΙΑΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Β	1	0,1
ΣΙΑΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Γ	1	0,1
ΣΙΑΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Θ	1	0,1
ΣΙΑΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Κ	26	3,5
ΣΙΑΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ Θ	1	0,1
ΣΙΟΓΚΑΣ Κ	1	0,1
ΣΙΩΚΗΣ Ν	1	0,1
ΣΚΟΔΡΑΣ Ε	2	0,3

ΣΚΡΕΚΑ Α	1	0,1
ΣΚΡΕΚΑΣ Θ	1	0,1
ΣΤΑΜΑΤΟΓΛΟΥ Γ	3	0,4
ΣΤΑΜΚΟΠΟΥΛΟΣ Ν	1	0,1
ΣΤΑΥΡΟΥ - ΑΝΤΩΝΙΟΥ Δ	1	0,1
ΣΤΕΡΓΙΑΔΗΣ Ξ	1	0,1
ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	1	0,1
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΩΝ Ν ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1	0,1
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ	46	6,3
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ	3	0,4
ΣΦΥΡΗ Γ	1	0,1
ΤΑΝΙΜΑΝΙΔΗΣ Π	1	0,1
ΤΑΡΝΑΝΙΔΗΣ Ι	1	0,1
ΤΖΗΚΑΣ Χ	1	0,1
ΤΖΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Γ	2	0,3
ΤΖΙΛΙΝΗΣ Ε	3	0,4
ΤΖΙΝΙΚΟΥ -ΚΑΚΟΥΛΗ Α	5	0,7
ΤΖΩΝΗΣ Κ	1	0,1
ΤΖΩΝΟΣ Θ	3	0,4
ΤΟΥΜΑΓΙΑΣ Δ	1	0,1
ΤΣΑΚΑΛΙΔΗΣ Γ	2	0,3
ΤΣΑΚΙΡΙΔΗΣ Γ	1	0,1
ΤΣΑΚΙΡΙΔΗΣ Δ	5	0,7
ΤΣΑΜΠΑΡΛΗΣ Θ	2	0,3
ΤΣΙΑΠΑΛΗ Μ	1	0,1
ΤΣΙΓΓΑΝΑΣ Θ	1	0,1
ΤΣΙΚΡΙΤΖΗ - ΜΟΜΤΣΙΟΥ Μ	4	0,5
ΤΣΙΛΙΠΑΚΟΥ Α	1	0,1
ΤΣΙΟΚΑΝΟΥ Β	1	0,1
ΤΣΙΡΚΙΝΙΔΗΣ Χ	1	0,1
ΤΣΙΤΟΥΡΑΣ Γ	1	0,1
ΤΣΙΤΣΕΛΙΚΗΣ Κ	1	0,1
ΤΣΟΛΑΚΗΣ Π	1	0,1
ΤΣΟΤΣΟΣ Γ	9	1,2
ΤΣΟΥΜΗΣ Γ	1	0,1
ΤΣΟΥΜΗΣ Π	6	0,8
ΦΙΤΖΙΟΣ Η	1	0,1
ΦΤΑΚΑ Φ	2	0,3
ΦΤΑΚΑΣ Π	1	0,1
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ Α	2	0,3
ΧΑΡΙΣΙΟΥ Δ	1	0,1
ΧΑΣΙΩΤΗ Σ	1	0,1

ΧΑΤΖΗΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Λ	3	0,4
ΧΑΤΖΗΜΑΝΩΛΗΣ Μ	1	0,1
ΧΑΤΖΗΠΑΠΑΣ Α	2	0,3
ΧΑΤΖΟΥΛΗ Γ	1	0,1
ΧΟΛΕΒΑΣ Κ	1	0,1
ΧΟΝΔΡΟΓΙΑΝΝΗ -ΜΕΤΟΚΗ Α	5	0,7
ΧΟΝΔΡΟΓΙΑΝΝΗ Α	1	0,1
ΧΟΥΛΙΑΡΑ - ΝΙΚΗΤΑ Β	1	0,1
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ Χ	1	0,1
ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Π	1	0,1
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Π	1	0,1
ΧΡΥΣΟΧΟΟΥ Τα	1	0,1
ΣΥΝΟΛΟ	736	100,0

Πίνακας 8

3.2.2. Επάγγελμα συγγραφέα και αριθμός δημοσιεύσεων

Στον Πίνακα 9 ο οποίος αφορά στο επάγγελμα του συγγραφέα και στον αριθμό δημοσιεύσεων, το μεγαλύτερο ποσοστό το έχουν αυτοί που το επάγγελμα τους είναι άγνωστο και οι οποίοι ανέρχονται στο 17%αμέσως μετά έρχονται οι δάσκαλοι με ποσοστό 12%, διάφοροι 10,7%, φιλόλογοι 7,6%, Ιστορικοί και Λαογράφοι γύρω στο 6%, και συγγραφείς 5,2 %. Τα υπόλοιπα επαγγέλματα βρίσκονται μεταξύ του 1-2,5%. Το γεγονός ότι υπάρχουν επαγγέλματα όπως άγνωστα ή χαρακτηρίζονται ως διάφορα δεν μας επιτρέπουν να σχηματίσουμε ακριβή εικόνα για το μορφωτικό επίπεδο το οποίο μάλλον θα είναι υψηλό.

	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
Valid	ΑΓΝΩΣΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	125	17,0

ΑΓΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ	8	1,1
ΑΓΡΟΤΗΣ	1	0,1
ΑΘΛΗΤΗΣ	1	0,1
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ	19	2,6
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ	6	0,8
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ	6	0,8
ΓΕΩΛΟΓΟΣ	4	0,5
ΓΕΩΠΟΝΟΣ	3	0,4
ΔΑΣΚΑΛΟΣ	88	12,0
ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ	1	0,1
ΔΑΣΟΛΟΓΟΣ	1	0,1
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ	5	0,7
ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	12	1,6
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	54	7,3
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ	8	1,1
ΔΥΤΙΚΟΜΑΚΕΔΟΝΙΚ Α ΓΡΑΜΜΑΤΑ	1	0,1
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	4	0,5
ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ	3	0,4
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	1	0,1
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΚΟΖΑΝΗ	3	0,4
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ	12	1,6
ΘΕΟΛΟΓΟΣ	8	1,1
ΙΑΤΡΟΣ	7	1,0
ΙΕΡΕΑΣ	8	1,1
ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	50	6,8
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	8	1,1
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	23	3,1
ΚΟΥΖΑΝΙΩΤΗΣ	1	0,1
ΛΑΟΓΡΑΦΟΣ	44	6,0
ΜΑΘΗΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	2	0,3

ΜΕΛΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΙΣΑΝΙΟΥ	1	0,1
ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ	4	0,5
ΜΟΥΣΙΚΟΣ	8	1,1
ΝΗΠΙΑΓΩΓΟΣ	1	0,1
ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΛΟΓΟΣ	1	0,1
ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΑ	1	0,1
ΟΙΚΟΚΥΡΙΚΑ	1	0,1
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ	6	0,8
ΠΟΙΗΤΗΣ	9	1,2
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ	15	2,0
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ	1	0,1
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ	6	0,8
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	2	0,3
ΣΚΙΤΣΟΓΡΑΦΟΣ	1	0,1
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ	10	1,4
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ	38	5,2
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΩΝ Ν ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1	0,1
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ	45	6,1
ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ	1	0,1
ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ	2	0,3
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ	56	7,6
ΦΟΙΤΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	9	1,2
ΣΥΝΟΛΟ	736	100,0

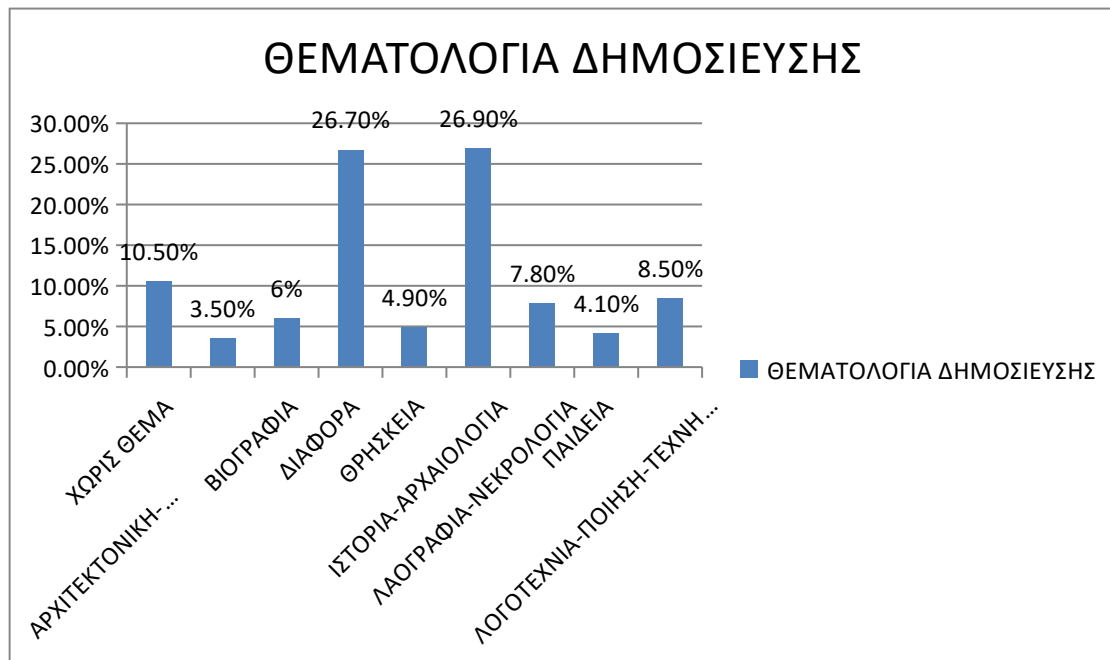
Πίνακας 9

3.2.3. Η θεματολογία των δημοσιεύσεων

Στον Πίνακα 10 περιγράφεται η θεματολογία των δημοσιεύσεων. Συνολικά τα άρθρα του περιοδικού Δυτικομακεδονικά Γράμματα όλων των τευχών ανέρχονται σε 236. Το 26,9 % το κατέχει η Ιστορία-Αρχαιολογία, με μικρή διαφορά ακολουθεί η πολυποίκιλη θεματολογία με ποσοστό 26,7%, χωρίς θέμα 10,5%, η Λαογραφία-Νεκρολογία 7,8%,η Λογοτεχνία, ποίηση , τέχνη και Μουσική με 6,5%, η βιογραφία με 6% και η παιδεία με 4,1%. Και εδώ παρατηρούμε πως η μελέτη του παρελθόντος υπερτερεί της υπόλοιπης θεματολογίας.

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
ΧΩΡΙΣ ΘΕΜΑ	77	10,5
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΦΥΣΗ	26	3,5
ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ	44	6,0
ΔΙΑΦΟΡΑ	205	26,7
ΘΡΗΣΚΕΙΑ	36	4,9
ΙΣΤΟΡΙΑ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ	198	26,9
ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ-ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ	57	7,8
ΠΑΙΔΕΙΑ	30	4,1
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ-ΠΟΙΗΣΗ-ΤΕΧΝΗ-ΜΟΥΣΙΚΗ	63	8,5
ΣΥΝΟΛΟ	736	100,0

Πίνακας 10



3.2.4. Αριθμός δημοσιεύσεων ανά έτος

Στον πίνακα 11 αναφέρεται ο αριθμός δημοσιεύσεων ανά έτος. Οι περισσότερες δημοσιεύσεις έγιναν το 2002, (95) τον αριθμό. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τη χρονιά αυτή εκδόθηκαν 2 τεύχη του περιοδικού. Ακολουθούν τα έτη 2005 με 44 άρθρα, το οποίο τεύχος ήταν επετειακό και αφιερωμένο στον Κωνσταντίνο Σιαμπανόπουλο. Στη συνέχεια, το έτος 1991 έχει και αυτό 44 δημοσιεύσεις και τα έτη 1992 και 2000 ισοβαθούν με 40 δημοσιεύσεις το καθένα. Από το 2002 και έως το 2018 είχαν πτωτική πορεία με εξαίρεση το 2005. Αξίζει να σημειωθεί, ότι το τεύχος του 2018 δεν περιλαμβάνει άρθρα αλλά πρόκειται για έναν τόμο στον οποίο συμπεριλαμβάνεται μεγάλο μέρος των έργων όλων των Δυτικομακεδόνων συγγραφέων.

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
1990	27
1991	44
1992	40
1993	28
1994	52
1995	37
1996	35
1997	39
1998	36
1999	27
2000	40
2001	33
2002	95
2003	38
2004	29
2005	44
2006	31
2007	30
2008	29
ΣΥΝΟΛΟ	734

Πίνακας 11

4.Αξιολόγηση

Η ίδρυση του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης καθώς και οι συναφείς δραστηριότητές του, διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στην αναδιαμόρφωση των αντιλήψεων για την εθνική πολιτιστική κληρονομιά και στην ευαισθητοποίηση του κράτους όσον αφορά την ανάπτυξή της.¹⁴⁵ Αυτό το ενδιαφέρον για την ιστορία του έθνους υποδηλώνει μια σκόπιμη ιδεολογική χρήση της παράδοσης. Το κράτος όχι μόνο υποστήριξε μη κρατικές οντότητες, ιδίως μη κυβερνητικούς φορείς, στη δημιουργία τοπικών λαογραφικών μουσείων, αλλά ενθάρρυνε επίσης διάφορες λαογραφικές και πολιτιστικές ενώσεις να συμβάλουν στον πλούτο και τη σημασία της τοπικής πολιτιστικής ταυτότητας. Όσον αφορά τα μετρήσιμα αποτελέσματα, το έργο αποδείχθηκε επιτυχές.¹⁴⁶

Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι η στροφή προς τον εναγκαλισμό του εθνικού παρελθόντος ήταν συνέπεια της αλλαγής του πολιτικού τοπίου μετά τη διάλυση των μεγάλων αυτοκρατοριών και την επακόλουθη εμφάνιση νέων εθνών-κρατών. Σε αντίθεση με την προηγούμενη εξάρτηση από επιφανείς αυτοκράτορες και ευγενείς, τα νέα έθνη-κράτη συμπεριέλαβαν όλα τα κοινωνικά στρώματα στην ευθύνη της διαφύλαξης των συνόρων. Αυτό σηματοδότησε μια νέα προοπτική για τις μάζες ή, στην καλύτερη περίπτωση, για τον απλό λαό, καθώς και για τη συνοδευτική κουλτούρα. Κατά συνέπεια, η μαζική κουλτούρα έδωσε τη θέση της στη λαϊκή κουλτούρα, η οποία ενσωμάτωσε αγροτικά στοιχεία, σηματοδοτώντας την επιστροφή στις πολιτιστικές ρίζες.

Η ίδρυση δημόσιων ιδρυμάτων, όπως τα μουσεία, ευθυγραμμίζεται με την κυρίαρχη ιδεολογία της ελληνικής εθνικής ενότητας τον 19ο αιώνα. Η πολιτική αυτή έχει τις ρίζες της σε μια παγιωμένη αντίληψη για τον ελληνικό πολιτισμό, με τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό να καταλαμβάνει το υψηλότερο βάθος θαυμασμού.¹⁴⁷ Δυστυχώς, αυτή η έμφαση στον αρχαίο πολιτισμό οδήγησε στην παραμέληση της πολιτιστικής παραγωγής και της υλικής μνήμης από τη βυζαντινή εποχή, και ακόμη

¹⁴⁵ Δάφνη Βουδούρη, *Κράτος και μουσεία. Το θεσμικό πλαίσιο των αρχαιολογικών μουσείων*, Εκδόσεις Σακούλα : Αθήνα, 2003, 33-39.

¹⁴⁶ Ματούλα Σκαλτσά , *Η Μουσειολογία στον 21^ο αιώνα. Θεωρία και Πράξη, Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου, Θεσσαλονίκη 21-24/11/1997*, Εντευκτήριον : Θεσσαλονίκη, 2001, 55-57.

¹⁴⁷ Βασιλική Ρόκου , *Η παραδοσιακή κοινωνία: από τη μεγάλη συνέχεια στη μεγάλη διάρκεια*, Ταξιδευτής : Αθήνα, 2005, 38

περισσότερο του νεότερου πολιτισμού, συμπεριλαμβανομένου του υλικού πολιτισμού και της χειροτεχνικής παραγωγής των τελευταίων ετών.¹⁴⁸

Ο θαυμασμός μας για το ένδοξο παρελθόν των Ελλήνων δεν είναι εγγενές χαρακτηριστικό της φυλής μας, ούτε υποδηλώνει εφησυχασμό με τα επιτεύγματα του παρελθόντος. Αντίθετα, ήταν ένα στρατηγικό στοιχείο μιας πολιτικής που αποσκοπούσε στη διασφάλιση της εθνικής μας ανεξαρτησίας. Σε μια εποχή που οι υπόδουλοι Έλληνες εξέφραζαν την επιθυμία τους για εθνική ανεξαρτησία στα ευρωπαϊκά κράτη, ο Γερμανός ιστορικός Γιάκομπ Φίλιπ Φαλμεράνερ αμφισβήτησε αυτή τη φιλοδοξία υποστηρίζοντας ότι δεν είχε απομείνει ελληνική φυλή, παρά μόνο φυλές γειτονικών λαών στην πρώην ελληνική επικράτεια. Για να αντιμετωπίσουν αυτόν τον ισχυρισμό, οι Έλληνες έπρεπε να συνδέσουν το παρελθόν τους με το παρόν, τονίζοντας τη συνέχεια του έθνους τους. Η σύνδεση αυτή επιτεύχθηκε μέσω της τεκμηρίωσης της ιστορίας και της δημιουργίας της ελληνικής λαογραφίας.

Ωστόσο, θα μπορούσε η μελέτη του λαϊκού πολιτισμού, η αναπαράστασή του στα λαογραφικά μουσεία και οι ιδεολογικές πτυχές της ιστορίας να είχαν πάρει διαφορετική κατεύθυνση από την αρχή τους; Μια τέτοια στροφή θα μπορούσε να επιτρέψει την αναγνώριση των ιστορικών πτυχών της υλικής ζωής, του πολιτισμού και της παραδοσιακής κοινωνίας στα εκθέματα των μουσείων.¹⁴⁹

Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι η εξαγωγή συμπερασμάτων είναι ευκολότερη όταν όλα τα δεδομένα είναι διαθέσιμα και οι συνθήκες έχουν αλλάξει. Στο πλαίσιο της σφυρηλάτησης της εθνικής συνείδησης και της διατήρησης του λαϊκού πολιτισμού, οι πρακτικές που εφαρμόστηκαν ήταν οι πλέον κατάλληλες εκείνη την εποχή. Ωστόσο, στο σημερινό κοινωνικοπολιτικό τοπίο, οι πρακτικές αυτές θα πρέπει να προσαρμοστούν υπό το πρίσμα των σύγχρονων δεδομένων και των προκλήσεων της σημερινής εποχής. Η ίδρυση ακαδημιών, η κλασική παιδεία και η πνευματική διαδρομή συμβάλλουν στη συνειδητή κατανόηση των επιλογών και της εσωτερικής αναγκαιότητας για την ανάπτυξη ενός εύρωστου εθνικού πολιτισμού με ιστορικό βάθος, διάρκεια και συνέχεια μέχρι σήμερα.

Δεν χρειάζεται να αποδεχτούμε αυτόματα την έκφραση δύο αντικρουόμενων ιδεολογιών και επιστημονικών επιλογών ή να προβάλλουμε τη σύγχρονη αντίληψη

¹⁴⁸Βασίλης Νικήτας και άλλοι, «Τι είναι Μουσείο;», *Αρχαιολογία & Τέχνες*, τεύχ.16, Αύγουστος 1985, 41-45.

¹⁴⁹ Γιώργος Νίνος, «Η Διεύθυνση Λαϊκού Πολιτισμού και τα Λαογραφικά Μουσεία» στο Πρακτικά Α' Συνάντησης για τα Λαογραφικά Μουσεία της Ελλάδας(Μύκονος, 7-9 Σεπτεμβρίου 1984), Μύκονος, Λαογραφικό Μουσείο Μυκόνου, 38-40.

μας για την έννοια και την ιδεολογία της εθνικής συνέχειας στο παρελθόν¹⁵⁰. Ωστόσο, είναι ζωτικής σημασίας να αναγνωρίσουμε ότι η επιδίωξη της διαχρονικότητας, χρησιμοποιώντας συχνά μονάδες ανάλυσης με υπερβατικές διαστάσεις και όχι ιστορικές, περιόρισε τη διερεύνηση των ιστορικών πτυχών των λαϊκών πολιτιστικών εκφράσεων και των κοινωνικών φορέων τους. Ο περιορισμός αυτός εμπόδισε τον εντοπισμό γνήσιων πολιτισμικών συνεχειών, καθώς και την αναγνώριση των διασταυρώσεων και των ρήξεων.¹⁵¹

Προσπάθειες όπως η ίδρυση του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών στον νομό Κοζάνης δεν πρέπει να ερμηνεύονται στενά. Αν και εμπίπτει στη σφαίρα της λαογραφίας, η οποία μπορεί να εξιδανικεύει τον λαϊκό και αγροτικό πολιτισμό, εκτείνεται πέρα από αυτό το πεδίο. Ο Σύνδεσμος δημοσιεύει μελέτες που προσφέρουν μια νέα προοπτική για τον λαϊκό πολιτισμό, αποδεικνύοντας ότι οι αγροτικές περιοχές μπορούν να αξιοποιηθούν στην πολιτιστική ζωή των μεγάλων αστικών κέντρων και να συνεισφέρουν ουσιαστικά στη λαογραφία.

Η ίδρυση του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών στο νομό Κοζάνης έπαιξε ρόλο στην προώθηση του νεότερου, εθνικού πολιτισμού και στην υποστήριξη της λαογραφικής έρευνας. Ωστόσο, η έμφαση που έδωσε ο σύλλογος στην ανάδειξη της μοναδικότητας και της συνέχειας αυτού του πολιτισμού, χωρίς να ασχοληθεί με τις τομές, τις ρήξεις και τις διαστρωματώσεις του, σε συνδυασμό με την έλλειψη ενός αυστηρού επιστημονικού πλαισίου για την εθνογραφική καταγραφή του υλικού, γρήγορα περιόρισε την ολοκληρωμένη μελέτη του λαϊκού πολιτισμού και της συγκεκριμένης κοινωνίας που τον διαμόρφωσε.

Στη σημερινή εποχή που χαρακτηρίζεται από εκτεταμένη σύγχυση σχετικά με το παρελθόν και το μέλλον, οι απόψεις για τη θέση του λαϊκού πολιτισμού αποκλίνουν. Από τη μία πλευρά, υπάρχει μια ομάδα που υποστηρίζει σθεναρά την προσκόλληση στο παρελθόν και τον λαϊκό πολιτισμό ως μέσο αντίστασης στις εξωτερικές και υπερεθνικές επιρροές. Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν εκείνοι που απορρίπτουν κάθε αναφορά στη λαϊκή κουλτούρα, θεωρώντας την ως ανασταλτικό παράγοντα στην εμπλοκή με το διεθνές περιβάλλον.¹⁵²

¹⁵⁰ Susan Pearce., Μουσεία Αντικείμενα και Συλλογές. Μία πολιτισμική Μελέτη, Βάνιας, : Θεσσαλονίκη, 2002, 45.

¹⁵¹ Ασδραχάς, ό.π., 43.

¹⁵² Braudel, ό.π., 67.

Και οι δύο οπτικές διαστρεβλώνουν τον φακό μέσα από τον οποίο βλέπουν τη λαϊκή κουλτούρα. Ωστόσο, υπάρχει μια μέση λύση και βρίσκουμε κοινό έδαφος μέσα σε αυτήν. Είναι αναμφισβήτητο ότι η έκθεση στον πολιτισμό της χώρας του επηρεάζει βαθιά το άτομο. Η έννοια της δημιουργίας κάτι εντελώς καινούργιου αμφισβητείται, καθώς οι επιρροές από το πολιτισμικό υπόβαθρο του ατόμου παίζουν σημαντικό ρόλο. Ιδιαίτερα όσον αφορά το μέλλον και τη νεολαία, η προσοχή στρέφεται σε στοιχεία που συμβάλλουν στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους.¹⁵³ Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, η συζήτηση εντείνεται γύρω από την ταυτότητα του πολίτη. Η πραγματικότητα είναι ότι οι νέοι που μεγαλώνουν στον σύγχρονο κόσμο ενσωματώνουν νέες προοπτικές. Αναγνωρίζοντας αυτό, ο λαϊκός πολιτισμός αναλαμβάνει κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση της ταυτότητας του αναδυόμενου πολίτη. Κάθε διαδοχικό βήμα στην πορεία του ατόμου απαιτεί την ασφάλεια που παρέχουν τα προηγούμενα. Έτσι, ο λαϊκός πολιτισμός θα πρέπει να ασκεί ισότιμη επιρροή σε αυτή τη συνεχή διαδικασία διαμόρφωσης της ταυτότητας.¹⁵⁴

4.1 Η συμβολή του Σύνδεσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης

Η προφανής συμβολή κάθε πολιτιστικού συλλόγου στην κοινωνική ζωή του τόπου του έγκειται στον ρόλο της προώθησης του πολιτισμού και της διευκόλυνσης των νέων ατόμων να συναντήσουν νέες εμπειρίες. Ωστόσο, το σενάριο γίνεται πιο περίπλοκο όταν εξετάζεται ο Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών νομού Κοζάνης. Στην περίπτωση αυτή, ο Σύνδεσμος στέκεται ως ο καταλύτης ενός πνευματικού κινήματος που ξεκίνησε από τον εκπαιδευτικό Κωνσταντίνο Σιαμπανόπουλο, του οποίου η οραματική προοπτική επεδίωκε να εμπλέξει επιστημονικούς, πνευματικούς κύκλους και το ευρύ κοινό. Ο Σύνδεσμος υπογραμμίζει την αναγκαιότητα της συλλογικής συμμετοχής σε μια πνευματική και αναγεννητική προσπάθεια για τη βελτίωση της κοινότητας. Επιπρόσθετα, αποτέλεσε την αφετηρία για μια πνευματική κίνηση η οποία θα προκαλούσε το ενδιαφέρον των επιστημονικών και πνευματικών κύκλων αλλά και πολλών απλών ανθρώπων και τόνισε την ανάγκη να συνεισφέρουν όλοι σε μια πνευματική, αναγεννητική προσπάθεια του τόπου αυτού. Αυτή την ανάγκη υπηρέτησε και υπηρετεί ο Σύνδεσμος και με όλες του τις δυνάμεις προσπάθησε και προσπαθεί ώστε να

¹⁵³ Βουδούρη, ό.π., 45.

¹⁵⁴ Ρόκου, ό.π., 47

αναδειχθεί η Κοζάνη σε πνευματική εστία η οποία θα εμπνέει και θα δημιουργεί για το καλό του τόπου.

Η ίδρυση του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών ξεπήδησε από τον οραματικό ζήλο του Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου, εκπαιδευτικού με καταγωγή από το Χρώμιο Κοζάνης. Πρόκειται για έναν άνθρωπο που καθοδηγούνταν από βαθιές πνευματικές ανησυχίες και μια ακλόνητη επιθυμία να επιφέρει θετική αλλαγή στον κόσμο. Πέρα από τη συμβατική διδασκαλία στην τάξη, μετέδωσε μαθήματα ευπρέπειας, καθαριότητας και σωστής προφοράς της ελληνικής γλώσσας στους νέους μαθητές των χωριών όπου υπηρέτησε ως δάσκαλος. Δεδομένων των προκλήσεων που επικρατούσαν στην επαρχία εκείνα τα χρόνια, η αποστολή του ξεπερνούσε την ακαδημαϊκή διδασκαλία.

Γνωστός στοργικά ως Δάσκαλος, διέθετε την αξιοσημείωτη ικανότητα να εμπλέκει και άλλους στην υλοποίηση του οράματός του καθώς διαφορετικά δεν θα μπορούσε να ολοκληρωθεί. Η προφανής συμβολή κάθε λέσχης στην κοινωνική ζωή του τόπου της έγκειται στον ρόλο της προώθησης του πολιτισμού και της διευκόλυνσης των νέων ατόμων να συναντήσουν νέες εμπειρίες. Ωστόσο, το σενάριο γίνεται πιο περίπλοκο όταν εξετάζεται ο Σύλλογος Γραμμάτων και Τεχνών, ιδίως σε σχέση με την Κοζάνη. Εδώ, ο Σύλλογος στέκεται ως ο καταλύτης ενός πνευματικού κινήματος που ξεκίνησε από τον εκπαιδευτικό Κωνσταντίνο Σιαμπανόπουλο, του οποίου η οραματική προοπτική επεδίωκε να εμπλέξει επιστημονικούς, πνευματικούς κύκλους και το ευρύ κοινό. Ο Σύλλογος υπογραμμίζει την αναγκαιότητα της συλλογικής συμμετοχής σε μια πνευματική και αναγεννητική προσπάθεια για τη βελτίωση της κοινότητας.

Ο Κωνσταντίνος Σιαμπανόπουλος, με καταγωγή από το Χρώμιο Κοζάνης, ήταν ένας άνθρωπος που καθοδηγούνταν από βαθιές πνευματικές ανησυχίες και μια ακλόνητη επιθυμία να επιφέρει θετική αλλαγή στον κόσμο. Πέρα από τη συμβατική διδασκαλία στην τάξη, μετέδωσε μαθήματα ευπρέπειας, καθαριότητας και σωστής προφοράς της ελληνικής γλώσσας στους νέους μαθητές των χωριών όπου υπηρέτησε ως δάσκαλος. Δεδομένων των προκλήσεων που επικρατούσαν στην επαρχία εκείνα τα χρόνια, η αποστολή του ξεπερνούσε την ακαδημαϊκή διδασκαλία.

Η ίδρυση του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών ξεπήδησε από τον οραματικό ζήλο του Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου. Γνωστός στοργικά ως Δάσκαλος, διέθετε την αξιοσημείωτη ικανότητα να εμπλέκει και άλλους στην υλοποίηση του οράματός του. Αυτό περιελάμβανε όχι μόνο διανοούμενα άτομα που

συνέβαλαν σε ακαδημαϊκές αναζητήσεις, αλλά και τους απλούς ανθρώπους της περιοχής, οι οποίοι, μέσω δωρεών αντικειμένων καθημερινής χρήσης στο μουσείο και προσφοράς προσωπικής εργασίας, έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση του οράματός του. Ο Σύνδεσμος, έτσι, έγινε μια δύναμη που προσπαθούσε να μετατρέψει την Κοζάνη σε ένα πνευματικό κέντρο που θα μπορούσε να εμπνεύσει και να συμβάλει θετικά στο γενικότερο καλό της χώρας.

Η Πολιτεία αγκάλιασε ενεργά την οραματική πρωτοβουλία του Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου. Ειδικότερα, ο Δήμος διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο, παρέχοντας στον Σύνδεσμο το οικοπέδο για την κατασκευή του Μουσείου, επιδεικνύοντας επανειλημμένα την οικονομική υποστήριξή του σε αυτό το αξιοθαύμαστο εγχείρημα. Η αδιάκοπη αφοσίωση του Σιαμπανόπουλου στον Σύνδεσμο συγκέντρωσε ευρεία βοήθεια, καθώς άτομα από διάφορους χώρους συνέβαλαν πρόθυμα στην υπόθεση. Υπό τη διαχείρισή του, ο Σύνδεσμος επέκτεινε τις δραστηριότητές του, περιλαμβάνοντας εκδόσεις, χορευτικά, ακόμη και την ίδρυση Λαϊκού Πανεπιστημίου. Με αδιάκοπη προσπάθεια, ο Σιαμπανόπουλος πραγματοποίησε με επιτυχία το όραμά του, προικίζοντας την Κοζάνη με ένα επιπλέον ορόσημο που αποτελεί πόλο έλξης για τους επισκέπτες. Πολλοί έρχονται ειδικά στην Κοζάνη για να παρακολουθήσουν αυτό το πολιτιστικό μνημείο, το οποίο χρησιμεύει επίσης ως χώρος για συναντήσεις και άλλες πνευματικές εκδηλώσεις λόγω της έλλειψης συνεδριακών αιθουσών στην πόλη.

Η ίδρυση του Μουσείου όχι μόνο επέστησε την προσοχή στις ιστορικές ρίζες της Κοζάνης, αλλά και πρόβαλε μια πολιτιστική ταυτότητα για την ευρύτερη περιοχή. Χρησίμευσε ως πλατφόρμα σύγκλισης διανοουμένων, προβάλλοντας τις επιστημονικές τους δημοσιεύσεις και ξεκινώντας την έρευνα για τον τόπο. Αυτή η συλλογική προσπάθεια αποκάλυψε άγνωστες μέχρι πρότινος πτυχές στο ευρύ κοινό, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τόσο την ιστορική κληρονομιά όσο και το ελπιδοφόρο μέλλον της περιοχής της Κοζάνης.

Για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, ιδίως κατά τη διάρκεια της θητείας του Κωνσταντίνου Σιαμπανόπουλου στο τιμόνι του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης, ο οργανισμός παρουσίασε αξιοσημείωτη ζωντάνια τόσο στη διοργάνωση εκδηλώσεων όσο και στην παραγωγή εκδόσεων. Ωστόσο, μετά τον θάνατο του Σιαμπανόπουλου, άρχισε μια αισθητή παρακμή, όπως προκύπτει από τις ολοκληρωμένες προσπάθειες καταλογογράφησης που αποδεικνύουν την διακοπή των εκδόσεων όσο και από τις συνεντεύξεις μας με νυν και πρώην μέλη του Διοικητικού

Συμβουλίου. Η ακριβής αιτία αυτής της κάμψης παραμένει αβέβαιη - είτε προέρχεται από το φυσικό πέρασμα του χρόνου είτε από την αναποτελεσματικότητα των επόμενων Διοικητικών Συμβουλίων. Παρ' όλα αυτά, πιστεύουμε ακράδαντα ότι πρέπει να καταβληθούν συντονισμένες προσπάθειες για την αναζωογόνηση του Συνδέσμου, αποκαθιστώντας τον στην αξιοσέβαστη θέση που δικαιοματικά της αξίζει.

4.2 Η συμβολή των Δυτικομακεδονικών Γραμμάτων

Χωρίς αμφιβολία, οι εκδόσεις του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης έχουν διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο τόσο για τον ίδιο το Σύνδεσμο όσο και για την ευρύτερη τοπική κοινότητα. Χρησίμευσαν ως πολύτιμο ιστορικό αρχείο της περιοχής, παρείχαν μια πλατφόρμα σε πολυάριθμους επιστήμονες και ερευνητές για να παρουσιάσουν το έργο τους και λειτούργησαν ως σημαντικό πλεονέκτημα για τον Σύνδεσμο. Ωστόσο, με μια πιο προσεκτική εξέταση, γίνεται φανερό ότι έχει περάσει σημαντικό χρονικό διάστημα χωρίς ανανέωση των θεμάτων. Το περιεχόμενο εμμένει συχνά σε παραδοσιακές αφηγήσεις, δίνοντας αξιοσημείωτη έμφαση στην εξύμνηση του εθνικού παρελθόντος, της λαογραφίας, των εθίμων και των παραδόσεων. Επιπλέον, τα ιστορικά γεγονότα παρουσιάζονται με ένα ύφος γραφής που θυμίζει παλαιότερες εποχές.

Αγνοώντας τον τρόπο με τον οποίο η Επιστημονική Επιτροπή των Δυτικομακεδονικών Γραμμάτων αξιολογεί τα προτεινόμενα άρθρα, είναι προφανές ότι η θεματολογία έχει ξεπεραστεί και ότι υπάρχει αξιοσημείωτη έλλειψη πρόσφατων εκδοτικών δραστηριοτήτων. Δεδομένης της αλλαγής των καιρών, το σημερινό περιεχόμενο και ο τρόπος παρουσίασης μπορεί να έχουν περιορισμένη απήχηση για τη νέα γενιά. Ως εκ τούτου, είναι επιτακτική ανάγκη να επανεκτιμηθεί ολόκληρη η πρωτοβουλία, με στόχο την αναζωογόνηση και την αύξηση της συνάφειας με το σύγχρονο κοινό. Είναι ζωτικής σημασίας να αναγνωρίσουμε ότι ο πολιτισμός, όπως ένας ζωντανός οργανισμός, υφίσταται έναν συνεχή κύκλο γέννησης, ανάπτυξης και τελικής παρακμής. Ακολουθώντας αυτή τη φυσική εξέλιξη, δημιουργεί χώρο για την ανάδυση κάτι νέου που μπορεί να προσφέρει πρόσθετη αξία. Αυτή η δυναμική διαδικασία είναι απαραίτητη για την πρόοδο κάθε επιχείρησης και την εξέλιξη της ίδιας της ζωής.

Συμπεράσματα

Η παρούσα εργασία επιδιώκει να προσφέρει μια ολοκληρωμένη εικόνα του Ιστορικού-Λαογραφικού & Φυσικής Ιστορίας Μουσείου Κοζάνης. Το Μουσείο ιδρύθηκε με τις αφοσιωμένες προσπάθειες του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης, με ιδρυτή τον Κωνσταντίνο Σιαμπανόπουλο, και έχει διανύσει μια διαδρομή από διάφορες προσωρινές τοποθεσίες μέχρι τις σημερινές ιδιόκτητες εγκαταστάσεις του.

Το Μουσείο ιδρύθηκε το 1967 και εγκαινιάστηκε επίσημα το 1987, ενώ στη συνέχεια προστέθηκε μια νέα πτέρυγα το 1992. Η περίοδος αυτή συνέπεσε με την αυξημένη εδραίωση του κλάδου της λαογραφίας, η οποία σηματοδοτήθηκε από μια εκτεταμένη τεκμηρίωση του λαϊκού πολιτισμού και του πολιτισμού της υπαίθρου. Ο Σύνδεσμος, με επικεφαλής τον δάσκαλο Κωνσταντίνο Σιαμπανόπουλο, συγκέντρωσε σχολαστικά την τεράστια συλλογή του Μουσείου, με σημαντικές συνεισφορές από ατομικές προσπάθειες και πολίτες.

Ωστόσο, η έρευνα αποκαλύπτει ότι το Ιστορικό Λαογραφικό & Φυσικής Ιστορίας Μουσείο Κοζάνης δεν πληροί τις τυπικές προδιαγραφές ενός αναγνωρισμένου μουσείου, αλλά μοιάζει μάλλον με τη συλλογή ενός ιδιωτικού νομικού προσώπου. Μη διαθέτοντας πιστοποίηση από το Υπουργείο Πολιτισμού ως μουσείο, έχει διαπλέξει τις λειτουργίες και την αποστολή του με διάφορες άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες που διοργανώνονται από συλλόγους, όπως χορευτικά, εκθέσεις, φωτογραφίες, καθώς και επιστημονικά συνέδρια ή ημερίδες από κοινωνικούς φορείς. Αυτή η έλλειψη επίσημης μουσειακής δομής εμποδίζει την επιλεξιμότητά του για χρηματοδότηση από τον δημόσιο τομέα. Για να αντιμετωπιστεί αυτό, υπάρχει ανάγκη το μουσείο να υποστεί σημαντικό μετασχηματισμό. Η ίδρυση μιας νέας, ανεξάρτητης νομικής οντότητας αφιερωμένης αποκλειστικά στη λειτουργία του Μουσείου θα μπορούσε να ανοίξει τον δρόμο για την επίσημη αναγνώριση και την πρακτική προώθησή του, αποσυνδέοντάς το από τις πολύπλευρες λειτουργίες του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών.

Επιπρόσθετα, στην παρούσα εργασία τέθηκε το ερώτημα κατά πόσον η συλλογή αντικειμένων μπορεί να αντικαταστήσει την τοπική ιστορία. Η καταφατική απάντηση είναι προφανής, καθώς ο υλικός πολιτισμός παρέχει στοιχεία εξίσου κρίσιμα με τις γραπτές πηγές, ικανά να ανασυνθέσουν ολόκληρες ιστορικές εποχές. Η πρόκληση προκύπτει όταν η ερμηνεία του παρελθόντος αποκτά εθνοκεντρικό

χαρακτήρα. Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι το παρελθόν παραμένει σταθερό- είναι η ερμηνεία και η ενασχόλησή μας με αυτό που εξελίσσεται, ιδίως όταν προχωρούμε πέρα από την απλή λατρεία των προγόνων και τις στείρες αφηγήσεις. Επιπλέον, η τοπική ιστορία θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστός τομέας, αν και πάντα ενταγμένη στο εθνικό πλαίσιο.

Το επόμενο ερώτημα περιστρέφεται γύρω από το κατά πόσον οι ιδιωτικές πρωτοβουλίες μπορούν να τηρούν τα ακαδημαϊκά πρότυπα. Στην πραγματικότητα, όταν ένα άτομο που δεν διαθέτει το απαραίτητο υπόβαθρο αναλαμβάνει ένα πνευματικό και πολιτιστικό έργο, υπάρχουν εγγενείς κίνδυνοι αποτυχίας, ελλείψεων ή παρερμηνειών. Για να μετριαστούν αυτοί οι κίνδυνοι, θα πρέπει να συμμετέχει μια συνεργατική ομάδα με εξειδίκευση στο αντικείμενο, η οποία θα επιβλέπει το έργο και θα διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία του. Η κρατική υποστήριξη κρίνεται απαραίτητη για να ανταποκριθεί το Μουσείο στις οικονομικές του υποχρεώσεις και να αποκτήσει τα διαπιστευτήρια ενός πιστοποιημένου πνευματικού ιδρύματος.

Η συζήτηση άγγιξε επίσης το ερώτημα κατά πόσον η συλλογή αντικειμένων μπορεί να αντικαταστήσει αποτελεσματικά την τεκμηρίωση της τοπικής ιστορίας, αλλά και της ιστορίας γενικότερα. Η καταφατική απάντηση είναι προφανής, καθώς ο υλικός πολιτισμός παρέχει στοιχεία εξίσου κρίσιμα με τις γραπτές πηγές, ικανά να ανασυνθέσουν ολόκληρες ιστορικές εποχές. Η πρόκληση προκύπτει όταν η ερμηνεία του παρελθόντος αποκτά εθνοκεντρικό χαρακτήρα. Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι το παρελθόν παραμένει σταθερό- είναι η ερμηνεία και η ενασχόλησή μας με αυτό που εξελίσσεται, ιδίως όταν προχωρούμε πέρα από την απλή λατρεία των προγόνων και τις στείρες αφηγήσεις. Επιπλέον, η τοπική ιστορία θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστός τομέας, αν και πάντα ενταγμένη στο εθνικό πλαίσιο.

Διερευνήθηκε ακόμα το ερώτημα γύρω από το κατά πόσον οι ιδιωτικές πρωτοβουλίες μπορούν να τηρούν τα ακαδημαϊκά πρότυπα. Στην πραγματικότητα, όταν ένα άτομο που δεν διαθέτει το απαραίτητο υπόβαθρο αναλαμβάνει ένα πνευματικό και πολιτιστικό έργο, υπάρχουν εγγενείς κίνδυνοι αποτυχίας, ελλείψεων ή παρερμηνειών. Για να μετριαστούν αυτοί οι κίνδυνοι, θα πρέπει να συμμετέχει μια συνεργατική ομάδα με εξειδίκευση στο αντικείμενο, η οποία θα επιβλέπει το έργο και θα διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία του. Η κρατική υποστήριξη κρίνεται

απαραίτητη για να ανταποκριθεί το μουσείο στις οικονομικές του υποχρεώσεις και να αποκτήσει τα διαπιστευτήρια ενός πιστοποιημένου πνευματικού ιδρύματος.

Ανάμεσα στις ποικίλες δραστηριότητες του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης ήταν και η έκδοση των Δυτικομακεδονικών Γραμμάτων, η οποία περιλαμβάνει ποικίλο περιεχόμενο με κύριο άξονα την Ιστορία-Αρχαιολογία. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εν λόγω εκδόσεις δεν διαθέτουν ειδική επιστημονική επιτροπή για την εποπτεία του περιεχομένου και την τήρηση της επιστημονικής δεοντολογίας, γεγονός που δημιουργεί αβεβαιότητα ως προς την ιδιότητά τους ως επιστημονική βιβλιογραφία. Μια πρόσθετη πρόκληση έγκειται στην απουσία βιογραφικών πληροφοριών για τους περισσότερους συγγραφείς, περιπλέκοντας περαιτέρω τη χρήση τους. Η απουσία πρόσληψης ακαδημαϊκών στην επιστημονική επιτροπή των Δυτικομακεδονικών Γραμμάτων ίσως δεν οφείλεται σε τυχαίους λόγους αλλά να εδράζεται στην προτίμηση της επιτροπής στους ιστοριοδίφες. Αξιοσημείωτη είναι ακόμη η καθυστέρηση των εκδόσεων δεδομένου ότι έχουμε έξαρση των επιστημών και ιδιαίτερος της ακαδημαϊκής αλλά και της δημόσιας ιστορίας.

Παρά τις αδυναμίες αυτές, δεν μπορεί να παραβλεφθεί η ουσιαστική συμβολή του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών του Νομού Κοζάνης, καθώς και του Ιστορικού-Λογοτεχνικού Μουσείου και Μουσείου Φυσικής Ιστορίας, στην πόλη της Κοζάνης. Πέρα από την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της ευρύτερης περιοχής, το μουσείο αποτελεί αρχιτεκτονικό στολίδι και πόλο έλξης για την πόλη, προσφέροντας την αίθυσά του για διάφορες πνευματικές εκδηλώσεις - ένα αξιοσημείωτο πλεονέκτημα δεδομένης της έλλειψης τέτοιων χώρων στην πόλη. Οι εκδόσεις, παρά τις πιθανές ελλείψεις, διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στον εμπλουτισμό της πνευματικής ζωής της πόλης.

Ωστόσο, οι συνεντεύξεις με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι προσπάθειες καταλογογράφησης των εκδόσεων αποκαλύπτουν ότι τόσο ο Σύνδεσμος όσο και το Μουσείο αντιμετωπίζουν σήμερα προκλήσεις. Αυτό είναι εμφανές από τη χαμηλή επισκεψιμότητα του Μουσείου και την απουσία εκδόσεων από τις δραστηριότητες του Συλλόγου εδώ και αρκετά χρόνια. Είναι πλέον φανερό ότι είναι αναγκαίος ο επαναπροσδιορισμός της κατάστασης, με γενναίες αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν προκειμένου να αναζωογονηθεί αυτό το σημαντικό πολιτιστικό δημιούργημα για την πόλη της Κοζάνης.

ΠΗΓΕΣ

Αρχεία

Καταστατικόν του εν Κοζάνη εδρεύοντος Σωματείου υπό την επωνυμίαν Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών, 22/12/1967, Κοβεντάρειος Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης, Τ.Α 060 ΚΑΤ

Υπ' αριθμ. 2780/2020 απόφαση του Πρωτοδικείου Κοζάνης που καταχωρήθηκε στα βιβλία αυτού με αύξοντα αριθμό 52/ 18.8.2020.

Έκθεση Πεπραγμένων έτους 2019 του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης

Έκθεση Πεπραγμένων έτους 2021 του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης

Έκθεση Πεπραγμένων έτους 2022 του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης

Διαδικτυακές πηγές

<https://mouseio-kozanis.gr/ktirio-monimes-ekueseis>

<https://mouseio-kozanis.gr/>

<https://www.ertnews.gr/perifereiakoi-stathmoi/kozani/kozani-kykloforoun-meta-8-chronia-ta-dytikomakedonika-grammata/>

Συνεντεύξεις

Κούρας Νίκος, Δικηγόρος, πρώην μέλος Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 18/7/2022.

Μπέλλος Αναστάσιος, ιδρυτικό μέλος του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 23/8/2023

Μπενιουδάκη Ιωάννα, Αρχαιολόγος, πρώην μέλος του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 11/7/2022.

Μυλωνάς Δημήτριος, Δρ Αρχαιολογίας, πρώην μέλος του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, τηλεφωνική συνέντευξη, 17/7/2022.

Ξυλοφόρου Βιβή, Πολιτικός Μηχανικός – κόρη του πρωτοευεργέτη του Μουσείου, Κοζάνη, 14/7/2022.

Σκόδρας Ευθύμιος, Μουσειολόγος, πρώην μέλος του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, τηλεφωνική συνέντευξη, 13/7/2022.

Χαμιζίδης Ιωάννης, Τοπογράφος – Αντιπρόεδρος Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 17/7/2023.

Χριστοδούλου Αστέριος, Μαθηματικός, πρώην μέλος Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης, Κοζάνη, 18/07/2023.

Τύπος

Περιοδικό Δυτικομακεδονικά Γράμματα (όλα τα τεύχη)

Δυτική Μακεδονία 1968, 1970, 1980,1987

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Adorno Th- Horkheimer M. (1987.), Κουλτούρα και Πολιτισμός, στο εισαγωγικά Δοκίμια, Αθήνα: Κριτική.

Ασδραχάς Σ., (1982), Ελληνική κοινωνία και οικονομία (τη ' και ιθ ' αιώνες), Αθήνα : Ερμής.

Braudel F, (2001), Γραμματική των πολιτισμών, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας.

Βελουδής Γ, (1982), Ο Jacob Philip Fallmerayer και η γένεση του ελληνικού ιστορισμού, Ε.Μ.Ν.Ε.-Μνήμων, Αθήνα.

Βουδούρη Δ., (2003), «Το νέο νομικό πλαίσιο των μουσείων στην Ελλάδα υπό το φως της διεθνούς εμπειρίας», Εθνογραφικά 12-13.

Βουδούρη Δ. (2003), Κράτος και μουσεία. Το θεσμικό πλαίσιο των αρχαιολογικών μουσείων, Εκδόσεις Σακούλα : Αθήνα.

Cohen L., Manion L.& Morrison K., (2008), Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας, Αθήνα: Μεταίχμιο.

Creswell L., (2011), Η έρευνα στην εκπαίδευση. Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση της Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας, Ιωνικές εκδόσεις: Αθήνα.

Δαμιανάκος Στ, (1987), Παράδοση ανταρσίας και λαϊκός πολιτισμός, Αθήνα: . Πλέθρον.

Ίσαρη Φ. & Πουρκός Μ., (2015), Ποιοτική μεθοδολογία έρευνας, Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, <http://hdl.handle.net/11419/5826>

Hsieh H. F & Shannon S.E., (2005), Three Approaches to Qualitative Content Analysis. Qualitative Health Research, 15(9), , 1277– 1288. <https://doi.org/10.1177/1049732305276687>

Κυριακίδου-Νέστορος Α., (1978), Η θεωρία της ελληνικής Λαογραφίας. Κριτική Ανάλυση, Αθήνα: Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών.

Κυριακίδου-Νέστορος Α., (1979), «Η οργάνωση του χώρου στον παραδοσιακό πολιτισμό», στο βιβλίο: Λαογραφικά Μελετήματα, Αθήνα : Νέα Σύνορα.

Λάμπας Τ., (1982), Τα 100 χρόνια της Ιστορικής-Εθνολογικής Εταιρείας και του μουσείου της (1882-1982), Αθήνα: Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία.

Λουκάτος Σ.Δ., (1968), Λαογραφία-Εθνογραφία. Στοιχεία διδασκαλίας και απόψεις από τον εναρκτήριο λόγο της έδρας του, Ιωάννινα: Φιλοσοφική Σχολή Ιωαννίνων.

Μερακλής Μ.Γ., (2004), Η συνηγορία της Λαογραφίας, Αθήνα: Ίδρυμα Αγγελικής Χατζημιγάλη.

Νίνος Γ., «Η Διεύθυνση Λαϊκού Πολιτισμού και τα Λαογραφικά Μουσεία» στο Πρακτικά Α' Συνάντησης για τα Λαογραφικά Μουσεία της Ελλάδας(Μύκονος, 7-9 Σεπτεμβρίου 1984), Μύκονος, Λαογραφικό Μουσείο Μυκόνου.

Νικήτα Β. και άλλοι, (1985), «Τι είναι Μουσείο», Αρχαιολογία & Τέχνες, τεύχ.16, Αύγουστος.

Νοβα-Καλτσούνη Χ., (2006), Μεθοδολογία εμπειρικής έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες, Αθήνα : Gutenberg.

Pearce M. S., (2002), Μουσεία, Αντικείμενα και Συλλογές. Μια πολιτισμική Μελέτη, Θεσσαλονίκη : Βάνιας

Παπαδόπουλος Θ., (1970), Το πεδίο και το περιεχόμενο της Λαογραφίας δια του ορισμού αυτής, Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών Κύπρου : Λευκωσία.

Robson C., (2010), Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. Ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές, Αθήνα: Gutenberg.

Ρόκου Β., (2005), «Η παραδοσιακή κοινωνία: από τη μεγάλη συνέχεια στη μεγάλη διάρκεια», Αθήνα : Ταξιδευτής.

Σιαμπανόπουλος Κ. (1991) , Το Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο και Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κοζάνης, Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης : Κοζάνη.

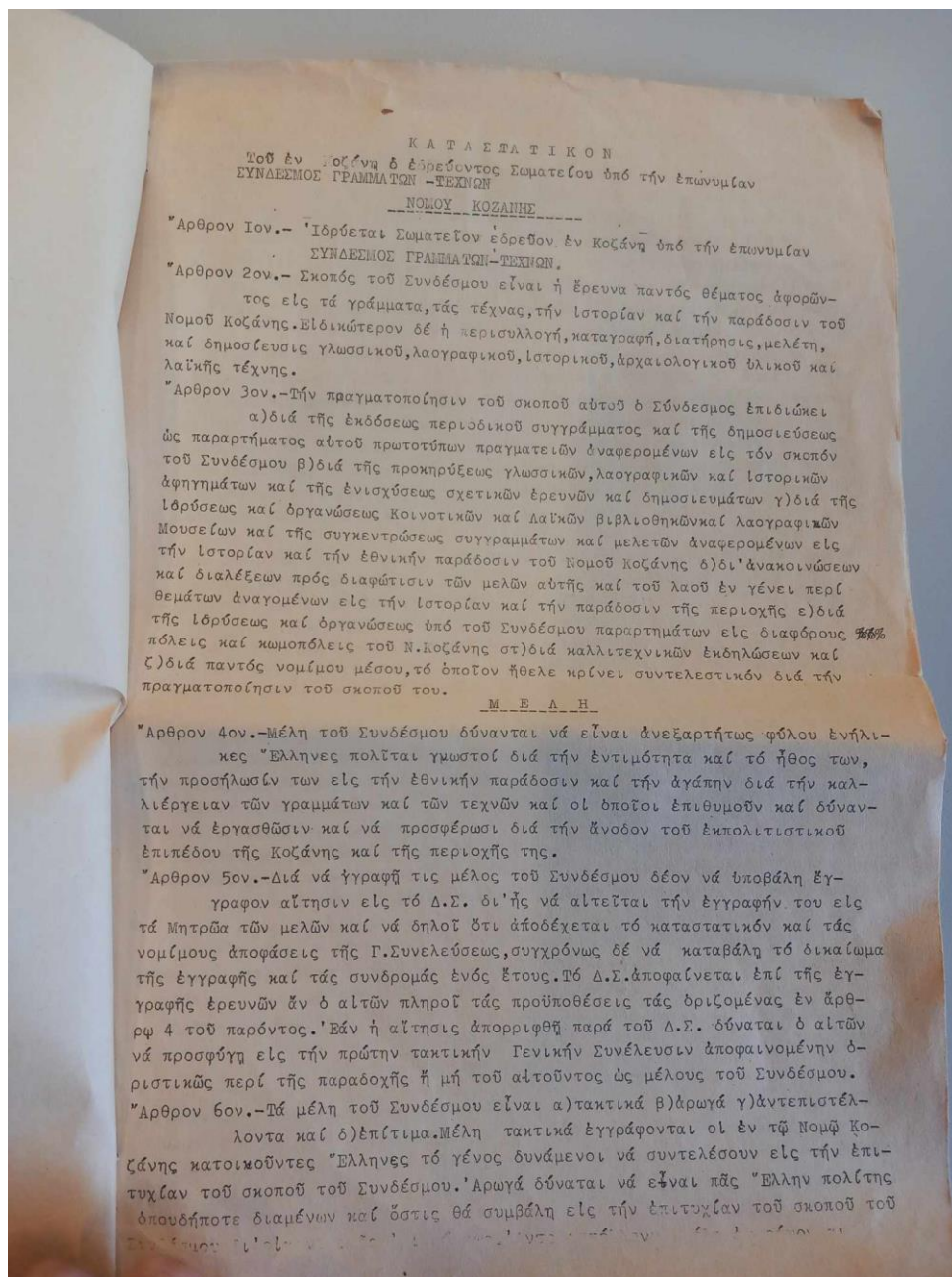
Σιαμπανόπουλος Κ., (1992), Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης. Φύση, Ζωή, Τέχνη, Παράδοση του Ν. Κοζάνης, Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης : Κοζάνη.

Σιαμπανόπουλος Κ., (1993) Ο Νομός Κοζάνης στον χώρο και στον χρόνο. Φύση – Ιστορία – Παράδοση. Μέσα από τα εκθέματα του Ιστορικού – Λαογραφικού Μουσείου Κοζάνης, Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Ν. Κοζάνης: Κοζάνη.

Σκαλτσά, Μ., (2001), *Η Μουσειολογία στον 21^ο αιώνα. Θεωρία και Πράξη, Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου, Θεσσαλονίκη 21-24/11/1997*, Εντευκτήριον, Θεσσαλονίκη

Τσιώλης Γ, (2015), Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων: διλήμματα, δυνατότητες, διαδικασίες, στο Γ. Πυργιωτάκης & Χρ. Θεοφιλίδης (επιμ.) *Ερευνητική Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες και στην Εκπαίδευση. Συμβολή στην επιστημολογική θεωρία και την ερευνητική πράξη*, Αθήνα: Πεδίο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ



...κατασκευαστικῶν ἔργων ἢ ἀποδοῦναι τὸν σκοπὸν τοῦ Συνδέσμου. Ἐπίτιμα μέλη τῶν ἀποδόντων ὁριζοῦνται ὡς εἶναι δυνατόν ὑπερβῆ τὸ 1/10 τῶν τακτικῶν μελῶν ἀλλ' ἐπιμένοντες προσεπιτιμῶντες αἰτινες εἰς συμβῆλλον εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ σκοποῦ τοῦ Συνδέσμου. Δικαιώματα μέλων ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 9ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου καταβαλλοῦν ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 10ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 11ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 12ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 13ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 14ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 15ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 16ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 17ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 18ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 19ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 20ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 21ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 22ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 23ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 24ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 25ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 26ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

Ἄρθρον 27ον. - Ἡ μέλη τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Ἄρθρον 28ον. - Ὁ Συνδέσμος διοικεῖται ὑπὸ ἐννεαμελοῦς Δ. Συμβουλίου, ἐκλεγμένου κατὰ διετίαν ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως ἐπὶ τούτῳ καλουμένης, καὶ πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν ἀποδοῦναι τὸν σκοπὸν τοῦ Συνδέσμου. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκλεγεῖται ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου ἀξίωμα φήρου ἔχουν τὰ τακτικά μέλη.

τὸν ἀντιπρόεδμον
τιμήματος β) λα
ξεων στ) καὶ
διετήσεως ἀρχομέ
διετήσεως χρονι
τὴν ἔγκρισιν
Δεκεμβρίου Γ
Συνδέσμου, δι
ὅτι ν' ἀναπληρ
ἀπὸλυτον πλε
δρου ἀπαιτεῖ
Ἄρθρον 129

ἀναγραφούσ
ἀνάγκη, ἢ ἄ
ἦν ὅσον νά
ἀπαρτίγ, ἐφ
ΛΙ ἀποφάσε
φίγ δέ ὑπε
Ἄρθρον 11

του πλεον
κατὰ σειρ
πάντοτε
τοῦ Δ.Σ.
ἐπιλαχόν
συνέλευσ
Ἄρθρον

δι
τάς σχέ
σεις το
ναται
εἶναι
ἀποφάσ
Γραμμα
εδρον
τοῦ
Ἄρθρ
καὶ τ
σεως
λεπτ
σει
ἔγγι
εἰν
τά
εἰς
δ

τόν αντιπρόεδρον, τόν Γ. Γραμματέα, τόν Ταμίαν καί τούς Ἐφόρους α) ἱστορικοῦ τμήματος β) λαογραφικοῦ τμήματος γ) βιβλιοθήκης δ) δημοσιεύσεων καί ε) διαλέξεων στ) καί καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων. Ἡ θητεία τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. εἶναι διετής ἀρχομένη τήν 1ην Ἰανουαρίου καί λήγουσα τήν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ διετούς χρονικοῦ διαστήματος τῆς θητείας. Κατ' ἐξαίρεσιν ἡ θητεία τοῦ μετά τήν ἔγκρισιν τοῦ παρόντος καταστατικοῦ ἐκλεγχομένου Δ.Σ. λήγει τήν 31ην Δεκεμβρίου 1969. Τά μέλη τοῦ Δ.Σ. εἶναι εἰς δόκιμον ὑπεύθυνα ἔναντι τοῦ Συνδέσμου, διά τās ἐξ ἀμελείας ἢ παραδρομῆς ζημίας τοῦ Συνδέσμου, δύνανται δέ ν' ἀναπληρωθῶσιν ὑπό τῆς Γεν. Συνελεύσεως δι' ἀποφάσεως λαμβανομένης κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν, διά τήν ἀνάκλησιν ὅμως τοῦ Προέδρου ἀπαιτεῖται πλειοψηφία τῶν 2/3 τῶν παρόντων.

Ἄρθρον 12ον. - Τό Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικῶς ἅπασι τοῦ μηνός, κατόπιν προσκλήσεως ἢ σεως ὑπογραφομένης ὑπό τοῦ Προέδρου καί τοῦ Γεν. Γραμματέως ἀναγραφούσης τά θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐκτάκτως δέ ὅσας παρασπῆ ἀνάγκη, ἢ ἄν τό ζητήσῃ τέσσαρες τοῦλάχιστον σύμβουλοι δι' αἰτήσεως, εἰς ἣν ἄρα νά ἀναγράφωνται τά πρός συζήτησιν θέματα. Τό Δ.Σ. ἐδρίσκεται ἐν ἀπαρτίῳ, ἐφ' ὅσον κατὰ τήν συνεδρίασιν παρίστανται πέντε τοῦλάχιστον μέλη. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων, ἐν ἰσοψηφίᾳ δέ ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 13ον. - Μέλος τοῦ Δ.Σ. ἀπουσιάζον ἀδικαιολογήτως πλέον τῶν τριῶν κατὰ σειράν συνεδριάσεων ἢ καθυστεροῦν τήν καταβολήν τῆς εἰσφορᾶς τοῦ πλέον τῶν τριῶν μηνῶν, ἀντικαθίσταται μερίμνη τοῦ Προέδρου ὑπό τοῦ κατὰ σειράν ἐπιλαχόντος συμβούλου. Ἡ ἀντικατάστασις τοῦ Προέδρου γίνεται πάντοτε δι' ἀποφάσεως τῆς Γεν. Συνελεύσεως. Ἐν περιπτώσει παραιτήσεως μέλους τοῦ Δ.Σ. καλεῖται πρός ἀναπλήρωσιν μερίμνη τοῦ Προέδρου ὁ κατὰ σειράν ἐπιλαχών κατὰ τās ἀρχαιρεσίας. Ἄν δέν ὑπάρχουν ἐπιλαχόντες καλεῖται ὁ Γ. συνέλευσις πρός ἐκλογήν ἀντικαταστάτου τοῦ παραιτηθέντος μέλους.

Ἄρθρον 14ον. - Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. ἐκπροσωπεῖ τόν Σύνδεσμον ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καί ὄλων ἐν γένει τῶν κρατικῶν Ἀρχῶν εἰς ἀπάσας αὐτοῦ τās σχέσεις καί διαφοράς, συγκαλεῖ, προεδρεύει καί διευθύνει τās συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ. καί τῶν Γεν. Συνελεύσεων, θέτει ζητήματα εἰς ψηφοφορίαν, δύνανται νά διακόψῃ ἢ νά διαλύσῃ ὁτανδήποτε συνέλευσιν ἢ συνεδρίασιν, ἢ τις εἶναι θορυβώδης καί ἀπειλοῦνται προστριβαί καί ἀντεγκλήσεις, ἐκτελεῖ τās ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου καί τῶν Γεν. Συνελεύσεων, ὑπογράφει μετά τοῦ Γ. Γραμματέως πάντα ἐν γένει τὰ ἔγγραφα καί τὰ ἐντέλματα πληρωμῆς. Τόν Πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλύμενον ἀναπληροῖ ὁ ἀντιπρόεδρος καί ἐν κωλύματι αὐτοῦ ὁ Γ. Γραμματέως.

Ἄρθρον 15ον. - Ὁ Γ. Γραμματέως διευθύνει τό γραφεῖον, φυλάσσει τὰ ἀρχεῖα καί τήν σφραγίδα τοῦ Συνδέσμου, τηρεῖ τὰ λογιστικά βιβλία τῆς διαχειρίσεως, ὡς καί τό μητρώον τῶν μελῶν. Ὑποβάλλει κατὰ τριμηνίαν πρός τό Δ.Σ. λεπτομερῆ κατάστασιν τῶν καθυστερούντων τ' ας εἰσφορᾶς τῶν μελῶν, συντάσσει καί ὑπογράφει μετά τοῦ Προέδρου τὰ ἐντάλματα πληρωμῆς καί πάντα τὰ ἔγγραφα τοῦ Συνδέσμου, καταρτίζει μετά τοῦ Προέδρου τήν ἡμερησίαν διάταξιν καί συντάσσει καί ὑπογράφει μετά τοῦ Προέδρου καί τῶν λοιπῶν μελῶν τὰ πρακτικά συνεδριάσεων. Τόν Γ. Γραμματέα ἀπόντα ἢ κωλύμενον ἀναπληροῖ εἰς τῶν συμβούλων, ὀριζόμενος ὑπό τοῦ Προέδρου ἢ ὁ εἰδικός Γραμματέως διοριζόμενος δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ Γ. Γραμματέως ἀπουσιάζῃ καί ἐν περιπτώσει ἀναπληροῦν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνδέσμου.

πνευ-
ελεπ-
κῶν με-
τῆν τοῦ
ταμεῖον
εἰσοφ-
ἐκ-
μο-
ιον
πε-
σκο-
ιν
πνευ-
φέρου-
αῦ Δ.
νε-
τος
λεῦ-
σι
λε-
εἰς
τοῖς
νά
εἰς
ἐπι-
τῶν
μοῦ
ελε-
ομιέ-

Ὁ Εἰδικὸς Γραμματεὺς καθαρογράφει τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τοῦ Συλλόγου καὶ τῆς Γ.Σ. τηρεῖ ὑπευθύνως πάντα τὰ βιβλία τοῦ Συνδέσμου, λογιστικὰ καὶ διοικητικὰ καὶ ἐν γένει διεξάγει ἅπασαν τὴν γραφικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Συνδέσμου, τελεῖ δὲ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γ.Γραμματέως. Ὁ Εἰδικὸς Γραμματεὺς εἶναι ἑμισθοσὺς ὑπάλληλος τοῦ Συνδέσμου, αἱ ἀποδοχαὶ του δὲ καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ.

Ἄρθρον 16ον.- Ὁ Ταμίης εἰσπράττει μὲ διπλοτύπους ἢ οὐδείξεις, αἵτινες φέρουσι τὴν σφραγίδα τοῦ Συνδέσμου καὶ τὴν ὑπογραφήν τοῦ εἰσπράττοντος τὰς ἐτήσιαις εἰσφορὰς τῶν μελῶν καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ἔσοδα τοῦ Συνδέσμου. Ὁ Ταμίης ἐνεργεῖ πᾶσαν πληρωμὴν βάσει ἑνταλμάτων, ἐκδιδομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γ.Γραμματέως καὶ ἐσφραγισμένων διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ Συνδέσμου. Εἰς ἕκαστον ἑντάλμα πληρωμῆς δέον ἀπαραιτήτως νὰ ἐπισυνάπτεται ἀπόσπασμα τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. περὶ ἐγκρίσεως πληρωμῆς τῆς δαπάνης καὶ ἐξοφλητικῆς ἀπόδειξις τοῦ δικαιούχου. Ὁ Ταμίης καταθέτει εἰς μίαν ἀνεγνωρισμένην Τράπεζαν πάσας τὰς εἰσπράξεις τοῦ Συνδέσμου, δικαιούσαι δὲ μὴ νὰ παρακρατῆ εἰς χεῖρας του ποσὸν μέχρι 2.000 δρχ. δι' ἐπείγουσας τυχόν δαπάνας τοῦ Συνδέσμου, ἢ δὲ ἀνάληψις τῶν κατατιθεμένων χρημάτων χρεωγράφων καὶ ἀξιδίων ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ταμίου κατόπιν ἐγκρίσεως καὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Δ.Σ. Ὁ Ταμίης τηρεῖ τὸ βιβλίον Ταμείου καὶ φυλάσσει εἰς φανελλοῦς τὰ δικαιολογητικὰ πληρωμῆς. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου μηνὸς ὑποβάλλει ἐν τοῦτο ζητηθῆ ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. συνοπτικὴν κατάστασιν τῶν ἑσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ προηγουμένου μηνὸς εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ ἔτους τὸν ἀπολογισμόν τῆς διαχειρίσεως καὶ τῆς περιουσίας τοῦ Συνδέσμου ὡς καὶ τὸν Προϋπ/σμόν τῆς ἐπομένης διαχειρίσεως. Τὸν Ταμίαν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῦν ἐν τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. δι' ἐξουσιοδότησιν καὶ ἀποδείξει αὐτοῦ. Δύναται τὸ Δ.Σ. νὰ διορίσῃ βοηθὸν ταμίου, λογιστὴν ἢ εἰσπράκτορα.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ

Ἄρθρον 17ον.- Ἀ.Γ. Συνελεύσεις τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου εἶναι τακτικαὶ καὶ ἔκτακτοι. Τακτικαὶ γίνονται ὅς τοις ἔτους, μίαν τὸν Ἰανουάριον καὶ μίαν τὸν Μάιον, ἔκτακτοι δὲ ὡς ἄν τις τὸ Δ.Σ. ἤθελεν κρίνει τοῦτο ἀναγκαῖον ἢ ἤθελε ζητήσῃ τοῦτο τὸ 1/20 τοῦλάχιστον τῶν ταμιακῶς ἐν τάξει μελῶν, δι' ἐγγράφου αἰτήσεως πρὸς τὸ Δ.Σ., ἐν ἣ ἀναγράφεται καὶ τὸ πρὸς συζήτησιν θέμα. Ὁ Πρόεδρος ὑποχρεοῦται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ νὰ καλέσῃ τὴν συνέλευσιν ἐν τῷ δέκα (10) τῷ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Συνελεύσεως λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων καὶ εἶναι ἀκυροὶ ἂν δὲν παρέστησαν εἰς αὐτάς τὸ 1/3 τοῦλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν τακτικῶν καὶ ταμιακῶς ἐν τάξει μελῶν. Πῆ γενομένης ἀπαρτίας κατὰ τὴν πρώτην συνέλευσιν καλεῖται νέα τοιαύτη μετὰ παρέλευσιν τριῶν τῷ ὀλιγώτερον καὶ δέκα τῷ πολὺ ἡμερῶν μετὰ τὰ αὐτὰ θέματα. Ἡ ἀπαρτία τῆς συνέλευσεως ταύτης δὲν δύναται νὰ εἶναι κάτω τοῦ 1/4 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν τακτικῶν καὶ ταμιακῶς ἐν τάξει μελῶν.

Ἐάν δὲν ἤθελεν εὑρεθῆ ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ ἡ δευτέρα αὕτη συνέλευσις, καλεῖται καὶ τρίτη ἐν τῷ 8 τῷ πολὺ ἡμερῶν, ἧς ἡ ἀπαρτία δέον νὰ εἶναι τὸ 1/5 τοῦλάχιστον τοῦ αὐτοῦ ὡς ἂν ἀριθμοῦ. Ἡ ἀπαρτία ὅμως αὕτη δὲν δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 30 μελῶν, ἐφ' ὅσον ὁ Σύνδεσμος ἔχει μέλη ὀλιγώτερα τῶν 100 καὶ πλειότερα τῶν 60.

ἄλλοι τινες
ἵκονται πρὸς
τὸν ἑταίρον
τῆς εἰσοφίας
ἵκονται πρὸς
τὴν συνέλευσιν
τῆς ἐπόμενης
ἡμέρας
ἡ πρόκλησις
δὲ καὶ τὸ δημοσίον
ἵκονται πρὸς
τὸν ἑταίρον
ἵκονται πρὸς
τὴν συνέλευσιν
τῆς ἐπόμενης
ἡμέρας
ἡ πρόκλησις
δὲ καὶ τὸ δημοσίον
ἵκονται πρὸς
τὸν ἑταίρον
ἵκονται πρὸς
τὴν συνέλευσιν
τῆς ἐπόμενης
ἡμέρας
ἡ πρόκλησις
δὲ καὶ τὸ δημοσίον
ἵκονται πρὸς
τὸν ἑταίρον
ἵκονται πρὸς
τὴν συνέλευσιν
τῆς ἐπόμενης
ἡμέρας
ἡ πρόκλησις
δὲ καὶ τὸ δημοσίον

ἄν δὲν ἤθελεν εἰρεθεῖ ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ ἡ τρίτη συνέλευσις, ὅσα δύναται νὰ κληθεῖ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ μηνὸς νέα συνέλευσις, ἢ τῆς στατικοῦ ἢ περὶ διαλύσεως τοῦ Συνδέσμου, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τῶν 2/3 τοῦλάχιστον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ταμειακῶς ἐν τάξει μελῶν καὶ ἡ πλειοψηφία τῶν 3/4 τῶν παρόντων. Ὁ Πρόεδρος τῆς Γ.Σ. ἐκλέγεται τὴν ἡμέραν τῆς Συνελεύσεως, ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν καὶ κατευθύνει τὰς ἐργασίας τῆς.

Ἄρθρον 18ον.- Ἄλι προσκλήσεις διὰ τὴν Γ.Σ. γίνονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ὑπογράφονται δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Γ. Γραμματέως μερὶ μὴν τοῦ ὁποῦ ἀποστέλλονται πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν μελῶν πέντε (5) τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς διὰ τὴν συνέλευσιν ὀρισθείσης ἡμέρας συνεδριάσεως. Ἡ πρόσκλησις ἀναγράφει λεπτομερῶς τὸν τόπον καὶ χρόνον τῆς συνελεύσεως καὶ τὰ συζητητέα θέματα. Ἡ πρόσκλησις τοιχοκολλᾶται καὶ εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συνδέσμου, δύναται δὲ καὶ νὰ δημοσιευθῇ καὶ εἰς μίαν ἡμερησίαν τῆς ἔδρας του.

Ἄρθρον 19ον.- Κατὰ τὴν Γ.Σ. τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου λογοδοτεῖ τὸ Δ.Σ. διὰ τοῦ Προέδρου ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἀναγιγνώσκονται δὲ ἀπολογισμοὶ τῆς ταμειακῆς διαχειρίσεως, ὡς καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ἐκθεσις διαχειρίσεως τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἧς ἡ συνέλευσις ἀποφαίνεται περὶ τῆς ἐγκρίσεως ἢ μὴ τῆς διαχειρίσεως. Κατὰ τὴν αὐτὴν Γ.Σ. ἐγκρίνεται δὲ καὶ ὁ προϋ/σμός ἐσοδῶν καὶ ἐξόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἀρχομένου ἔτους ὃν ὑποχρεωτικῶς καταρτίζει τὸ Δ.Σ. καὶ εἰς ὃν ἀναγράφονται καὶ τυχόν ἀποζημιώσεις, ἡμεροαργίας χορηγούμεναι εἰς τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. τὰ ἀπασχολούμενα δι' ὑποθέσεις τοῦ Συνδέσμου. Πᾶσα ψηφοφορία κατὰ τὰς Γ.Σ. συνελεύσεις προκειμένου περὶ θεμάτων ἀρχαιρεσιῶν ἐκλογῆς ἀντιπροσώπων καὶ ἐμπιστοσύνης πρὸς τὸ Δ.Σ. ἐγκρίσεως λογοδοσίας γίνεται μυστικῶς διὰ ψηφοδελτίων πᾶσα δὲ ἄλλη δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἢ δι' ἀνατάσεως τῆς χειρὸς.

Δ. Π. Χ. Α. Ξ. Ρ. Ψ. Σ. Τ. Α. Ϊ

Ἄρθρον 20ον.- Κατὰ τὴν Γ.Σ. τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου καθ' ἑκάστην διετίαν ἐνεργεῖται ἀρχαιρεσία πρὸς ἀνάδειξιν Συμβουλίου καὶ τριμελοῦς ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἧς ἡ ὁπερὰ εἶναι ἡ αὐτὴ μετὰ τὴν τοῦ Δ.Σ. Δικαιώματα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἔχουν μόνον τὰ τακτικὰ μέλη, τὰ ὅποια ἔχουσι συμπληρώσει τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, εἶναι Ἕλληνας πολῖται, ταμειακῶς ἐν τάξει καὶ ἔχουν ἐγγραφῇ ἐν τοῦλάχιστον ἔτος πρὸ τῶν ἀρχαιρεσιῶν. Πληρωμαὶ καθυστερομένων εἰσφορῶν δύναται νὰ γίνουσι καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἀρχαιρεσιῶν πρὸ τῆς ψηφοφορίας. Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ μέλους τοῦ Δ.Σ. καὶ τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλουσι ἐγγράφους αἰτήσεις πρὸς τὸ Δ.Σ. μέχρι τῆς προηγουμένης τῆς συνελεύσεως ἡμέρας, ὃ δὲ Πρόεδρος ἀνακοινοῖ τὰ ὀνόματα τῶν αἰτῶντων εἰς τὴν συνέλευσιν, ἀναρτᾷ δὲ πῖνακα τῶν ὑποψηφίων εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας, μεχωρισμένως διὰ τὸ Δ.Σ. καὶ τὴν Ε.Ε. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ὑποβληθοῦν κατὰ τ' ἀνωτέρω αἰτήσεις ὑποψηφίων ἕκαστος ἐκλογεὺς ψηφίζει τοὺς κατὰ τὴν κρίσιν του καταλλήλους διὰ τὰ ἀξιώματα τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. καὶ τῆς Ε.Ε.

Τὸ Δ.Σ. δύναται εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν δὲν συμπληρωθῇ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ὑποψηφίων νὰ προτείνῃ τῶν ἀναγκαῶν ἀριθμὸν μελῶν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ψηφοδελτίου. Ἐπιτυχόντες θεωροῦνται οἱ λαβόντες τὰς πλείονας ψήφους, ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ ἐνεργεῖται κλήρωσις ὑπὸ τῆς κατὰ τὰ κατωτέρω Ἐφ. Ἐπιτροπῆς. Θεωροῦνται ἐκλεγέντες ὡς τακτικὰ μέλη διὰ μέ τὸ Δ.Σ. οἱ ἐν

ἄν δὲν ἤθελεν εἰρεθεῖ ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ ἡ τρίτη συνέλευσις, ὅσα δύναται νὰ κληθεῖ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ μηνὸς νέα συνέλευσις, ἢ τῆς στατικοῦ ἢ περὶ διαλύσεως τοῦ Συνδέσμου, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τῶν 2/3 τοῦλάχιστον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ταμειακῶς ἐν τάξει μελῶν καὶ ἡ πλειοψηφία τῶν 3/4 τῶν παρόντων. Ὁ Πρόεδρος τῆς Γ.Σ. ἐκλέγεται τὴν ἡμέραν τῆς Συνελεύσεως, ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν καὶ κατευθύνει τὰς ἐργασίας τῆς. Ἄρθρον 18ον.- Ἄλι προσκλήσεις διὰ τὴν Γ.Σ. γίνονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ὑπογράφονται δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Γ. Γραμματέως μερὶ μὴν τοῦ ὁποῦ ἀποστέλλονται πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν μελῶν πέντε (5) τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς διὰ τὴν συνέλευσιν ὀρισθείσης ἡμέρας συνεδριάσεως. Ἡ πρόσκλησις ἀναγράφει λεπτομερῶς τὸν τόπον καὶ χρόνον τῆς συνελεύσεως καὶ τὰ συζητητέα θέματα. Ἡ πρόσκλησις τοιχοκολλᾶται καὶ εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συνδέσμου, δύναται δὲ καὶ νὰ δημοσιευθῇ καὶ εἰς μίαν ἡμερησίαν τῆς ἔδρας του. Ἄρθρον 19ον.- Κατὰ τὴν Γ.Σ. τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου λογοδοτεῖ τὸ Δ.Σ. διὰ τοῦ Προέδρου ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἀναγιγνώσκονται δὲ ἀπολογισμοὶ τῆς ταμειακῆς διαχειρίσεως, ὡς καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ἐκθεσις διαχειρίσεως τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἧς ἡ συνέλευσις ἀποφαίνεται περὶ τῆς ἐγκρίσεως ἢ μὴ τῆς διαχειρίσεως. Κατὰ τὴν αὐτὴν Γ.Σ. ἐγκρίνεται δὲ καὶ ὁ προϋ/σμός ἐσοδῶν καὶ ἐξόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἀρχομένου ἔτους ὃν ὑποχρεωτικῶς καταρτίζει τὸ Δ.Σ. καὶ εἰς ὃν ἀναγράφονται καὶ τυχόν ἀποζημιώσεις, ἡμεροαργίας χορηγούμεναι εἰς τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. τὰ ἀπασχολούμενα δι' ὑποθέσεις τοῦ Συνδέσμου. Πᾶσα ψηφοφορία κατὰ τὰς Γ.Σ. συνελεύσεις προκειμένου περὶ θεμάτων ἀρχαιρεσιῶν ἐκλογῆς ἀντιπροσώπων καὶ ἐμπιστοσύνης πρὸς τὸ Δ.Σ. ἐγκρίσεως λογοδοσίας γίνεται μυστικῶς διὰ ψηφοδελτίων πᾶσα δὲ ἄλλη δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἢ δι' ἀνατάσεως τῆς χειρὸς. Δ. Π. Χ. Α. Ξ. Ρ. Ψ. Σ. Τ. Α. Ϊ Ἄρθρον 20ον.- Κατὰ τὴν Γ.Σ. τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου καθ' ἑκάστην διετίαν ἐνεργεῖται ἀρχαιρεσία πρὸς ἀνάδειξιν Συμβουλίου καὶ τριμελοῦς ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἧς ἡ ὁπερὰ εἶναι ἡ αὐτὴ μετὰ τὴν τοῦ Δ.Σ. Δικαιώματα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἔχουν μόνον τὰ τακτικὰ μέλη, τὰ ὅποια ἔχουσι συμπληρώσει τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, εἶναι Ἕλληνας πολῖται, ταμειακῶς ἐν τάξει καὶ ἔχουν ἐγγραφῇ ἐν τοῦλάχιστον ἔτος πρὸ τῶν ἀρχαιρεσιῶν. Πληρωμαὶ καθυστερομένων εἰσφορῶν δύναται νὰ γίνουσι καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἀρχαιρεσιῶν πρὸ τῆς ψηφοφορίας. Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ μέλους τοῦ Δ.Σ. καὶ τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλουσι ἐγγράφους αἰτήσεις πρὸς τὸ Δ.Σ. μέχρι τῆς προηγουμένης τῆς συνελεύσεως ἡμέρας, ὃ δὲ Πρόεδρος ἀνακοινοῖ τὰ ὀνόματα τῶν αἰτῶντων εἰς τὴν συνέλευσιν, ἀναρτᾷ δὲ πῖνακα τῶν ὑποψηφίων εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας, μεχωρισμένως διὰ τὸ Δ.Σ. καὶ τὴν Ε.Ε. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ὑποβληθοῦν κατὰ τ' ἀνωτέρω αἰτήσεις ὑποψηφίων ἕκαστος ἐκλογεὺς ψηφίζει τοὺς κατὰ τὴν κρίσιν του καταλλήλους διὰ τὰ ἀξιώματα τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. καὶ τῆς Ε.Ε. Τὸ Δ.Σ. δύναται εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν δὲν συμπληρωθῇ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ὑποψηφίων νὰ προτείνῃ τῶν ἀναγκαῶν ἀριθμὸν μελῶν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ψηφοδελτίου. Ἐπιτυχόντες θεωροῦνται οἱ λαβόντες τὰς πλείονας ψήφους, ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ ἐνεργεῖται κλήρωσις ὑπὸ τῆς κατὰ τὰ κατωτέρω Ἐφ. Ἐπιτροπῆς. Θεωροῦνται ἐκλεγέντες ὡς τακτικὰ μέλη διὰ μέ τὸ Δ.Σ. οἱ ἐν

πρώτοι κατά σειράν, διά δέ τήν Ε.Ε. οι τρεις πρώτοι κατά σειράν, πάντες δέ 83% οι λοιποί θεωρούνται επιλαχόντες. Αί άρχαιρεσαι ενεργοϋνται υπό της 'Εφ. 'Επιτροπής, έκλεγομένης υπό της Γ. Συνελεύσεως.

ΕΞΕΛΕΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

"Άρθρον 21ον.-'Ο έλεγχος και ή έποπτεία της διαχειρίσεως του Δ.Σ. άνατίθεται εις τριμελή έκ μελών του Συνδέσμου Ε.Ε. έκλεγομένην ως άνωτέρω υπό της συνελεύσεως. 'Η Ε.Ε. έποπτεύει και έλέγχει τας πράξεις του Δ.Σ. και του Ταμείου Ιόρα δέ επιβλέπει άν αύται συμφωνούσιν μέ τας διατάξεις του Νόμου, του Καταστατικού και τας αποφάσεις της Γ.Σ. Δικαιοϋται νά εξέτασθ ή τά έγγραφα και τά βιβλία του Συνδέσμου και νά ζητή όποτεδήποτε έπιδείξιν του περιεχομένου του Ταμείου. Συντάσσει έκθεσιν περί της διαχειρίσεως του Δ.Σ. και τήν υποβάλλει εις τήν Γεν. Συνέλευσιν. 'Η Ε.Ε. κατά τήν πρώτην μετά τήν έκλογήν της συνεδρίασιν έκλέγει τόν Πρόεδρον αυτής, δστις και διευθύνει τας εργασίας της.-

ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

"Άρθρον 22ον.-Τακτικοί πόροι του Συνδέσμου είναι οι εις τό άρθρον 7 του παρόντος δριζόμενοι, ήτοι δικαίωμα έγγραφής και αί έτήσιαι εισφοραί των μελών, έκτακτοι δέ πόροι είναι οι υπό της Γ.Σ. άπιβαλόμενοι τυχόν εισφοραί, οι τόκοι των κεφαλαίων, δωρεάι, κληροδοτήματα, κληροδοοσαι, έσοδα έκ δημοσιεύσεων καθώς και πών έτερον νόμιμον έσοδον. Δι' αποφάσεως της Γ.Σ. δύνανται ν' αόξομειοϋνται οι κατά τά άνωτέρω τακτικού πόροι.

"Άρθρον 23ον.-Τό διαχειριστικόν έτος άρχεται τήν 1ην 'Ιανουαρίου και λήγει τήν 31ην Δεκεμβρίου άνάστου έτους. 'Ο Προϋπ/σμός και όσ άπολογισμός συντάσσονται δι' έκαστον έτήσιον χρονικόν διάστημα.

"Άρθρον 24ον. 'Ο Προσφέρων εις τόν Σύνδεσμον όρχ άνω των 5000 άνακηρύσσεται ΔΩΡΗΤΗΣ, ό δέ προσφέρων 25.000 και άνω ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ και ό προσφέρων 50.000 και άνω ΜΕΓΑΛΕ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ. Οι εδεργέται και οι μ. εδεργέται όντες μέλη του Συνδέσμου άπαλλάσσονται της όποχρέωσως της έτησίας συνδρομής. 'Επίσης ό προσφέρων 2.000 όρχ. έφ' άπαξ έκ των τακτικών και άντεπιστελλόντων μελών.

ΤΕΛΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

"Άρθρον 25ον.-Τροποποίησις του καταστατικού ή διάλυσις του Συνδέσμου αποφασίζεται διά πλειοψηφίας των 3/4 των παρόντων μελών εν τή Γ.Σ., ήτις συγκαλείται ειδικώς προς τόν σκοπόν όπό του Δ.Σ. ή τή έγγραφω αίτήσει ειόσοι τουλάχιστον τακτικών μελών και άπαρτίζεται από τά 2/3 τουλάχιστον των έχόντων δικαίωμα ψήφου και εν Κοζάνη διαμενόντων μελών. Διαλυομένου όπωσδήποτε του Συνδέσμου ή περιουσία του και τό άρχείον του περιέρχονται εις τήν Δημοτικήν Βιβλιοθήκην Κοζάνης.

"Άρθρον 26ον.-'Ο Σύνδεσμος έχει σφραγίδα κυκλικήν φέρουσαν επί της περιφερείας της κυκλικώς τήν επωνυμίαν του Συνδέσμου, Κοζάνη 1967 και εις τό μέσον δέ άπεικόνισιν του ΕΡΜΟΥ και τήν φράσιν "ΛΟΓΙΟΣ ΚΑΙ ΚΕΔΡΩΣ ΕΡΑΝΗΣ". 'Η σφραγίς συμβολίζει τήν κατά τήν περίοδον της Τουρκοκρατίας άκμήν της πόλεως Κοζάνης και της περιοχής της εις τά Γράμματα και τό 'Εμπόριον.

"Άρθρον 27ον.-Διά πών μή προβλεπόμενον όπό του παρόντος καταστατικού

τοῦτο δι' ἀποφάσεως τῆς Γεν. Συνελεύσεως.
Ἄρθρον 28ον. - Τὸ παρὸν καταστατικὸν συγκείμενον ἐξ 28 ἄρθρων ἐνεκρῆθη σήμερον ὑπὸ τῶν ἰδρυτῶν ἐν Κοζάνῃ καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ συνεδριάξεως τῶν τῶν τοῦ ἀμαρχεῖου Κοζάνης ἔνθα συνήλθον πρὸς συνεόρτασιν καὶ ἀπογραφῆς τῶν ἰδρυτῶν ἕως ἔπειτα:

Ἐν Κοζάνῃ τῇ 22/12/67
Οἱ ἰδρυταί

Τ. ὀνοματεπωνύμων

τ. ἀπογραφῶν

Σημειώσεις: Τὸ καταστατικὸν τοῦτο ἐνεκρῆθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49/22.2.68 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Κοζάνης.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

του σωματείου που εδρεύει στην Κοζάνη με την επωνυμία "ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ – ΤΕΧΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ"

ΑΡΘΡΟ 1ο

Ιδρύεται Κοινοφελές Πολιτιστικό Σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ - ΤΕΧΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ με έδρα την Κοζάνη (σχετ. άρθρο 26^ο).

ΑΡΘΡΟ 2ο

Σκοπός του Συνδέσμου είναι:

- 1) Η έρευνα κάθε θέματος που αφορά στα γράμματα, στις τέχνες, στην ιστορία και στην παράδοση της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης, ειδικότερα δε η περισυλλογή, καταγραφή, διατήρηση, μελέτη και δημοσίευση γλωσσικού, λαογραφικού, ιστορικού υλικού και ειδών λαϊκής τέχνης και μέσω αυτών η προβολή του τόπου.
- 2) Η προβολή των παραπάνω επιτευγμάτων της ανθρώπινης διάνοησης και της τέχνης που έχουν σχέση με την εθνική παράδοση και την εξέλιξη της, αλλά και η ανάπτυξη των πνευματικών και καλλιτεχνικών δυνάμεων του τόπου με σκοπό την ανανέωση της πνευματικής ζωής και την προαγωγή του μορφωτικού επιπέδου των κατοίκων της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης.

ΑΡΘΡΟ 3ο

Την πραγματοποίηση του σκοπού αυτού θα επιδιώξει ο Σύνδεσμος:

α. Μέσω ανακοινώσεων, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών, διαλέξεων και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων (χορωδιακών, μουσικών, θεατρικών, εκθέσεων ζωγραφικής, λαογραφίας κ.α.), με σκοπό τη διαφώτιση των μελών του και του λαού εν γένει σχετικά με θέματα αναγόμενα στην αρχαιολογία, στην ιστορία και στην παράδοση του τόπου, αλλά και θεμάτων οποιασδήποτε τέχνης και επιστήμης.

β. Μέσω της έκδοσης βιβλίων και περιοδικών συγγραμμάτων και της δημοσίευσης σε αυτά ιστορικών, αρχαιολογικών και λαογραφικών εργασιών, κάθε είδους επιστημονικών και λογοτεχνικών πραγματειών, καθώς και πραγματειών αναφερομένων στον σκοπό του Συνδέσμου.

γ. Μέσω της προκήρυξης λογοτεχνικών διαγωνισμών για συγγραφή ποιημάτων, διηγημάτων και δοκιμίων γλωσσικού, αρχαιολογικού, ιστορικού και λαογραφικού περιεχομένου αλλά και κειμένων που σχετίζονται με κάθε επιστήμη και τέχνη και μέσω της ενίσχυσης σχετικών ερευνών και δημοσιευμάτων.

δ. Μέσω της χορήγησης υποτροφιών σε φοιτητές καταγόμενους από την Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης, οι οποίοι θα ακολουθήσουν τον κλάδο της Αρχαιολογίας και Λαογραφίας.

ε. Μέσω της ίδρυσης και οργάνωσης βιβλιοθήκης του Συνδέσμου, η οποία θα εμπλουτισθεί με κάθε είδους λογοτεχνικά βιβλία, πρωτίστως δε συγγράμματα και μελέτες αναφερόμενα στην ιστορία, στην αρχαιολογία, στη λαογραφία, στην εθνική παράδοση και στο φυσικό πλούτο της Περιφερειακής ενότητας, αλλά και μέσω της ίδρυσης και ενίσχυσης βιβλιοθηκών κοινοτικών, σχολικών και πολιτιστικών συλλόγων.

στ. Μέσω της ίδρυσης και οργάνωσης πινακοθήκης.

ζ. Μέσω της ίδρυσης και οργάνωσης σε Δημοτικές και Τοπικές Ενότητες, στα οποία υπάρχουν ευνοϊκές προϋποθέσεις, Ιστορικολαογραφικού Μουσείου και Μουσείου Φυσικής Ιστορίας στην Κοζάνη και λαογραφικών και άλλου τύπου ή κατηγορίας

Μουσείων που και ως τέτοιο ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ το Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα, που να ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Συνδέσμου. Για την καταγραφή και συντήρηση των αντικειμένων και τη λειτουργία του Μουσείου, το Δ.Σ. έχει τη δυνατότητα να προσλάβει ειδικό προσωπικό, επιστήμονες και φύλακες. Είναι επίσης δυνατόν να συστήσει κοινωφελές ίδρυμα ή οποιασδήποτε άλλης μορφής νομικό πρόσωπο του Μουσείου ή των Μουσείων (σχετ. άρθρο 10).

η. Μέσω ενεργειών της αρμοδίας υπηρεσίας για την προστασία και τη διάσωση των αρχαιοτήτων και μνημείων του τόπου.

θ. Μέσω της ίδρυσης παραρτημάτων του Συνδέσμου στις Κωμοπόλεις της Περιφερειακής Ενότητας και μέσω της συνεργασίας με κρατικούς φορείς, οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Πολιτιστικά Σωματεία.

ι. Μέσω της ίδρυσης χορευτικών συγκροτημάτων για την διάσωση και διάδοση των εθνικών χορών αλλά και χορωδιακών, μουσικών, θεατρικών και καλλιτεχνικών εν γένει συγκροτημάτων στα οποία θα διδάσκει έμμισθος ειδικός υπάλληλος, διοριζόμενος από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στα παραπάνω συγκροτήματα προΐσταται μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Συνδέσμου.

ια. Μέσω κάθε άλλου νόμιμου μέσου.

ΑΡΘΡΟ 4ο

Μέλη του Συνδέσμου έχουν τη δυνατότητα να είναι ανεξαρτήτως φύλου ενήλικες Έλληνες πολίτες γνωστοί για την εντιμότητα και το ήθος τους, την προσήλωση τους στην εθνική παράδοση και την αγάπη για την καλλιέργεια των γραμμάτων και των τεχνών και οι οποίοι επιθυμούν και μπορούν να εργάζονται και να προσφέρουν στην άνοδο του εκπολιτιστικού επιπέδου της Κοζάνης και της περιοχής.

Δεν έχουν τη δυνατότητα να είναι μέλη του Συνδέσμου όσοι με απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου στερούνται το δικαίωμα της ελευθερίας ίδρυσης συνεταιρισμών ή ενώσεων προσώπων και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή.

ΑΡΘΡΟ 5ο

Για να εγγραφεί κάποιος ως μέλος του Συνδέσμου πρέπει να υποβάλλει έγγραφη αίτηση στο Διοικητικό Συμβούλιο και με αυτή να αιτείται την εγγραφή του στα μητρώα των μελών και να δηλώνει ότι αποδέχεται το καταστατικό και τις νόμιμες αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης, συγχρόνως δε να καταβάλει το ποσόν του δικαιώματος εγγραφής και τη συνδρομή ενός έτους. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφαινεται για την εγγραφή αφού ερευνήσει αν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις όπως ορίζονται στο άρθρο 4 του παρόντος. Εάν η αίτηση απορριφθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη δυνατότητα ο αιτών να προσφύγει στην πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση, η οποία θα αποφασίσει οριστικά για την αποδοχή ή μη του αιτούντος ως μέλους του Συνδέσμου.

ΑΡΘΡΟ 6ο

Τα Μέλη του Συνδέσμου είναι: α) τακτικά, β) αρωγά, γ) αντεπιστέλλοντα, δ) επίτιμα και ε) μέλη συνεργάτες των συγκροτημάτων. Μέλη τακτικά εγγράφονται όσοι κατοικούν στην Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης, Έλληνες στο γένος, οι οποίοι δύνανται να συντελέσουν στην επιτυχία του σκοπού του Συνδέσμου. Αρωγά μπορούν να είναι Έλληνες πολίτες οπουδήποτε διαμένουν, οι οποίοι είναι δυνατόν να συμβάλλουν στην επιτυχία του σκοπού του Συνδέσμου μέσω οικονομικής ενίσχυσης ή οποιουδήποτε άλλου τρόπου. Αντεπιστέλλοντα μέλη εγγράφονται όλοι όσοι διαμένουν εκτός της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης και οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα μέσω του πνευματικού τους έργου να ενισχύσουν το σκοπό του Συνδέσμου. Επίτιμα μέλη, ο αριθμός των οποίων δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει το 1/10 των τακτικών μελών, εκλέγονται προσωπικότητες οι οποίες είναι δυνατόν να συμβάλλουν στην προαγωγή του σκοπού του Συνδέσμου. Ως συνεργάτες των διαφόρων συγκροτημάτων του Συνδέσμου εγγράφονται πρόσωπα ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, άνω των 18 ετών. Αυτά απαλλάσσονται από οποιαδήποτε εισφορά προς το Σύνδεσμο, προσφέρουν όμως καλλιτεχνικές και λοιπές υπηρεσίες αμισθί. Στα μέλη αυτά δύναται κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβούλου να

καταβάλλονται τα έξοδα κίνησης και διαμονής τους κατά τις μετακινήσεις των συγκροτημάτων εκτός έδρας και ημεραργίες στις περιπτώσεις που απασχολούνται με την τακτική τους εργασία με συμμετοχή τους σε εκδηλώσεις του Συνδέσμου. Τα μέλη αυτά δεν έχουν δικαίωμα ψήφου και ούτε μετέχουν στις Γενικές Συνελεύσεις. Δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα τακτικά μέλη.

ΑΡΘΡΟ 7ο

Τα μέλη του Συνδέσμου καταβάλλουν υποχρεωτικά στο ταμείο του Σωματείου α) εφ' άπαξ ποσό για το δικαίωμα εγγραφής όπως ορίζει το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο β) ετήσια συνδρομή, όπως ορίζει το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο και γ) τις καθορισμένες από τη Γενική Συνέλευση έκτακτες εισφορές των μελών για την επιτυχία των επιδιωκόμενων σκοπών του Συνδέσμου, οι οποίες όμως δεν είναι δυνατόν να υπερβούν κατά έτος το διπλάσιο της ετήσιας τακτικής εισφοράς.

Κάθε μέλος δικαιούται να αποχωρήσει οποτεδήποτε από το Σύνδεσμο αφού υποβάλλει αίτηση για τη διαγραφή του από το μητρώο των μελών, αλλά υποχρεούται να καταβάλλει τις τυχόν καθυστερημένες συνδρομές ή έκτακτες εισφορές του μέχρι την ημέρα της διαγραφής του, χωρίς να έχει κανένα δικαίωμα στην περιουσία του Συνδέσμου. Μέλη τα οποία καθυστερούν την καταβολή της συνδρομής τους, δεν δικαιούνται, να ψηφίσουν στις συνελεύσεις. Μέλη που καθυστερούν την καταβολή της συνδρομής τους επί δύο έτη και πλέον διαγράφονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, έχοντας τη δυνατότητα να επανεγγραφούν με την καταβολή των καθυστερουμένων συνδρομών.

ΑΡΘΡΟ 8ο

Κάθε μέλος το οποίο αντιδρά στις επιδιώξεις και τους σκοπούς του Συνδέσμου ή παρεμβάλλει προσκόμματα στην εκτέλεση αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης ή η διαγωγή του είναι αντιπνευματική και ασυμβίβαστη με την αξιοπρέπεια του Συνδέσμου και τα συμφέροντά του, υπόκειται σε παρατήρηση, μομφή, προειδοποίηση για απώλεια της ιδιότητας του ως μέλος του

Συνδέσμου και διαγραφή του με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η απόφαση όμως αυτή πρέπει να τεθεί υπό την κρίση της Γενικής Συνέλευσης, αποφαινομένη οριστικώς. Κατά της απόφασης περί αποβολής μέλους από τον Σύνδεσμο ή από τη Διοίκηση για πειθαρχικούς λόγους, έχει τη δυνατότητα να ασκήσει την κατά άρθρον 88 του Αστικού Κώδικα προσφυγή.

ΑΡΘΡΟ 9ο

Τα μέλη τα οποία συμμορφώνονται στις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού, τους ειδικούς κανονισμούς και τις αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως, δικαιούνται να λαμβάνουν μέρος στις Γενικές Συνελεύσεις, να ελέγχουν σε αυτές τις πράξεις της Διοίκησης, να εκλέγουν και να εκλέγονται μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Εξελεγκτικής Επιτροπής και να ψηφίζουν στις Συνελεύσεις επί παντός τιθέμενου προς ψήφιση ζητήματος, που αφορά στους σκοπούς του Σύνδεσμου, δικαιούνται δε επίσης να απολαμβάνουν κάθε ωφέλεια και εξυπηρέτηση νομίμως επιδιωκόμενη από το Σύνδεσμο.

ΑΡΘΡΟ 10ο

Σύμφωνα με το άρθρο 3 έχει τη δυνατότητα ο Σύνδεσμος μέσω του Διοικητικού Συμβουλίου να ιδρύσει και να οργανώσει παραρτήματα στις εκτός Κοζάνης πόλεις ή κωμοπόλεις της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης. Για καθένα από τα παραρτήματα αυτά προΐσταται τριμελής επιτροπή εκλεγόμενη επιτόπου από τα μέλη. Τα σχετικά με τη λειτουργία των Παραρτημάτων αυτών θα κανονίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω εσωτερικού Κανονισμού σε συνεννόηση πάντοτε με την Επιτροπή (σχετ. άρθρο 3ζ).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΡΘΡΟ 11ο

Ο Σύνδεσμος διοικείται από εννεαμελές διοικητικό Συμβούλιο, εκλεγμένο για μια τριετία από τη Γενική Συνέλευση, η οποία συνέρχεται για τον λόγο αυτό, μέσω μυστικής ψηφοφορίας με ψηφοδέλτιο. Το εκλεγμένο Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται σε συνεδρίαση με την φροντίδα του πλειονοψηφίσαντος συμβούλου εντός 15 ημερών από την εκλογή του, εκλέγει μεταξύ των μελών του, τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, τον γενικό γραμματέα, τον αναπληρωτή γενικό γραμματέα για την υπογραφή των εξερχομένων εγγράφων σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Γενικού Γραμματέα, τον ταμία και τους εφόρους: α) Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου, β) Μουσείου Φυσικής Ιστορίας, γ) Βιβλιοθήκης, δ) Εκδόσεων και δημοσιεύσεων, ε) Μουσικού τμήματος, στ) Θεατρικού τμήματος, ζ) Χορευτικού συγκροτήματος, η) Διαλέξεων και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, θ) Έφορος Μακεδονικού Αγώνα και ι) Έφορος άλλων Μουσείων ή ακινήτων, που έχει στην κυριότητά του ο Σύνδεσμος. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής, αρχόμενη από τη συγκρότηση σε σώμα του διοικητικού Συμβουλίου ως τη συμπλήρωση τριετούς θητείας. Τα μέλη του Δ.Σ. είναι εις ολόκληρον υπεύθυνα έναντι του Συνδέσμου και είναι δυνατόν να ανακληθούν και αναπληρωθούν από τη Γενική Συνέλευση μετά από απόφαση που θα ληφθεί με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών στην περίπτωση ανάρμοστης κι ασυμβίβαστης συμπεριφοράς προς τους σκοπούς και τα συμφέροντα του Συνδέσμου. Για την ανάκληση όμως του Προέδρου απαιτείται πλειοψηφία των 2/3 των παρόντων μελών. Δεν έχει τη δυνατότητα να είναι μέλος της Διοίκησης του Συνδέσμου όποιος στερείται αυτοδικαίως ή κατόπιν δικαστικής απόφασης των πολιτικών του δικαιωμάτων και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή.

Τα μέλη της Διοίκησης του Συνδέσμου δεν έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν επ' αμοιβή εξηρημένη εργασία ή να συνάπτουν με αυτό συμβάσεις συνεπαγόμενες τη λήψη αμοιβής για την προσφορά πάσης φύσεως υπηρεσιών που αποβλέπουν στην επίτευξη κέρδους για την ανάληψη έργου προμηθείας ή οιασδήποτε άλλης παροχής στον Σύνδεσμο, με βάση τις περί εντολής διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Ως προς τις δαπάνες των μελών της Διοίκησης και των απλών μελών των καλλιτεχνικών συγκροτημάτων του Συνδέσμου αλλά και λοιπών μελών, αυτά δικαιούνται αποζημίωσης λόγω απασχόλησης τους με τις υποθέσεις του Συνδέσμου εκτός της έδρας αλλά και έξοδα κίνησης και διαμονής σε ξενοδοχείο, εγκεκριμένα από τη Διοίκηση.

ΑΡΘΡΟ 12ο

Το Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικώς μια φορά το μήνα, κατόπιν πρόσκλησης υπογραφόμενης από τον πρόεδρο και τον γενικό γραμματέα στην οποία αναγράφονται τα θέματα της ημερησίας διάταξης, και εκτάκτως όσες φορές παραστεί ανάγκη ή αν το ζητήσουν τέσσερις τουλάχιστον Σύμβουλοι, μέσω αίτησης, στην οποία πρέπει να αναγράφονται τα προς συζήτηση θέματα. Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία, εφ' όσον κατά τη συνεδρίαση παρίστανται πέντε (5) τουλάχιστον μέλη. Οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται με την πλειοψηφία των παρόντων, σε περίπτωση δε ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

ΑΡΘΡΟ 13ο

Μέλος του Δ.Σ. το οποίο απουσιάζει αδικαιολόγητα πλέον των τριών κατά σειρά συνεδριάσεων αντικαθίσταται με μέριμνα του προέδρου από τον κατά σειρά επιλαχόντα σύμβουλο. Η αντικατάσταση του προέδρου γίνεται πάντοτε με απόφαση της Γεν. Συνέλευσης. Σε περίπτωση παραίτησης μέλους του Δ.Σ. καλείται προς αναπλήρωση με τη μέριμνα του προέδρου ο κατά σειρά επιλαχών κατά τις αρχαιεσίες. Αν δεν υπάρχουν επιλαχόντες καλείται η Γενική Συνέλευση προς εκλογή αντικαταστάτη του παραιτηθέντος μέλους.

ΑΡΘΡΟ 14ο

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. εκπροσωπεί τον Σύνδεσμο ενώπιον των Δικαστηρίων και όλων εν γένει των κρατικών Αρχών σε όλες τις σχέσεις και διαφορές του συγκαλεί, προεδρεύει και διευθύνει τις συνεδριάσεις του διοικητικού Συμβουλίου, θέτει ζητήματα προς ψηφοφορία, και έχει τη δυνατότητα να διακόψει ή να διαλύσει οποιαδήποτε συνέλευση ή συνεδρίαση, η οποία είναι θορυβώδης και απειλούνται προστριβές και αντεγκλήσεις, εκτελεί τις αποφάσεις του Συμβουλίου και των γενικών Συνελεύσεων, υπογράφει με τον γενικό γραμματέα τα έγγραφα και τα εντάλματα πληρωμής. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του προέδρου αναπληρώνει αυτόν ο αντιπρόεδρος και σε περίπτωση κωλύματος και αυτού ο γενικός γραμματέας.

ΑΡΘΡΟ 15ο

Ο γενικός γραμματέας διευθύνει το Γραφείο, φυλάσσει τα αρχεία, τη σφραγίδα του Συνδέσμου και τα μητρώα των μελών. Υπογράφει με τον πρόεδρο τα εντάλματα πληρωμής και όλα τα έγγραφα του Συνδέσμου, καταρτίζει με τον πρόεδρο την ημερησία διάταξη των συνεδριάσεων του Δ.Σ. και υπογράφει με τον πρόεδρο και τα λοιπά μέλη τα πρακτικά των συνεδριάσεων. Τον Γενικό Γραμματέα απόντα ή κωλύόμενο αναπληρώνει ο αναπληρωτής Γραμματέας. Για την εύρυθμη λειτουργία του Δ.Σ προβλέπεται ειδικός γραμματέας ο οποίος έχει τη δυνατότητα να συνδράμει στο έργο του τον γενικό γραμματέα. Αυτός είναι έμμισθος υπάλληλος του Συνδέσμου.

ΑΡΘΡΟ 16ο

Ο Ταμίας εισπράττει με διπλότυπες αποδείξεις, οι οποίες φέρουν τη σφραγίδα του Συνδέσμου και την υπογραφή του εισπράττοντος, τις ετήσιες συνδρομές των μελών και όλα εν γένει τα έσοδα του Συνδέσμου. Ο Ταμίας ενεργεί κάθε πληρωμή με βάση εντάλματα, τα οποία υπογράφονται από τον πρόεδρο και γενικό γραμματέα και φέρουν τη σφραγίδα του Συνδέσμου.

Σε κάθε ένταλμα πληρωμής πρέπει απαραίτητως να αναφέρεται ο αριθμός του πρακτικού έγκρισης πληρωμής εκ μέρους του Δ.Σ. Ο ταμίας καταθέτει σε μία ή περισσότερες τράπεζες όλες τις εισπράξεις του Συνδέσμου. Η ανάληψη των κατά-τεθειμένων χρημάτων, χρεογράφων και αξιών ενεργείται από τον Ταμιά μετά από έγκριση και εξουσιοδότηση του Δ.Σ. Ο ταμίας τηρεί το βιβλίο Ταμείου και φυλάσσει σε φακέλους τα δικαιολογητικά πληρωμής. Στην αρχή κάθε μήνα υποβάλλει συνοπτική κατάσταση των εσόδων και εξόδων του προηγούμενου μήνα και στο τέλος του έτους τον απολογισμό της διαχείρισης και της περιουσίας του Συνδέσμου καθώς και τον προϋπολογισμό της επομένης διαχειρίσεως.

Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του ταμιά τον αναπληρώνει ένα από τα μέλη του Δ.Σ., με ευθύνη και υπόδειξη του. Το Δ.Σ. έχει τη δυνατότητα να διορίσει βοηθό ταμιά, λογιστή ή εισπράκτορα ως έμμισθο υπάλληλο με τις προβλεπόμενες από τον

νόμο αποδοχές.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 17ο

Οι Γενικές Συνελεύσεις των μελών του Συνδέσμου είναι τακτικές και έκτακτες. Τακτικές γίνονται μια φορά το έτος, έκτακτες όσες φορές το Δ.Σ. το κρίνει αναγκαίο ή το ζητήσει το 1/20 τουλάχιστον των ταμειακώς τακτοποιημένων μελών, μέσω εγγράφου αίτησης προς το Δ.Σ., στην οποία αναγράφεται και το θέμα συζήτησης.

Ο Πρόεδρος υποχρεούται σ' αυτήν την περίπτωση να καλέσει τη Συνέλευση εντός δέκα (10) το πολύ ημερών από την υποβολή της αίτησης. Οι αποφάσεις της Συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και είναι άκυρες, αν δεν παραστάθηκαν σε αυτές το 1/3 τουλάχιστον του όλου αριθμού των τακτικών και ταμειακώς τακτοποιημένων μελών. Σε περίπτωση μη ύπαρξης απαρτίας κατά την πρώτη Συνέλευση καλείται νέα σε διάστημα τριών το ολιγότερο και δέκα το πολύ ημερών με τα ίδια θέματα. Η απαρτία της Συνέλευσης αυτής δεν μπορεί να είναι κάτω του 1/4 του όλου αριθμού των τακτικών και ταμειακώς τακτοποιημένων μελών.

Εάν δεν υπάρξει απαρτία και στη δεύτερη αυτή Συνέλευση, καλείται εντός οκτώ το πολύ ημερών Συνέλευση της οποίας η απαρτία πρέπει να είναι το 1/5 (1/5 τουλάχιστον του παραπάνω αριθμού). Η απαρτία όμως αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη του αριθμού των πενήντα μελών εφ' όσον ο Σύνδεσμος έχει μέλη λιγότερα των εκατό και περισσότερα των εξήντα.

Εάν δεν διαπιστωθεί απαρτία και στην τρίτη αυτή Συνέλευση, δεν είναι δυνατόν να κληθεί για το ίδιο θέμα νέα συνέλευση πριν από την παρέλευση μήνα, η οποία τότε θεωρείται ως πρώτη. Για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη τροποποίηση του καταστατικού ή τη διάλυση του Συνδέσμου, απαιτείται η παρουσία του 1/2 τουλάχιστον των ταμειακώς τακτοποιημένων μελών και η πλειοψηφία των 3/4 των παρόντων (σχετ. άρθρο 25). Ο πρόεδρος της γενικής Συνέλευσης εκλέγεται την ημέρα της

Συνέλευσης από την πλειοψηφία των παρόντων μελών και κατευθύνει τις εργασίες της.

ΑΡΘΡΟ 18ο

Οι προσκλήσεις για την Γ.Σ. γίνονται από τον πρόεδρο, υπογράφονται όμως και από τον γενικό γραμματέα, ο οποίος μεριμνά για την αποστολή τους προς κάθε μέλος πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν την ημέρα της συνεδρίασης της Συνέλευσης. Η πρόσκληση αναγράφει λεπτομερώς τον τόπο και το χρόνο της Συνέλευσης και τα θέματα προς συζήτηση. Η πρόσκληση αναρτάται και στα γραφεία του Συνδέσμου, μπορεί δε να γνωστοποιείται μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης γραπτού ή ηλεκτρονικού τύπου, 5 τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνέλευση.

ΑΡΘΡΟ 19ο

Κατά την ετήσια γενική Συνέλευση κατά το Α' δίμηνο του έτους λογοδοτεί το Δ.Σ. μέσω του προέδρου για τα πεπραγμένα του προηγούμενου έτους, αναγιγνώσκεται ο απολογισμός της ταμειακής διαχείρισης καθώς και η ελεγκτική έκθεση διαχείρισης της εξελεγκτικής επιτροπής, σύμφωνα με την οποία η συνέλευση αποφαινεται σχετικά με την έγκριση ή μη της διαχείρισης. Το Δ.Σ έχει τη δυνατότητα να συγκαλεί γενική Συνέλευση πανηγυρικού χαρακτήρα, στην οποία επιτρέπεται η συμμετοχή εκπροσώπων των τοπικών αρχών, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να λάβουν το λόγο. Ως τέτοια μπορεί να χαρακτηριστεί η Γ. Συνέλευση για την καθιερωμένη κοπή της πίτας. Κατά την τακτική αυτή Γ.Σ. εγκρίνεται ο προϋπολογισμός εσόδων και εξόδων του αρχομένου έτους τον οποίο υποχρεωτικά καταρτίζει το Δ.Σ. και στον οποίο αναγράφονται και τυχόν αποζημιώσεις, ημεραργίες χορηγούμενες στα μέλη του Δ.Σ. τα οποία απασχολούνται με τις υποθέσεις του Συνδέσμου εκτός έδρας.

Κάθε ψηφοφορία κατά τις γενικές Συνελεύσεις σχετικά με θέματα αρχαιρεσιών, εκλογής αντιπροσώπων και εμπιστοσύνης προς το Δ.Σ. και έγκρισης λογοδοσίας γίνεται μυστικά μέσω ψηφοδελτίων και κάθε άλλη με ονομαστική κλήση ή με την ανάταση του χεριού.

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ

ΑΡΘΡΟ 20ο

Κατά τη γενική Συνέλευση του Α' διμήνου κάθε τριετία διενεργούνται αρχαιρεσίες για την ανάδειξη Συμβουλίου και τριμελούς εξελεγκτικής επιτροπής, της οποίας η θητεία είναι χρονικά ίδια με αυτή του Δ.Σ.. Δικαίωμα του εκλέγεσθαι έχουν μόνο τα τακτικά μέλη, τα οποία έχουν συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας τους, είναι Έλληνες πολίτες, ταμειακώς τακτοποιημένα και έχουν εγγραφεί τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από τις αρχαιρεσίες. Καταβολή καθυστερούμενων συνδρομών μπορεί να γίνει και κατά την ημέρα των αρχαιρεσιών πριν από την ψηφοφορία.

Οι υποψήφιοι για το αξίωμα του μέλους του Δ.Σ. και της εξελεγκτικής επιτροπής υποβάλλουν εγγράφως αίτηση προς το Δ.Σ. μέχρι την προηγούμενη από την ημέρα της Συνέλευσης και ο πρόεδρος ανακοινώνει τα ονόματα των αιτούντων στη Συνέλευση και αναρτά πίνακα των υποψηφίων στην αίθουσα των συνεδριάσεων πριν την έναρξη της ψηφοφορίας, χωριστά για το Δ.Σ. και την Ε.Ε. Σε περίπτωση που δεν υποβληθούν σύμφωνα με τα παραπάνω αιτήσεις υποψηφίων, κάθε εκλογεύς ψηφίζει κατά την κρίση του τους καταλλήλους για τα αξιώματα των μελών του Δ.Σ. και της Ε.Ε.

Επιτυχόντες θεωρούνται όσοι λάβουν τις περισσότερες ψήφους, σε περίπτωση ισοψηφίας ενεργείται κλήρωση σύμφωνα με τα παρακάτω από την Εφορευτική Επιτροπή. Θεωρούνται εκλεγέντες ως τακτικά μέλη για το Διοικητικό Συμβούλιο οι εννέα πρώτοι κατά σειρά και για την εξελεγκτική επιτροπή οι τρεις πρώτοι κατά σειρά, όλοι οι λοιποί θεωρούνται επιλαχόντες. Οι αρχαιρεσίες ενεργούνται από την εφορευτική Επιτροπή, η οποία εκλέγεται από τη Συνέλευση και αποτελείται από τον πρόεδρο και δύο άλλα μέλη.

ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΡΘΡΟ 21ο

Ο έλεγχος και η εποπτεία της διαχείρισης του Δ.Σ. ανατίθεται σε τριμελή εξελεγκτική Επιτροπή αποτελούμενη από μέλη του Συνδέσμου, εκλεγμένη σύμφωνα με τα παραπάνω από τη Συνέλευση. Η εξελεγκτική Επιτροπή εποπτεύει και ελέγχει τις πράξεις του Δ.Σ. και του ταμεία και η ίδια επιβλέπει αν αυτές συμφωνούν με τις διατάξεις του νόμου, του καταστατικού και τις αποφάσεις της γενικής Συνέλευσης. Δικαιούται να εξετάζει τα έγγραφα και τα βιβλία του Συνδέσμου και να ζητάει οποτεδήποτε επίδειξη του περιεχομένου του ταμείου. Συντάσσει έκθεση σχετική με τη διαχείριση του Δ.Σ. και την υποβάλλει στην γενική Συνέλευση. Η Ε.Ε. κατά την πρώτη μετά την εκλογή της συνεδρίαση εκλέγει τον πρόεδρο της, ο οποίος και διευθύνει τις εργασίες της.

ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΑΡΘΡΟ 22ο

Τακτικοί πόροι του Συνδέσμου είναι οι οριζόμενοι από το άρθρο 7 του παρόντος, δηλαδή το δικαίωμα εγγραφής και οι ετήσιες συνδρομές των μελών. Έκτακτοι πόροι είναι οι τυχόν επιβαλλόμενες έκτακτες εισφορές από τη Γεν. Συνέλευση (και ειδικά για τα έξοδα λειτουργίας του χορευτικού συγκροτήματος και του μουσικού τμήματος, στους γονείς και κηδεμόνες των συμμετεχόντων στα τμήματα αυτά), οι τόκοι των κεφαλαίων, δωρεές, κληροδοτήματα, κληροδοσίες, έσοδα από δημοσιεύσεις και πώληση βιβλίων, καρτών, σύγχρονων ειδών λαϊκής τέχνης και ορυκτολογίας, καθώς και κάθε άλλο νόμιμο έσοδο. Με απόφαση της Γεν. Συνέλευσης μπορούν να αυξομειώνονται οι παραπάνω τακτικοί πόροι.

Κληροδοσίες και δωρεές γίνονται δεκτές υπό όρους έπειτα από έγκριση της γενικής Συνέλευσης που παρέχεται από την πλειοψηφία του μισού τουλάχιστον των μελών του Συνδέσμου. Κληρονομίες καταλιπόμενες στον Σύνδεσμο γίνονται δεκτές πάντοτε επ' ωφελεία απογραφής. Κληρονομίες, κληροδοσίες, δωρεές υπέρ του Συνδέσμου για συγκεκριμένο σκοπό τελούν υπό ιδιαίτερη διαχείριση εντός του προϋπολογισμού του

Συνδέσμου και τυχόν έσοδα, προερχόμενα από αυτές διατίθενται αποκλειστικά σύμφωνα με τους τιθέμενους όρους από τον διαθέτη ή τον δωρητή.

Οι δωρεές προς το Σύνδεσμο γίνονται δεκτές επωνύμως.

Για την παρακολούθηση των κληροδοτημάτων τηρούνται ειδικά βιβλία εσόδων-εξόδων και ορίζεται από το Δ.Σ. εποπτεύουσα τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχει απαραίτητως ο πρόεδρος του Δ.Σ. Αυτή πρέπει να μεριμνά, ώστε οι ενέργειες για τη διαχείριση των εσόδων των κληροδοτημάτων να είναι σύννομες.

ΑΡΘΡΟΝ 23ο

Το διαχειριστικό έτος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους. Ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός συντάσσονται για κάθε ετήσιο χρονικό διάστημα.

ΑΡΘΡΟΝ 24ο

Ανάλογα με το ποσό που προσφέρει ως δωρεά στον Σύνδεσμο κάποιος θεωρείται συνδρομητής, δωρητής, μέγας δωρητής, ευεργέτης και μέγας ευεργέτης, όπως τα ποσά αυτά ορίζονται από το εκάστοτε Δ.Σ. Τα ποσά αυτά αναπροσαρμόζονται ανά τριετία από το Δ.Σ. με βάση τα αναφερόμενα εις το αρχικό καταστατικό. Οι ευεργέτες και οι μεγάλοι ευεργέτες απαλλάσσονται από την υποχρέωση της ετησίας συνδρομής.

Τ Ε Λ Ι Κ Ε Σ Δ Ι Α Τ Α Ξ Ε Ι Σ

ΑΡΘΡΟ 25ο

Τροποποίηση του καταστατικού ή διάλυση του Συνδέσμου αποφασίζεται με την πλειοψηφία των 3/4 των παρόντων μελών στη γενική Συνέλευση, η οποία συγκαλείται ειδικά για το σκοπό αυτό από το Δ.Σ. ή με έγγραφη αίτηση είκοσι

τουλάχιστον τακτικών μελών και χρειάζεται η παρουσία τουλάχιστον των μισών (1/2) μελών των εχόντων δικαίωμα ψήφου, όπως ορίζεται στο άρθρο 99 του Αστικού Κώδικα (σχετ. άρθρο 17). Οι έννομες συνέπειες όλων των τροποποιήσεων επέρχονται από την έναρξη ισχύος του Καταστατικού.

Σε περίπτωση διάλυσης του Συνδέσμου η περιουσία, δηλαδή τα κληροδοτήματα, τα κτίσματα, οι στολές των χορευτικών, τα έπιπλα και σκεύη του, περιέρχονται στο κοινωφελές ίδρυμα ή οποιασδήποτε άλλης μορφής νομικό πρόσωπο του Μουσείου ή των Μουσείων και σε περίπτωση μη ύπαρξης αυτού στη δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης.

Για την εύρυθμη λειτουργία του Συνδέσμου υπάρχει η δυνατότητα να καταρτισθεί εσωτερικός Κανονισμός για θέματα που αφορούν και ανάγονται αποκλειστικά στην εσωτερική του λειτουργία . Ο Κανονισμός αυτός τίθεται σε ισχύ κατόπιν έγκρισης του από τη γενική Συνέλευση και της κατάθεσης αντίγραφου αυτού στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου Κοζάνης.

ΑΡΘΡΟ 26ο

Ο Σύνδεσμος έχει κυκλική σφραγίδα που φέρει στην περιφέρειά της κυκλικά την επωνυμία του Συνδέσμου και στο μέσο της φέρει την απεικόνιση του ΜΟΥΣΕΙΟΥ και τη φράση "ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ"(σχετ. άρθρο 1^ο).

ΑΡΘΡΟ 27ο

Για κάθε τι μη προβλεπόμενο από το παρόν Καταστατικό εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις περί σωματείων, και συμπληρώνεται αυτό με απόφαση των γενικών Συνελεύσεων.

ΑΡΘΡΟ 28ο

Το παρόν Καταστατικό που συντάχθηκε αρχικά από τους ιδρυτές του,

αναγνωρίστηκε νομίμως με την υπ' αριθμ. 49/22-2-68 απόφαση του Δικαστηρίου των Πρωτοδικών Κοζάνης. Ήδη τροποποιήθηκε από τη γενική Συνέλευση της 26ης Νοεμβρίου 1971 και η τροποποίηση αυτή αναγνωρίστηκε από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Κοζάνης με την υπ' αριθμ. 12/1972 απόφασή του. Νέα τροποποίηση αποφάσισε η γεν. Συνέλευση της 29ης Νοεμβρίου 1989 και τώρα αποτελείται από 28 άρθρα και η τροποποίηση αυτή αναγνωρίστηκε από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Κοζάνης με την υπ' αριθμ. 7/1990 απόφασή του.

Νέα τροποποίηση αποφάσισε η έκτακτη γεν. Συνέλευση της 31^{ης} Ιανουαρίου 2011 και το νέο καταστατικό αποτελούμενο τώρα από 28 άρθρα και ίσχυσε από την έγκριση του από το αρμόδιο Πρωτοδικείο Κοζάνης (σχετ. Απόφαση με αριθμό 280/2011) και την καταχώρισή του στο οικείο βιβλίο των Σωματείων (με α/α 2702/2011).

Νέα τροποποίηση αποφάσισε η έκτακτη Γενική Συνέλευση της 4^{ης} Μαρτίου 2020 και το νέο καταστατικό αποτελούμενο τώρα από 28 άρθρα θα ισχύσει από την έγκριση του από το αρμόδιο Πρωτοδικείο Κοζάνης και την καταχώρισή του στο οικείο βιβλίο των Σωματείων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΑΜΙΖΙΔΗΣ

ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΕΚΟΥΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ



[Handwritten signature]

ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Η Ειρηνοδίκης Κοζάνης Μαρία Πεγιαζόγλου, αφού έλαβε υπόψη την με αριθμ. Κατάθεσης 76/2020 αίτηση του σωματείου με την επωνυμία «**ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ – ΤΕΧΝΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΟΖΑΝΗΣ**», που εδρεύει στη Κοζάνη, οδός Ι. Δραγούμη 9-11, όπως νόμιμα εκπροσωπείται από τον Πρόεδρο του ΔΣ και υπογράφεται από την πληρεξούσια δικηγόρο Παρθένα Εμποροπούλου, του Δ.Σ. Κοζάνης, ΑΜΔΣΚ 371, και, με την οποία αίτηση, ζητά την έγκριση και την εγγραφή των τροποποιήσεων του καταστατικού του ως άνω σωματείου στο βιβλίο Σωματείων του Πρωτοδικείου Κοζάνης και να διαταχθούν οι νόμιμες δημοσιεύσεις.

Αφού σκέφτηκε σύμφωνα με το Νόμο και διαπίστωσε :

- Α) ότι το αιτούν σωματείο αναγνωρίστηκε με την με αριθμό 49/1968 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κοζάνης και καταχωρήθηκε στα βιβλία του Πρωτοδικείου Κοζάνης με αύξοντα αριθμό 561/1.4.1968 και ακολούθως το καταστατικό τροποποιήθηκε με α) τη με αρ. 12/1972 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κοζάνης, και καταχωρήθηκε στα βιβλία αυτού με αύξοντα αριθμό 30/16.3.1972, β) τη με αρ. 7/1990 απόφαση του Πρωτοδικείου Κοζάνης, και καταχωρήθηκε στα βιβλία αυτού με αύξοντα αριθμό 1502/26.3.1990 και γ) τη με αρ. 280/2011 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Κοζάνης, η οποία καταχωρήθηκε στα βιβλία του Πρωτοδικείου Κοζάνης με αύξοντα αριθμό 2702/7.9.2011, ενώ δεν επακολούθησαν μέχρι την κατάθεση της αιτήσεως άλλες τροποποιήσεις όπως προκύπτει από το με αρ. 2780/2020 πιστοποιητικό της Γραμματέως Πρωτοδικών Κοζάνης, και εξακολουθεί να ισχύει ως σήμερα
- Β) ότι οι υπό έγκριση διατάξεις του καταστατικού που τροποποιήθηκαν περιέχουν όλα τα απαραίτητα κατά νόμο στοιχεία για την εγκυρότητά τους, καθώς και ότι ο σκοπός του σωματείου εξακολουθεί να μην αντίκειται στους νόμους, την ηθική και γενικά τη δημόσια τάξη
- Β) ότι στην αίτηση επισυνάπτονται 1) το από 4.3.2020 πρακτικό Γενικής Συνέλευσης των μελών του αιτούντος σωματείου, από το οποίο προκύπτει ότι κατά την ως άνω Γενική Συνέλευση ήταν παρόντα 202 μέλη, τα οποία και ενέκριναν τις τροποποιήσεις των άρθρων 1, 3ζ, 11, 17, 20, 24, 25, 26 και 28, 2) το από 31.1.2011 ισχύον καταστατικό του αιτούντος σωματείου, 3) η με αριθμό 49/1968 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κοζάνης με την οποία αναγνωρίστηκε το

σωματείο με την επωνυμία «ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ» και διατάχθηκε η εγγραφή του σωματείου στο τηρούμενο βιβλίο Σωματείων του οικείου Πρωτοδικείου, 4) το από 4.3.2020 κωδικοποιημένο καταστατικό του αιτούντος σωματείου, στο οποίο έχουν συμπεριληφθεί οι τροποποιήσεις, που έγιναν με την από 4.3.2020 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, 5) ο πίνακας μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και υπεύθυνη δήλωση αυτών ότι δε στερούνται τα πολιτικά τους δικαιώματα, 6) το με αριθμό 2780/2020 Πιστοποιητικό της Γραμματέως του Πρωτοδικείου Κοζάνης.

Δ) ότι η απόφαση για τις τροποποιήσεις των άρθρων 1, 26, 3ζ και 28 του καταστατικού, ελήφθη ομόφωνα, για τα δε α) άρθρα 11, 20 και 24 έγινε δεκτή η τροποποίηση των άρθρων τούτων ομόφωνα για τους εφόρους και κατά πλειοψηφία για την αλλαγή του χρόνου θητείας του ΔΣ και της Ε.Ε., από διετία σε τριετία, με πέντε (5) αρνητικές ψήφους, β) άρθρα 17 και 25 κατά πλειοψηφία για την απαρτία του μισού (½) αριθμού των ταμειακώς τακτοποιημένων μελών με δύο (2) λευκές ψήφους και ομοφωνία κατά τα λοιπά, κατά την Γενική Συνέλευση των μελών του σωματείου της 4ης Μαρτίου 2020, όπου παρευρέθησαν 202 μέλη του

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, συντρέχουν οι, κατ' άρθρ 5 παρ. 1, 12 παρ. 1 και 25 παρ. 1 του Συντάγματος, άρθρ. 79, 81, 84, και 99 του ΑΚ, 739, 787 ΚΠολΔ, νόμιμοι όροι για τις τροποποιήσεις των άρθρων 1, 3ζ, 11, 17, 20, 24, 25, 26 και 28 του καταστατικού του αιτούντος σωματείου και ο σκοπός του δεν είναι κερδοσκοπικός, ούτε αντίθετος στους νόμους, που ισχύουν, την ηθική και τη δημόσια τάξη. Επιπλέον, θα πρέπει να διαταχθούν οι δημοσιεύσεις, που προβλέπονται από το άρθρο 81 σε συνδυασμό με το άρθρο 84 ΑΚ και το άρθρο 11 παρ. 2 του Ν. 4114/1960 «Περί του Κώδικος περί Ταμείου Νομικών».

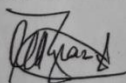
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται την αίτηση.

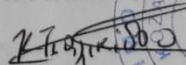
Διατάσσει την δημοσίευση στον τοπικό τύπο και στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του τομέα Ασφαλίσεως Νομικών περίληψης των τροποποιήσεων του από 4.3.2020 καταστατικού του σωματείου με την επωνυμία «ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ – ΤΕΧΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ», ως αυτή τροποποιείται δια της παρούσης, το οποίο εδρεύει στη Κοζάνη, η οποία πρέπει να περιέχει τα ουσιώδη στοιχεία του, καθώς και την εγγραφή της ως άνω τροποποίησης στο ειδικό δημόσιο βιβλίο σωματείων, που τηρείται στο Πρωτοδικείο Κοζάνης.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε στη Κοζάνη στις 18/8/2020, με την παρουσία της Γραμματέως.

Η ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΗΣ



Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ



18/8/2020, με την παρουσία της
πιστό αντίγραφο που θεωρήθηκε
για τη νόμιμη σήμανση και την
έκδοση κατά τη σειρά της πα-
ράγγελίας του

19/8/2020
Γραμματέας

ΚΥΡΙΑΚΗ Χ. ΤΣΑΛΙΚΙΔΟΥ